

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

5 Νοεμβρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 208

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4850

Οδηγώντας με ασφάλεια: Εκσυγχρονισμός πλαισίου εκπαίδευσης και εξέτασης υποψήφιων οδηγών και οδηγών για τη χορήγηση αδειών οδήγησης οχημάτων, διατάξεις σχετικά με την οδήγηση ατόμων με αναπηρία, ρυθμίσεις για την ταξινόμηση και την κυκλοφορία οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος, λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Άρθρο 3 Ορισμοί

ΜΕΡΟΣ Β': ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ

Άρθρο 4 Γενικές ρυθμίσεις εκπαίδευσης και εξέτασης υποψήφιων οδηγών

Άρθρο 5 Ειδική θεωρητική εκπαίδευση

Άρθρο 6 Θεωρητική εξέταση

Άρθρο 7 Επιτηρητές θεωρητικής εξέτασης

Άρθρο 8 Διαδικασία θεωρητικής εξέτασης

Άρθρο 9 Δειγματοληπτικός έλεγχος ταυτοπροσωπίας υποψήφιων οδηγών και οδηγών

Άρθρο 10 Θεωρητική εξέταση ατόμων που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση, ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και όσων δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα

Άρθρο 11 Θεωρητική εξέταση κωφών και βαρήκων υποψήφιων οδηγών και οδηγών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ

Άρθρο 12 Πρακτική εκπαίδευση

Άρθρο 13 Πρακτική δοκιμασία

Άρθρο 14 Διαδικασία πρακτικής δοκιμασίας υποψήφιων οδηγών και οδηγών

Άρθρο 15 Οπτικοακουστική καταγραφή πρακτικής δοκιμασίας

Άρθρο 16 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αδειών Οδήγησης «Τέθριππον»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΞΕΤΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΣ

Άρθρο 17 Μητρώο Εξεταστών Πρακτικής Δοκιμασίας Υποψήφιων Οδηγών και Οδηγών

Άρθρο 18 Υποχρεώσεις των Εξεταστών

Άρθρο 19 Μητρώο Εποπτών

Άρθρο 20 Επιτροπές Εποπτείας και Ενστάσεων

Άρθρο 21 Αποζημίωση Εξεταστών, Εποπτών και μελών Επιτροπής Εποπτείας και Ενστάσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 22 Κριτήρια και αποτελέσματα αξιολόγησης Εξεταστών

Άρθρο 23 Διαδικασία υποβολής ενστάσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΟΔΗΓΗΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Άρθρο 24 Κέντρα αξιολόγησης ικανότητας και προετοιμασίας οδήγησης για άτομα με κινητικά προβλήματα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΑΔΕΙΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 25 Άδειες οδήγησης - Κυρώσεις - Άδειες εκπαιδευτών υποψηφίων οδηγών - Τροποποίηση του άρθρου 94 του ν. 2696/1999

Άρθρο 26 Οικονομικά θέματα σχετικά με άδειες οδήγησης και πιστοποιητικά επαγγελματικής ικανότητας - Τροποποίηση του άρθρου 52 του ν. 4155/2013

Άρθρο 27 Άσκηση του επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψήφιων οδηγών

Άρθρο 28 Έκδοση Ψηφιακής Άδειας Οδήγησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Άρθρο 29 Κυρώσεις και διοικητικά πρόστιμα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 31 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 32 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Γ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Άρθρο 33 Στοιχεία κυκλοφορίας οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος

Άρθρο 34 Χορήγηση στοιχείων κυκλοφορίας σε όχημα ιστορικού ενδιαφέροντος

Άρθρο 35 Τεχνικός έλεγχος
 Άρθρο 36 Τέλη κυκλοφορίας οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος

Άρθρο 37 Όροι κυκλοφορίας οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος

Άρθρο 38 Κυρώσεις και διοικητικά πρόστιμα

Άρθρο 39 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 40 Καταργούμενη διάταξη

ΜΕΡΟΣ Δ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΟΔΙΚΕΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 41 Θέσπιση ανώτατου ορίου ηλικίας οδηγών φορτηγών και λεωφορείων - Αίτηση συνταξιοδότησης ιδιοκτήτη άδειας φορτηγού δημόσιας ή ιδιωτικής χρήσης

Άρθρο 42 Ρυθμίσεις θεμάτων Κ.Τ.Ε.Λ. και Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. - Αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 2963/2001

Άρθρο 43 Ορισμός οργάνων εξέτασης καταγγελιών για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) 181/2011, 1371/2007 και 2006/2004 για τα δικαιώματα των επιβατών και την προστασία των καταναλωτών - Αντικατάσταση των παρ. 4 και 6 του άρθρου 26 του ν. 4313/2014

Άρθρο 44 Θέση σε κυκλοφορία μεταχειρισμένων Ε.Δ.Χ. οχημάτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΘΕΜΑΤΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Άρθρο 45 Απώλεια και αμετάκλητη ανάκληση ιδανικού μεριδίου - Αντικατάσταση του άρθρου 4 του ν.δ. 1061/1971

Άρθρο 46 Καταβλητέο τίμημα εξαγοράς ιδανικού μεριδίου - Αντικατάσταση του άρθρου 5 του ν.δ. 1061/1971

Άρθρο 47 Ανάκληση άδειας κυκλοφορίας ιδανικού μεριδίου επί αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης προς παραχώρηση ιδανικού μεριδίου - Αντικατάσταση του άρθρου 6 του ν.δ. 1061/1971

Άρθρο 48 Θέματα Πειθαρχικών Συμβουλίων για Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα - Τροποποίηση του άρθρου 103 του ν. 4070/2012

Άρθρο 49 Θέματα χορήγησης ή ανανέωσης ειδικής άδειας οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου - Τροποποίηση του άρθρου 95 του ν. 4070/2012

Άρθρο 50 Αντικατάσταση Ε.Δ.Χ. τουριστικών αυτοκινήτων - Τροποποίηση της παρ. 1 της υπ' αρ. 34942/2982/1989 (Β' 694) απόφασης του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΘΕΜΑΤΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Άρθρο 51 Άρση παρακράτησης κυριότητας για οχήματα ιδιωτικής χρήσης σε περίπτωση οριστικής διαγραφής - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 50 του ν. 4784/2021

Άρθρο 52 Ρυθμίσεις για τα οχήματα του Αγίου Όρους
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Κ.Τ.Ε.Ο.

Άρθρο 53 Χώροι στάθμευσης υφιστάμενου κτιρίου ως στεγασμένοι σταθμοί αυτοκινήτων

Άρθρο 54 Κατάρτιση ελεγκτικού προσωπικού Κ.Τ.Ε.Ο. - Τροποποίηση του άρθρου 37 του ν. 2963/2001

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 55 Τιμολογιακή πολιτική Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων που εκτελούν σύμβαση παροχής Υποχρεώ-

σεων Δημόσιας Υπηρεσίας (ΥΔΥ) - Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 3891/2010

Άρθρο 56 Εκκαθάριση υποχρεώσεων σύμβασης παροχής Υποχρέωσης Δημόσιας Υπηρεσίας στις επιβατικές σιδηροδρομικές μεταφορές - Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 3891/2010

Άρθρο 57 Λειτουργία Εκπαιδευτικών Κέντρων - Επικαιροποίηση συστήματος ελέγχου και κυρώσεων - Τροποποίηση των άρθρων 23 και 29 του ν. 3911/2011

Άρθρο 58 Ακατάσχετο της χρηματοδότησης του διαχειριστή υποδομής - Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4408/2016

Άρθρο 59 Ανάπτυξη και βελτίωση της ασφάλειας των σιδηροδρόμων - Τροποποίηση του άρθρου 56 του Κεφαλαίου Β' του ν. 4632/2019

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΟΔΙΚΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 60 Συνέχιση λειτουργίας των Ιδιότυπων Μεταφορικών Εταιρειών (ΙΜΕ) - Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3887/2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 61 Χορήγηση παροχών

Άρθρο 62 Θέματα συμβάσεων προμηθειών Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 63 Παράταση συμβάσεων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.

Άρθρο 64 Ρυθμίσεις για τον οδικό άξονα «Αυτοκινητόδρομος Πάτρα-Πύργος-Τσακώνα» - Κατάργηση της παρ. 1 του άρθρου πέμπτου του ν. 4219/2013

Άρθρο 65 Έναρξη ισχύος σύμβασης εκτέλεσης αστικών και ειδικών τοπικού χαρακτήρα δρομολογίων στην Περιφέρεια Αττικής

Άρθρο 66 Παράταση ορίων ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία οχημάτων των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου (Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ.), ειδικών τουριστικών λεωφορείων, ειδικών τουριστικών λεωφορείων Δημοσίας Χρήσης ανοικτού τύπου, σχολικών λεωφορείων ιδιωτικής χρήσης, επιβατηγών δημόσιας χρήσης (Ε.Δ.Χ.) και επιβατηγών ιδιωτικής χρήσης (Ε.Ι.Χ.) με οδηγό του ν. 4093/2012

Άρθρο 67 Παραχώρηση μικροσυγκοινωνίας άγονης γραμμής σε νήσους με πληθυσμό κάτω των 10.000 κατοίκων

Άρθρο 68 Αντικατάσταση Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ αυτοκινήτου με έδρα εντός της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Άρθρο 69 Τροποποίηση επωνυμίας Εθνικής Αρχής Συντονισμού Πτήσεων - Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 4233/2014

Άρθρο 70 Προσωρινή αδειοδότηση πρώτου δικτύου υδατοδρομίων - Τροποποίηση του ν. 4663/2020

Άρθρο 71 Αποδέσμευση της Ελληνικής Αστυνομίας από την ευθύνη παροχής υπηρεσιών ασφάλειας αερομεταφορών - Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν.δ. 714/1970

Άρθρο 72 Παύση εξόδων εκκαθάρισης και επίσπευση μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4250/2014

Άρθρο 73 Ίδρυση ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. -Τροποποίηση των άρθρων 34 και 36 του ν. 2963/2001

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 74 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 75 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ε': ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19 ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 76 Παράταση θητείας αιρετών μελών υπηρεσιακών συμβουλίων - Θητεία αιρετών εκπροσώπων υπαλλήλων του ν. 3528/2007 και του ν. 3584/2007

Άρθρο 77 Χρήση νέων τεχνολογιών για τη σύγκληση και διεξαγωγή συνεδριάσεων και αρχαιρεσιών των συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 89 του ν. 4790/2021

Άρθρο 78 Παράταση θητείας οργάνων διοίκησης - Τροποποίηση του άρθρου 90 του ν. 4790/2021

Άρθρο 79 Παράταση θητείας και ηλεκτρονική εξ αποστάσεως διεξαγωγή συνεδριάσεων και αρχαιρεσιών των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων, συνταξιούχων και εργοδοτών - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 72 του ν. 4756/2020

Άρθρο 80 Παράταση θητείας των Διοικητικών και Πειθαρχικών Συμβουλίων, των Εξελεγκτικών Επιτροπών και των εκπροσώπων των τοπικών Οδοντιατρικών Συλλόγων της Χώρας στην Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία

Άρθρο 81 Παράταση καταληκτικής ημερομηνίας σύγκλησης Γενικής Συνέλευσης των αστικών συνεταιρισμών και παράταση της θητείας των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων αστικών συνεταιρισμών - Τροποποίηση της παρ. 2 του ν. 1667/1986

Άρθρο 82 Μίσθωση τουριστικών καταλυμάτων για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 121 του ν. 4790/2021

Άρθρο 83 Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων σε κοινοχρήστους χώρους από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4688/2020

Άρθρο 84 Υλοποίηση προγράμματος «Σχολικά Γεύματα»

Άρθρο 85 Ρυθμίσεις ζητημάτων δαπανών των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας, των Υγειονομικών Περιφερειών και των Κέντρων Υγείας

Άρθρο 86 Διαδικασία διάθεσης πλεονασματικού αποθέματος εμβολίων σε τρίτα κράτη - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 53 του ν. 4764/2020

Άρθρο 87 Ζητήματα δημοσίων συμβάσεων για την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 88 Μετακίνηση και αποζημίωση ιατρικού προσωπικού συγκεκριμένων ειδικοτήτων - Τροποποίηση των παρ. 1 και 4 του άρθρου 29 του ν. 4816/2021

Άρθρο 89 Αποζημίωση ιδιωτών ιατρών για εικοσιτετράωρη εφημεριακή απασχόληση - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021

Άρθρο 90 Αποζημίωση πρόσθετων ενεργών εφημεριών

Άρθρο 91 Εξουσιοδοτική διάταξη για την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90

Άρθρο 92 Απόκτηση δεύτερου τίτλου ειδικότητας στην αναισθησιολογία

Άρθρο 93 Διανοσοκομειακές διακομιδές διασωληνωμένων και βαρέως πασχόντων

Άρθρο 94 Υποχρεωτικότητα εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 206 του ν. 4820/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 95 Προσλήψεις προσωρινών αναπληρωτών εκπαιδευτικών, μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού κατά το διδακτικό έτος 2021-2022 - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 8 του άρθρου 111 του ν. 4821/2021

Άρθρο 96 Αρμοδιότητες των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης - Τροποποίηση της υποπερ. αθ) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4823/2021

Άρθρο 97 Υποβολή αιτήσεων μετάθεσης εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.) για το σχολικό έτος 2021-2022

Άρθρο 98 Παράταση ισχύος ρυθμίσεων για την επαναλειτουργία πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών όλων των βαθμίδων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 99 Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Αντικατάσταση της παρ. 9 του άρθρου 28 του ν. 4002/2011

Άρθρο 100 Κατάργηση ρυθμίσεων για πρόσθετες αποδοχές τακτικού προσωπικού και προσωπικού με απόσπαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων

Άρθρο 101 Ζητήματα αποδοχών, πρόσθετων αμοιβών και απολαβών της διοίκησης και του προσωπικού της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων

Άρθρο 102 Προσωπικό για την υποστήριξη του έργου της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 3229/2004

Άρθρο 103 Υπάλληλοι για την υποβοήθηση του έργου της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 3229/2004

Άρθρο 104 Αρμοδιότητες Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Προσθήκη περ. ιγ' και ιδ' στο άρθρο 17 του ν. 3229/2004

Άρθρο 105 Ρυθμίσεις για το Σώμα Ελεγκτών Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Προσθήκη άρθρου 23Α στον ν. 4141/2013

Άρθρο 106 Κατάργηση Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων του άρθρου 18 του ν. 3229/2004, αποσπάσεων από Σώματα Ασφαλείας και πρόσθετων αποδοχών για το προσωπικό της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Κατάργηση των παρ. 2, 5 και 10 του άρθρου 23 του ν. 4141/2013

Άρθρο 107 Συγκρότηση ομάδων εργασίας στην Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Προσθήκη άρθρου 19Α στον ν. 3239/2004

Άρθρο 108 Ημέρες μετακίνησης μελών Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων - Τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 3 άρθρου 3 του Κεφαλαίου Α' της υποπαρ. Δ.9 του ν. 4336/2015

Άρθρο 109 Ένταξη στις ρυθμίσεις τμηματικής καταβολής οφειλετών φυσικών προσώπων επιτηδευματιών, νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων που επλήγησαν λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 με ΚΑΔ δραστηριότητας υπαγόμενης στις εν λόγω ρυθμίσεις και με προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 289 του ν. 4738/2020

Άρθρο 110 Παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση έργων εγκατάστασης υποβρυχίων καλωδίων ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών για την διασύνδεση νήσων ή βραχονησίδων με την ηπειρωτική χώρα - Προσθήκη περ. ι' στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001

Άρθρο 111 Αναστολή εκτέλεσης πρωτοκόλλων κατεδάφισης και διοικητικής αποβολής - Τροποποίηση του άρθρου 247 του ν. 4782/2021 (Α' 36)

Άρθρο 112 Μεταβατική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 30Α στον ν. 2789/2000

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 113 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι:

1. Η αντιμετώπιση της διαφθοράς και της αδιαφάνειας κατά την εφαρμογή του συστήματος εξετάσεων για τη χορήγηση αδειών οδήγησης, ο εκσυγχρονισμός της εκπαιδευτικής ύλης και της δοκιμαστικής διαδικασίας με γνώμονα την προαγωγή της οδικής ασφάλειας της Χώρας, μέσω της διαμόρφωσης ενός σύγχρονου πλαισίου θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης και εξέτασης των υποψήφιων οδηγών και οδηγών, καθώς και του καθορισμού ενός συστήματος ελέγχου και εποπτείας των διαδικασιών και αξιολόγησης των εξεταστών.

2. Η αντιμετώπιση των διοικητικών και νομικών στρεβλώσεων που έχουν ανακύψει εξαιτίας της κυκλοφορίας οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος με ειδικές πινακίδες κυκλοφορίας, που έχουν χορηγηθεί από ιδιωτικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στον χώρο αυτόν η δημιουργία ενός σαφούς και αποτελεσματικού νομικού πλαισίου που προσδιορίζει τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού οχημάτων ως ιστορικού ενδιαφέροντος και τη διαδικασία θέσης αυτών σε δημόσια κυκλοφορία υπό όρους διαφάνειας σε σχέση με τα λοιπά οχήματα, μέσω της χορήγησης στα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος κρατικών στοιχείων κυκλοφορίας, του καθορισμού των όρων κυκλοφορίας, της καθιέρωσης τεχνικού ελέγχου, της θέσπισης υποχρέωσης καταβολής τελών κυκλοφο-

ρίας και της καταγραφής τους σε ηλεκτρονικό Μητρώο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

3. Η αντιμετώπιση ζητημάτων που άπτονται των επιβατικών μεταφορών, των οχημάτων δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, των σταθμών εξυπηρέτησης οχημάτων, των σιδηροδρομικών μεταφορών, των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και των οδικών εμπορευματικών μεταφορών, μέσω της επικαιροποίησης, της απλούστευσης και του εκσυγχρονισμού των μηχανισμών και των διαδικασιών που διέπουν τα εν λόγω ζητήματα.

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι:

1. Η αναμόρφωση του συστήματος θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης των υποψήφιων οδηγών και οδηγών, της διεξαγωγής των θεωρητικών εξετάσεων και πρακτικών δοκιμασιών για τη χορήγηση όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης οχημάτων, η ρύθμιση του ελέγχου, της εποπτείας και της αξιολόγησης των σχετικών διαδικασιών, έτσι ώστε οι διαδικασίες αυτές να διεξάγονται υπό όρους αυξημένης αποτελεσματικότητας και διαφάνειας.

2. Η ρύθμιση της ταξινόμησης και κυκλοφορίας των οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος με στόχο την προαγωγή του ρόλου τους ως τμήματος της εθνικής και παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και την ανάδειξη της ιστορικής και αισθητικής αξίας τους.

3. Η ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με στόχο την απλοποίηση των σχετικών διαδικασιών, την ίση μεταχείριση και τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των πολιτών.

Άρθρο 3 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι εξής ορισμοί:

1. «Φορέας εξετάσεων»: Οι υπηρεσίες μεταφορών και επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια των θεωρητικών εξετάσεων και των πρακτικών δοκιμασιών των υποψήφιων οδηγών και οδηγών για τη χορήγηση όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης.

2. «Αρμόδια αρχή»: Το Τμήμα Αδειών Οδήγησης και Επιμόρφωσης Οδηγών της Διεύθυνσης Οδικής Κυκλοφορίας και Ασφάλειας της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού Μεταφορών και Οδικής Ασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

3. «Ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες»: Σημαντικές δυσκολίες μάθησης εξαιτίας αισθητηριακών, νοητικών, γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες, σύμφωνα με τη διεπιστημονική αξιολόγηση, επηρεάζουν τη διαδικασία της σχολικής προσαρμογής και μάθησης. Στους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες συγκαταλέγονται, ιδίως, όσοι παρουσιάζουν διαταραχές ομιλίας - λόγου, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, όπως δυσλεξία, δυσγρα-

φία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα. Στην κατηγορία μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν εμπίπτουν οι μαθητές με χαμηλή σχολική επίδοση που συνδέεται αιτιωδώς με εξωγενείς παράγοντες, όπως γλωσσικές ή πολιτισμικές ιδιαιτερότητες.

4. «Μελέτη περίπτωσης»: Θέμα θεωρητικής εξέτασης υποψήφιων οδηγών σχετικά με πραγματική κατάσταση, την οποία μπορεί να αντιμετωπίσει ένας οδηγός κατά την οδήγηση, ώστε να αξιολογηθούν η οδηγική συμπεριφορά του, η επίγνωση κινδύνου και η εγρήγορσή του σε δυνητικό κίνδυνο, καθώς και η αντίληψή του ως προς την οδική ασφάλεια.

5. «Πρακτική δοκιμασία»: Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς των υποψήφιων οδηγών ή των οδηγών ως προς τις δεξιότητες οδήγησής τους, η οποία περιλαμβάνει ειδικές δοκιμασίες και πορεία στο δημόσιο οδικό δίκτυο της Χώρας υπό κανονικές συνθήκες κυκλοφορίας.

6. «Επόπτες»: Οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εποπτών που ασκούν εποπτεία στο έργο των υπεύθυνων για τη διεξαγωγή των θεωρητικών εξετάσεων και πρακτικών δοκιμασιών των υποψήφιων οδηγών και οδηγών για τη χορήγηση άδειας οδήγησης.

7. «Εποπτεία»: Ο έλεγχος ο οποίος διενεργείται από τους Επόπτες, ως μέλη της Επιτροπής Εποπτείας και Ενστάσεων, στις θεωρητικές και πρακτικές δοκιμασίες των υποψήφιων οδηγών και των οδηγών μέσω:

- α) τακτικών δειγματοληπτικών επιτόπιων ελέγχων,
- β) εκτάκτων επιτόπιων ελέγχων,
- γ) ελέγχων κατόπιν καταγγελιών και
- δ) απομακρυσμένης εποπτείας, βάσει δειγματοληψίας ή κατόπιν καταγγελίας ή ένστασης.

8. «Αξιολόγηση»: Η συστηματική αποτίμηση της Αρμόδιας αρχής ως προς τη διενέργεια των πρακτικών δοκιμασιών των υποψήφιων οδηγών και οδηγών επί τη βάση των αποτελεσμάτων της Εποπτείας, καθώς και των λοιπών διαθέσιμων σε αυτήν στοιχείων.

9. «Επιτροπή Εποπτείας και Ενστάσεων»: Η τριμελής Επιτροπή, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διενέργεια της απομακρυσμένης εποπτείας και την εξέταση των ενστάσεων των υποψήφιων οδηγών και οδηγών.

10. «Φορέας χαρακτηρισμού οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος»: Φορέας ο οποίος υποδεικνύεται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Αυτοκινήτου (Δ.Ο.Α.), τη Διεθνή Ομοσπονδία Μοτοσικλέτας (Δ.Ο.Μ.), τη Διεθνή Ομοσπονδία Παλαιών Οχημάτων (Δ.Ο.Π.Ο.) και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, αρμόδιος για να χαρακτηρίζει «Όχημα ιστορικού ενδιαφέροντος», να εκδίδει και να χορηγεί τη «Βεβαίωση χαρακτηρισμού οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος», καθώς και το «Πιστοποιητικό συμμόρφωσης οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος».

11. «Όχημα ιστορικού ενδιαφέροντος»: Κάθε όχημα που έχει ηλικία τριάντα (30) τουλάχιστον ετών από το έτος κατασκευής του, ο ειδικός τύπος του δεν κατασκευάζεται πλέον, από ιστορικής απόψεως συντηρείται και διατηρείται στην αρχική του κατάσταση, δεν έχει υποστεί ουσιαστική αλλαγή στα τεχνικά χαρακτηριστικά των κατασκευαστικών του στοιχείων και πληροί το σύνολο των

νομικών προϋποθέσεων και τεχνικών προδιαγραφών των διεθνών κανονισμών που θέτουν η Δ.Ο.Α., η Δ.Ο.Μ., η Δ.Ο.Π.Ο. και το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, κατά περίπτωση, και χαρακτηρίζεται ως τέτοιο από τον «Φορέα χαρακτηρισμού οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος».

12. «Βεβαίωση χαρακτηρισμού οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος»: Βεβαίωση που εκδίδεται και χορηγείται από τους Φορείς χαρακτηρισμού οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος, δια της οποίας χαρακτηρίζεται ένα όχημα ως ιστορικού ενδιαφέροντος.

13. «Πιστοποιητικό συμμόρφωσης οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος»: Πιστοποιητικό που εκδίδεται και χορηγείται από τους Φορείς χαρακτηρισμού οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος, διά του οποίου βεβαιώνεται η συμμόρφωση οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος με τις προϋποθέσεις του παρόντος.

14. «Φορέας διοργανώσεων οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος»: Φορέας που διενεργεί τις διοργανώσεις της περ. ε' του άρθρου 49 του ν. 2696/1999 (Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, Α' 57).

ΜΕΡΟΣ Β' ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ

Άρθρο 4 Γενικές ρυθμίσεις εκπαίδευσης και εξέτασης υποψηφίων οδηγών

1. Προϋπόθεση για την παρακολούθηση της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης, καθώς και για την εξέταση των υποψηφίων οδηγών είναι ο εφοδιασμός τους με το αντίστοιχο Δελτίο Εκπαίδευσης Εξέτασης (Δ.Ε.Ε.). Το Δ.Ε.Ε. είναι έντυπο με τριετή ισχύ, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία του υποψηφίου, καθώς και μνημόνιο δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς και εκδίδεται από τον Φορέα Εξετάσεων κατόπιν της διενέργειας ιατρικής εξέτασης υποψηφίων οδηγών και οδηγών από οποιονδήποτε ιδιώτη ιατρό των ειδικοτήτων του Παραρτήματος ΙΙΙ του π.δ. 51/2012 (Α' 101) που διατηρεί νόμιμο ιατρείο στη Χώρα ή από οποιονδήποτε ιατρό των ιδίων ειδικοτήτων, ο οποίος συμμετέχει ή είναι μέλος ιατρικής εταιρείας οποιασδήποτε νομικής μορφής που έχει την έδρα της στη Χώρα. Η ως άνω διαδικασία διενέργειας ιατρικής εξέτασης ισχύει και για την ανανέωση αδειών οδήγησης οχημάτων.

2. Για την παρακολούθηση θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης οι υποψήφιοι οδηγοί για τη χορήγηση άδειας οδήγησης οχημάτων κατηγορίας Β, όπως αυτή ορίζεται στην περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 51/2012, πρέπει να έχουν συμπληρώσει το δέκατο έβδομο (17ο) έτος της ηλικίας τους.

3. Προκειμένου να λάβουν μέρος στη θεωρητική εξέταση και στην πρακτική δοκιμασία, οι υποψήφιοι οδηγοί υποχρεούνται να έχουν πραγματοποιήσει τον ελάχιστο αριθμό ωρών θεωρητικής εκπαίδευσης, όπως προβλέ-

πεται στην απόφαση της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 30, και πρακτικής εκπαίδευσης, όπως προβλέπεται στην απόφαση της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 30, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙ του π.δ. 51/2012 περί ελάχιστων απαιτήσεων για τις εξετάσεις οδήγησης. Ο Φορέας Εξετάσεων της οικείας Περιφέρειας είναι αρμόδιος για τον προγραμματισμό της διεξαγωγής της θεωρητικής εξέτασης και της πρακτικής δοκιμασίας.

4. Στους υποψήφιους οδηγούς που έχουν πραγματοποιήσει τον ελάχιστο αριθμό ωρών θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με την παρ. 3, χορηγούνται βεβαίωση για την πιστοποίηση της θεωρητικής εκπαίδευσης, υπογεγραμμένη από τον Διευθυντή Σπουδών του Κέντρου Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψηφίων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.), όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 8 του π.δ. 208/2002 (Α' 194) και αντίστοιχα βεβαίωση για απόδειξη ολοκλήρωσης της πρακτικής εκπαίδευσης υπογεγραμμένη από τον ιδιοκτήτη ή τον νόμιμο εκπρόσωπο της Σχολής Οδηγών.

5. Οι υποψήφιοι οδηγοί που έχουν συμπληρώσει το δέκατο έβδομο (17ο) έτος της ηλικίας τους και έχουν πραγματοποιήσει τον ελάχιστο αριθμό ωρών θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης οχημάτων κατηγορίας Β, δύνανται να λάβουν μέρος στις θεωρητικές εξετάσεις και πρακτικές δοκιμασίες για τη χορήγηση άδειας οδήγησης οχημάτων κατηγορίας Β, που πραγματοποιούνται από τον φορέα εξετάσεων.

6. Στους υποψηφίους της παρ. 5 που ολοκληρώνουν επιτυχώς την πρακτική δοκιμασία για τη χορήγηση άδειας οδήγησης οχημάτων κατηγορίας Β, παρέχεται η δυνατότητα οδήγησης με συνοδό και χορηγείται προσωρινή άδεια οδήγησης, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τις διαδικαστικές προϋποθέσεις των άρθρων 42 έως 47 του ν. 4663/2020 (Α' 30).

7. Με την προσωρινή άδεια οδήγησης επιτρέπεται η συνοδευόμενη οδήγηση:

α) Εντός της Περιφερειακής Ενότητας του τόπου κατοικίας του ενδιαφερόμενου και ειδικά για την Περιφέρεια Αττικής εντός της Περιφέρειας.

β) Για χρονικό διάστημα έως και την ημερομηνία παραλαβής του εντύπου της άδειας οδήγησης που εκδίδεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του π.δ. 51/2012.

8. Ο συνοδός οδηγός απαιτείται να πληροί σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις:

α) να έχει συμπληρώσει την ηλικία των εικοσιπέντε (25) ετών,

β) να έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης κατηγορίας Β πάνω από πέντε (5) έτη και

γ) να έχει την άδεια οδήγησης σε ισχύ την οποία φέρει μαζί του.

9. Η άδεια οδήγησης του Παραρτήματος Ι του π.δ. 51/2012 χορηγείται με τη συμπλήρωση της ηλικίας των δεκαοκτώ (18) ετών. Στην περίπτωση που ο οδηγός έχει υποπέσει σε παράβαση κατά τη διάρκεια της συνοδευόμενης οδήγησης, η οποία επισύρει ποινή αφαίρεσης της άδειας οδήγησης, και εφόσον με τη συμπλήρωση της προαναφερθείσας ηλικίας η ποινή αυτή βρίσκεται σε ισχύ, η άδεια οδήγησης χορηγείται μετά την επιβολή

των προβλεπόμενων στον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.) κυρώσεων.

Άρθρο 5 **Ειδική θεωρητική εκπαίδευση**

1. Ειδική θεωρητική εκπαίδευση προβλέπεται για τους υποψήφιους οδηγούς:

α) που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική φοίτηση στο δημοτικό σχολείο και στο γυμνάσιο σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1566/1985 (Α' 167),

β) με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) οι οποίοι έχουν αναγνωριστεί ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, ή

δ) οι οποίοι είναι κωφοί ή βαρήκοοι.

2. Για τους υποψήφιους της παρ. 1 προβλέπεται ειδική εκπαιδευτική προσέγγιση με τη χρήση ειδικού εκπαιδευτικού υλικού, το οποίο περιλαμβάνει ενδεικτικά εγχειρίδιο σε ψηφιακή μορφή, όπου η παρουσίαση της ύλης δύναται να γίνεται με ήχο, εικόνες, σκίτσα, φωτογραφίες, κείμενο και βίντεο στην ελληνική νοηματική γλώσσα.

Άρθρο 6 **Θεωρητική εξέταση**

1. Για την απόκτηση της άδειας οδήγησης οποιασδήποτε κατηγορίας, ο υποψήφιος υποβάλλεται σε θεωρητική εξέταση για να διαπιστωθεί ότι διαθέτει την απαιτούμενη γνώση των θεμάτων της θεωρητικής εκπαίδευσης που καθορίζονται με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 30 του παρόντος και των κανόνων οδικής κυκλοφορίας σύμφωνα με τις ελάχιστες απαιτήσεις του Παραρτήματος ΙΙ του π.δ. 51/2012 (Α' 101).

2. Σε θεωρητική εξέταση υποβάλλονται όσοι αιτούνται για πρώτη φορά άδεια οδήγησης για τις κατηγορίες Β', ΑΜ, Α1, Α2 ή Α, C1 ή C, D1 ή D σε Ερωτηματολόγια που αποτελούνται από ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και μελέτες περίπτωσης, όπως καθορίζονται με την απόφαση της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 30.

3. Το υλικό των εξετάσεων διατίθεται και σε ξένες γλώσσες, πέραν της ελληνικής, όπως προβλέπεται στην απόφαση της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 30. Επίσης, διατίθεται στην ελληνική με χρήση ακουστικών με ήχο, καθώς και στην ελληνική νοηματική γλώσσα.

4. Οι ερωτήσεις που περιλαμβάνονται στα Ερωτηματολόγια ορίζονται με τυχαία επιλογή από Τράπεζα Θεμάτων Θεωρητικής Εξέτασης (Τ.Θ.Θ.Ε.), η οποία συστήνεται και λειτουργεί στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Η Τ.Θ.Θ.Ε. αναθεωρείται ανά δύο (2) έτη με μέριμνα της Διεύθυνσης Οδικής Κυκλοφορίας και Ασφάλειας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Δικαίωμα ένταξης ερωτήσεων στην Τ.Θ.Θ.Ε. έχουν τα πρόσωπα που καθορίζονται με την απόφαση της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 30.

Άρθρο 7 **Επιτηρητές θεωρητικής εξέτασης**

1. Οι επιτηρητές της θεωρητικής εξέτασης είναι υπάλληλοι των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ των υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφερειακής Ενότητας που ορίζονται με απόφαση του οικείου Περι-

φεριάρχη. Για τον σκοπό αυτόν καταρτίζεται πίνακας με τα στοιχεία των επιτηρητών.

2. Βάσει του πίνακα της παρ. 1, την ημέρα των εξετάσεων, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας ορίζει δύο (2) τουλάχιστον υπαλλήλους της οικείας Διεύθυνσης, ανά αίθουσα, ως επιτηρητές της θεωρητικής εξέτασης.

3. Με απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας, δύνανται να ορίζονται ως επιτηρητές της θεωρητικής εξέτασης και υπάλληλοι άλλων υπηρεσιών της Περιφερειακής Ενότητας, βάσει του πίνακα της παρ. 1.

4. Ειδικώς στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, ο οικείος Περιφερειάρχης δύναται να ζητήσει να ορισθούν ως επιτηρητές και υπάλληλοι από Διευθύνσεις που ανήκουν σε άλλες Περιφέρειες, εκτός της Αττικής και της Κεντρικής Μακεδονίας, αντίστοιχα. Στην περίπτωση αυτή, ο ορισμός του υπαλλήλου πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των οικείων Περιφερειάρχων.

5. Οι υπάλληλοι που αναφέρονται στην παρ. 4 ενημερώνονται για τον ορισμό τους ως επιτηρητών κατά την αμέσως προηγούμενη εργάσιμη ημέρα από την ημέρα των εξετάσεων, με μέριμνα του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας που ζητά τον ορισμό τους.

6. Υπεύθυνος της αίθουσας ορίζεται ο αρχαιότερος σε κατηγορία και βαθμό και, στην περίπτωση ισόβαθμων, ο επιτηρητής με περισσότερο πλεονάζοντα χρόνο στον συγκεκριμένο βαθμό.

Άρθρο 8

Διαδικασία θεωρητικής εξέτασης

1. Ο υποψήφιος προσέρχεται στην αίθουσα των εξετάσεων την ημέρα και ώρα που αναγράφεται στο Δ.Ε.Ε. και επιδεικνύει στους επιτηρητές της θεωρητικής εξέτασης το Δ.Ε.Ε. και την ταυτότητά του ή τη σχετική προσωρινή βεβαίωση της αρμόδιας αστυνομικής αρχής ή το διαβατήριό του ή, εφόσον δεν είναι Έλληνας πολίτης, την άδεια διαμονής του ή την Άδεια Διαμονής Ενιαίου Τύπου (Α.Δ.Ε.Τ.) και, σε περίπτωση που αυτή δεν έχει χορηγηθεί, την απόφαση χορήγησης Α.Δ.Ε.Τ., που χορηγεί η Υπηρεσία Ασύλου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

2. Κάθε εξεταστικό κέντρο είναι εξοπλισμένο:

α) με φορητή συσκευή με την οποία ανιχνεύεται οποιαδήποτε μορφή ασύρματης επικοινωνίας, η οποία χρησιμοποιείται από τους επιτηρητές κατά την είσοδο των υποψηφίων στην αίθουσα των εξετάσεων, καθώς και κατά τη διάρκεια της εξέτασης,

β) με φορητή κάμερα με αποσπώμενη κάρτα μνήμης, με την οποία πραγματοποιείται στιγμιαία λήψη φωτογραφίας κάθε υποψηφίου κατά την είσοδό του στο εξεταστικό κέντρο, πριν από την έναρξη της διαδικασίας θεωρητικής εξέτασης και

γ) με οθόνη, η οποία αναπαράγει οπτικοακουστικό υλικό για την ενημέρωση των υποψηφίων σχετικά με την διαδικασία της θεωρητικής εξέτασης, τις απαγορεύσεις και τις κυρώσεις που καθορίζονται με την απόφαση της

περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 30 πριν από την έναρξη της θεωρητικής εξέτασης.

Ο ως άνω εξοπλισμός ελέγχεται και τίθεται σε λειτουργία με μέριμνα και ευθύνη των επιτηρητών της θεωρητικής εξέτασης.

3. Πριν από την έναρξη της θεωρητικής εξέτασης των υποψηφίων οδηγών και οδηγών διενεργείται έλεγχος ταυτοπροσωπίας σε δύο στάδια:

α) Σε πρώτο στάδιο από τους επιτηρητές της θεωρητικής εξέτασης βάσει των προσωπικών στοιχείων του υποψηφίου, όπως εμφανίζονται στην οθόνη των υπολογιστών που βρίσκονται στο εξεταστικό κέντρο, στο Δ.Ε.Ε. και στα έγγραφα της παρ. 1. Ο υποψήφιος φέρει την αποκλειστική ευθύνη για την ορθή αναγραφή των προσωπικών του στοιχείων στα προαναφερόμενα έγγραφα. Αν, κατά τον έλεγχο ταυτοπροσωπίας, διαπιστωθούν διαφορές στα προσωπικά στοιχεία των υποψηφίων, όπως αναγραμματισμός ονόματος, ο υποψήφιος αποβάλλεται από τη διαδικασία θεωρητικής εξέτασης με μέριμνα του υπευθύνου της αίθουσας. Ο υποψήφιος που αποβάλλεται από τη διαδικασία έχει το δικαίωμα να υποβάλει αίτηση διόρθωσης των προσωπικών του στοιχείων στον φορέα εξετάσεων, ο οποίος, μετά από τη διόρθωση, επαναπρογραμματίζει τη συμμετοχή του υποψηφίου στη θεωρητική εξέταση.

β) Σε δεύτερο στάδιο, με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων. Για την εισαγωγή τους στο εξεταστικό σύστημα, οι υποψήφιοι κάνουν χρήση ψηφιακών διαπιστευτηρίων. Η αυθεντικοποίηση των υποψηφίων γίνεται κατόπιν επιλογής ενός από τους τρόπους που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

4. Αν, κατά τη διενέργεια των ελέγχων ταυτοπροσωπίας της παρ. 3 ή κατόπιν άσκησης ελέγχου από τους επόπτες του Μητρώου Εποπτών, διαπιστωθεί απόπειρα τέλεσης ή τέλεση πλαστογραφίας ή παραπλάνησης των επιτηρητών της θεωρητικής εξέτασης ή των εποπτών ως προς την ταυτότητα του υποψηφίου, ή αν ο υποψήφιος καταλαμβάνεται να υποβοηθείται με οποιοδήποτε τρόπο, ή να παραβαίνει τις υποχρεώσεις που καθορίζονται με την απόφαση της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 30, ο υποψήφιος αποβάλλεται από τη διαδικασία θεωρητικής εξέτασης, και σε περίπτωση παρουσίας επόπτη με ευθύνη του επόπτη, και το Δ.Ε.Ε. ακυρώνεται. Ο υποψήφιος έχει δικαίωμα επανέκδοσης του Δ.Ε.Ε. και εκ νέου προγραμματισμού συμμετοχής του στη θεωρητική εξέταση μετά από την πάροδο δύο (2) ετών από τη διαπίστωση της παράβασης και την εκ νέου παρακολούθηση των ελάχιστων απαιτούμενων μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης που προβλέπονται στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 30.

Άρθρο 9

Δειγματοληπτικός έλεγχος ταυτοπροσωπίας υποψηφίων οδηγών και οδηγών

1. Η ψηφιακή φωτογραφία των υποψηφίων χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη διενέργεια, σε δεύτερο χρόνο, δειγματοληπτικού ελέγχου ταυτοπροσωπίας από την αρμόδια αρχή. Για τη διενέργεια του δειγματοληπτικού

ελέγχου ταυτοπροσωπίας, η ψηφιακή φωτογραφία του υποψηφίου, που λαμβάνεται σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 8, διασταυρώνεται, με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, με την αντίστοιχη φωτογραφία που συμπεριλαμβάνεται στο Δ.Ε.Ε. του υποψηφίου.

2. Οι ψηφιακές φωτογραφίες των υποψηφίων αποθηκεύονται στην αποσπώμενη κάρτα μνήμης, η οποία, μετά το πέρας της θεωρητικής εξέτασης, αποστέλλεται, με μέριμνα των επιτηρητών της θεωρητικής εξέτασης, στη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας. Τα ανωτέρω δεδομένα διατηρούνται για τον σκοπό της διενέργειας δειγματοληπτικού ελέγχου ταυτοπροσωπίας, καθώς και τη στατιστική επεξεργασία για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες από την ημέρα διεξαγωγής της θεωρητικής εξέτασης. Μετά το πέρας του ως άνω χρονικού διαστήματος, οι φωτογραφίες διαγράφονται. Κατ' εξαίρεση, αν έχει εκκινήσει και βρίσκεται σε εξέλιξη οποιαδήποτε δικαστική ή διοικητική διαδικασία ή διαδικασία απομακρυσμένης εποπτείας σύμφωνα με το άρθρο 20, οι φωτογραφίες διατηρούνται μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών αυτών, λαμβανομένων των απαραίτητων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τα εν λόγω μέτρα καταγράφονται σε κατάλληλες πολιτικές ασφαλείας για το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών που ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας, και για τις Περιφέρειες που εκτελούν πράξεις επεξεργασίας ως Εκτελούντες την Επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (L 119) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

3. Αν, κατά τη διενέργεια του δειγματοληπτικού ελέγχου ταυτοπροσωπίας, διαπιστωθεί η τέλεση πλαστογραφίας ή παραπλάνησης των επιτηρητών της θεωρητικής εξέτασης ή των εποπτών ως προς την ταυτότητα του υποψηφίου:

α) Ο υποψήφιος θεωρείται ότι απέτυχε στη θεωρητική εξέταση και το Δ.Ε.Ε. ακυρώνεται. Ο υποψήφιος έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης επανέκδοσης του Δ.Ε.Ε. και εκ νέου προγραμματισμού συμμετοχής στη θεωρητική εξέταση μετά από την πάροδο δύο (2) ετών από τη διαπίστωση της παράβασης. Για την επανέκδοση του Δ.Ε.Ε. και τη συμμετοχή του στη θεωρητική εξέταση απαιτείται η εκ νέου παρακολούθηση των ελάχιστων απαιτούμενων μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης που προβλέπονται στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 30.

β) Αν, κατά τη διαπίστωση της παράβασης, ο υποψήφιος έχει ολοκληρώσει την πρακτική εκπαίδευση και την αντίστοιχη δοκιμασία και του έχει χορηγηθεί προσωρινή άδεια οδήγησης ή άδεια οδήγησης, ανακαλείται η προσωρινή άδεια ή η άδεια οδήγησης που του έχει χορηγηθεί. Ο υποψήφιος έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης επανέκδοσης του Δ.Ε.Ε. και εκ νέου προγραμματισμού συμμετοχής του στη θεωρητική εξέταση και την πρακτική δοκιμασία, μετά από την πάροδο δύο (2) ετών από τη διαπίστωση της παράβασης. Για την επανέκδοση του Δ.Ε.Ε. και τη συμμετοχή του στις εξετάσεις, απαιτείται η εκ νέου παρακολούθηση των ελάχιστων απαιτούμενων

μαθημάτων θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης που προβλέπονται στις περ. γ) και ε) της παρ. 1 του άρθρου 30 αντίστοιχα.

Άρθρο 10

Θεωρητική εξέταση ατόμων που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση, ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και όσων δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα

1. Ειδική θεωρητική εξέταση προβλέπεται για τους υποψήφιους οδηγούς:

α) που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση,

β) με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) που δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα.

2. Πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 8, για τη θεωρητική εξέταση των ανωτέρω κατηγοριών υποψηφίων οδηγών εφαρμόζονται, αντίστοιχα, τα ακόλουθα:

α) Οι υποψήφιοι για την απόκτηση άδειας οδήγησης όλων των κατηγοριών οχημάτων, που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1566/1985 (Α' 167), υποβάλλονται σε ειδική θεωρητική εξέταση με τη βοήθεια προσωπικών ακουστικών του μηχανογραφικού συστήματος με εκφώνηση των αντίστοιχων ερωτηματολογίων. Για την υπαγωγή τους στη θεωρητική εξέταση του πρώτου εδαφίου οι υποψήφιοι υποβάλλουν υποχρεωτικά, ταυτόχρονα με την αίτηση για αρχική έκδοση του Δ.Ε.Ε., βεβαίωση της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων ότι δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση ή, αν τέτοια βεβαίωση δεν δύναται να εκδοθεί, βεβαίωση περί μη έκδοσης και μη ύπαρξης διαθέσιμων στοιχείων της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

β) Η θεωρητική εξέταση των υποψηφίων οδηγών, οι οποίοι παρουσιάζουν ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, πραγματοποιείται με τη διαδικασία αυτή, η οποία υποβάλλουν στον Φορέα Εξετάσεων ειδική διαγνωστική έκθεση, η οποία χορηγείται ή έχει χορηγηθεί από κρατική δομή, ιδίως από τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.), ή τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (Κ.Ε.Σ.Υ.), ή τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών (ΚΕ.Δ.Δ.Υ.) ή τα Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης και Υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ.), τα Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ), τα Κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων (Κο.Κ.ε.Ψ.Υ.Π.Ε.), τα Κέντρα Ψυχικής Υγείας, καθώς και την Ειδική Διαγνωστική Επιτροπή Αξιολόγησης (Ε.Δ.Ε.Α.) που λειτουργεί στην Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ή από εξειδικευμένο σε θέματα ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών ψυχίατρο.

γ) Υποψήφιοι που δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα δύναται να εξετάζονται σε μία από τις ξένες γλώσσες που είναι διαθέσιμες μέσω του κατάλληλου μηχανογραφικού συστήματος. Όσοι δεν γνωρίζουν κάποια από τις διαθέσιμες ξένες γλώσσες του συστήματος, αλλά κατα-

νοούν την ελληνική γλώσσα, δύνανται να εξετάζονται με τη διαδικασία της περ. α).

Άρθρο 11

Θεωρητική εξέταση κωφών και βαρήκωων υποψήφιων οδηγών και οδηγών

1. Πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 8, για τη θεωρητική εξέταση κωφών και βαρήκοων υποψήφιων οδηγών ή οδηγών εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α) Πριν από την έναρξη της διαδικασίας θεωρητικής εξέτασης και με στόχο την ενημέρωσή τους ή την παροχή διευκρινίσεων από τους επιτηρητές δύνανται να χρησιμοποιούν διερμηνέα ελληνικής νοηματικής γλώσσας ή χειλεανάγνωσης, η δαπάνη του οποίου βαρύνει τον ίδιο τον εξεταζόμενο, ή να κάνουν χρήση της Υπηρεσίας Εξ Αποστάσεως Διερμηνείας ή Χειλεανάγνωσης του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών μέσω βιντεοκλήσης. Ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός δηλώνει στην αίτησή του για χορήγηση άδειας οδήγησης που υποβάλλει στον Φορέα Εξετάσεων ότι στη θεωρητική εξέταση θα κάνει χρήση διερμηνέα και η δήλωση αυτή αναγράφεται στο Δ.Ε.Ε.. Ο διερμηνέας, που προσέρχεται στον χώρο της θεωρητικής εξέτασης με μέριμνα του εξεταζομένου, διαθέτει πιστοποίηση από την Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδας ή το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών ή το Σωματείο Διερμηνέων Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, την οποία επιδεικνύει στους επιτηρητές. Οι επιτηρητές αναφέρουν την πιστοποίηση και τα στοιχεία του διερμηνέα στο Δ.Ε.Ε..

β) Υποβάλλονται σε θεωρητική εξέταση με την προβλή βίντεο που εμφανίζεται στην οθόνη του ηλεκτρονικού υπολογιστή και περιλαμβάνει, τις ερωτήσεις, τις απαντήσεις, τα σχήματα και τα κείμενα μεταφρασμένα στην ελληνική νοηματική γλώσσα, καθώς και υπότιτλους. Ο υποψήφιος επιλέγει τη σωστή απάντηση ακολουθώντας τις υποδείξεις του βίντεο.

2. Για την υπαγωγή τους στη θεωρητική εξέταση της παρ. 1, οι υποψήφιοι που είναι κωφοί ή βαρήκοοι υποβάλλουν στον Φορέα Εξετάσεων Πιστοποιητικό Αναπηρίας από Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή από τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές Πιστοποίησης Αναπηρίας της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4058/2012 (Α' 63).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ

Άρθρο 12

Πρακτική εκπαίδευση

1. Η έναρξη των μαθημάτων της πρακτικής εκπαίδευσης για τη χορήγηση άδειας οδήγησης οποιασδήποτε κατηγορίας, πραγματοποιείται μόνο μετά από την περάτωση των μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης του υποψήφιου οδηγού στην κατηγορία Β.

2. Κάθε υποψήφιος οδηγός που προσέρχεται στον φορέα εξετάσεων, προκειμένου να συμμετέχει σε πρακτική δοκιμασία, υποχρεούται να έχει παρακολουθήσει τα ελάχιστα μαθήματα πρακτικής εκπαίδευσης, σε αντίστοιχης κατηγορίας εκπαιδευτικό όχημα, που προβλέπονται στην απόφαση της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 30.

Υποψήφιος που έχει στην κατοχή του άδεια οδήγησης μιας εκ των κατηγοριών Β, ΑΜ, Α1, Α2, Α, C1, C, D1 ή D, δύνανται, εφόσον το επιθυμεί, να παρακολουθήσει μαθήματα πρακτικής εκπαίδευσης σε αντίστοιχης κατηγορίας οχήματα νέας τεχνολογίας, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4710/2020 (Α' 142).

Άρθρο 13

Πρακτική δοκιμασία

1. Μετά από την επιτυχή θεωρητική εξέταση και την ολοκλήρωση της πρακτικής εκπαίδευσης, ακολουθεί η πρακτική δοκιμασία για την κατηγορία οδήγησης που έχει ζητήσει ο υποψήφιος οδηγός.

2. Η πρακτική δοκιμασία υποψήφιων οδηγών για την απόκτηση άδειας οδήγησης κατηγορίας ΑΜ, Α1, Α2, Α χωρίζεται στα εξής τέσσερα (4) μέρη:

α) Προετοιμασία οδηγού και έλεγχου ασφάλειας οχήματος, κατά την οποία ο υποψήφιος καλείται να απαντήσει σε προκαθορισμένες ερωτήσεις και να αποδείξει ότι διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις για την προετοιμασία ασφαλούς οδήγησης του οχήματος,

β) δοκιμασία ελιγμών, η οποία πραγματοποιείται εκτός οδικού δικτύου σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο ελιγμών,

γ) πορεία, η οποία συνίσταται στον έλεγχο της οδηγικής ικανότητας και συμπεριφοράς του οδηγού, εντός οδικού δικτύου, σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας υπό την καθοδήγηση του εξεταστή,

δ) πορεία χωρίς καθοδήγηση, η οποία συνίσταται στον έλεγχο της οδηγικής συμπεριφοράς του οδηγού και της ικανότητάς του για λήψη οδηγικών αποφάσεων, εντός οδικού δικτύου, σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας χωρίς την καθοδήγηση του εξεταστή.

3. Η πρακτική δοκιμασία υποψήφιων οδηγών για την απόκτηση άδειας οδήγησης κατηγορίας Β χωρίζεται στα εξής τέσσερα (4) μέρη:

α) Προετοιμασία οδηγού και έλεγχου ασφάλειας οχήματος, κατά την οποία ο υποψήφιος καλείται να απαντήσει σε προκαθορισμένες ερωτήσεις και να αποδείξει ότι διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις για την προετοιμασία ασφαλούς οδήγησης του οχήματος,

β) πορεία, η οποία συνίσταται στον έλεγχο της οδηγικής ικανότητας, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας του οδηγού να πραγματοποιήσει ελιγμούς οπισθοπορείας, και συμπεριφοράς του οδηγού, εντός οδικού δικτύου, σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας υπό την καθοδήγηση του εξεταστή,

γ) δοκιμασίες στάθμευσης οχήματος που συνίστανται στον έλεγχο της οδηγικής ικανότητας του υποψήφιου οδηγού να πραγματοποιήσει ελιγμούς στάθμευσης του οχήματος, με ή χωρίς οπισθοπορεία, εντός και εκτός οδικού δικτύου, σε επιτρεπόμενο χώρο στάθμευσης,

δ) πορεία χωρίς καθοδήγηση, η οποία συνίσταται στον έλεγχο της οδηγικής συμπεριφοράς του οδηγού και της ικανότητάς του για λήψη οδηγικών αποφάσεων, σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας χωρίς την καθοδήγηση του εξεταστή, αλλά με τη χρήση πλοηγού.

4. Η πρακτική δοκιμασία υποψήφιων οδηγών για την απόκτηση άδειας οδήγησης κατηγορίας ΒΕ χωρίζεται στα εξής πέντε (5) μέρη:

α) Προετοιμασία οδηγού και έλεγχοι ασφάλειας οχήματος, κατά την οποία ο υποψήφιος καλείται να απαντήσει σε προκαθορισμένες ερωτήσεις και να αποδείξει ότι διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις για την προετοιμασία ασφαλούς οδήγησης του ρυμουλκού και ρυμουλκούμενου οχήματος,

β) ζεύξη και απόζευξη ρυμουλκούμενου οχήματος, όπου ο υποψήφιος καλείται να απαντήσει σε προκαθορισμένες ερωτήσεις για τον έλεγχο της ικανότητάς του να ζεύξει και να αποζεύξει με ασφάλεια το ρυμουλκούμενο όχημα και εφόσον του ζητηθεί, να πραγματοποιήσει τη διαδικασία της ζεύξης και απόζευξης,

γ) πορεία, η οποία συνίσταται στον έλεγχο της οδηγικής ικανότητας και συμπεριφοράς του οδηγού, εντός οδικού δικτύου, σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας υπό την καθοδήγηση του εξεταστή,

δ) δοκιμασίες οπισθοπορείας και στάθμευσης οχήματος που συνίστανται στον έλεγχο της οδηγικής ικανότητας του υποψήφιου οδηγού να πραγματοποιήσει ελιγμούς οπισθοπορείας και στάθμευσης του ρυμουλκού και του ρυμουλκούμενου οχήματος, εντός και εκτός οδικού δικτύου, σε επιτρεπόμενο χώρο στάθμευσης,

ε) πορεία χωρίς καθοδήγηση, η οποία συνίσταται στον έλεγχο της οδηγικής συμπεριφοράς του οδηγού και της ικανότητάς του για λήψη οδηγικών αποφάσεων, σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας χωρίς την καθοδήγηση του εξεταστή, αλλά με τη χρήση πλοηγού.

5. Η πρακτική δοκιμασία υποψήφιων οδηγών για την απόκτηση άδειας οδήγησης κατηγορίας C1, C, D1, D, C1E, CE, D1E, DE χωρίζεται στα εξής πέντε (5) μέρη:

α) Προετοιμασία οδηγού και έλεγχοι ασφάλειας οχήματος, κατά την οποία ο υποψήφιος καλείται να απαντήσει σε προκαθορισμένες ερωτήσεις και να αποδείξει ότι διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις για την προετοιμασία ασφαλούς οδήγησης του οχήματος,

β) ζεύξη και απόζευξη συρμού και αρθρωτού οχήματος, όπου ο υποψήφιος καλείται να απαντήσει σε προκαθορισμένες ερωτήσεις για τον έλεγχο της ικανότητάς του να ζεύξει και να αποζεύξει με ασφάλεια τον συρμό ή το αρθρωτό όχημα, και εφόσον του ζητηθεί, να πραγματοποιήσει τη διαδικασία της ζεύξης και απόζευξης,

γ) πορεία, η οποία συνίσταται στον έλεγχο της οδηγικής ικανότητας και συμπεριφοράς του οδηγού, εντός οδικού δικτύου, σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας υπό την καθοδήγηση του εξεταστή,

δ) δοκιμασίες οπισθοπορείας και στάθμευσης οχήματος που συνίστανται στον έλεγχο της οδηγικής ικανότητας του υποψήφιου οδηγού να πραγματοποιήσει ελιγμούς οπισθοπορείας και στάθμευσης του οχήματος, εντός και εκτός οδικού δικτύου, σε επιτρεπόμενο χώρο στάθμευσης,

ε) πορεία χωρίς καθοδήγηση, η οποία συνίσταται στον έλεγχο της οδηγικής συμπεριφοράς του οδηγού και της ικανότητάς του για λήψη οδηγικών αποφάσεων, σε φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας χωρίς την καθοδήγηση του εξεταστή, αλλά με τη χρήση πλοηγού.

6. Για τον έλεγχο της ικανότητας, την αξιολόγηση των προσόντων και συμπεριφοράς, τη διάρκεια και τον τόπο εξέτασης των υποψήφιων οδηγών εφαρμόζονται οι ελα-

χιστες απαιτήσεις του Παραρτήματος II του π.δ. 51/2012 (Α' 101).

Άρθρο 14 **Διαδικασία πρακτικής δοκιμασίας** **υποψήφιων οδηγών και οδηγών**

1. Ο Φορέας Εξετάσεων είναι αρμόδιος για τον προγραμματισμό της πρακτικής δοκιμασίας, αφού προσκομισθεί το Δ.Ε.Ε. του υποψηφίου από τον ίδιο ή από τον νόμιμο εκπρόσωπό του και εφόσον αποδεικνύεται με κάθε πρόσφορο μέσο η καταβολή του προβλεπόμενου στην παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4155/2013 (Α' 120) παραβόλου για την πρακτική δοκιμασία.

2. Η πρακτική δοκιμασία όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης υποψήφιων οδηγών και οδηγών γίνεται αποκλειστικά με τα οχήματα και τις μοτοσικλέτες των σχολών οδηγών, σε εκπαιδευτικό όχημα της κατηγορίας για την οποία ο εξεταζόμενος έχει ζητήσει την άδεια οδήγησης, με την υποχρεωτική παρουσία εκπαιδευτή που έχει την κατάλληλη άδεια για τον σκοπό αυτόν.

3. Η πρακτική δοκιμασία όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης διενεργείται από έναν εξεταστή, ο οποίος ορίζεται με απόφαση της αρμόδιας αρχής. Κατά τη διενέργεια πρακτικής δοκιμασίας υποψήφιων οδηγών και οδηγών αυτοκινήτων, φορτηγών και λεωφορείων, παρίστανται μέσα στο όχημα ο εξεταστής, και ο εκπαιδευτής του υποψήφιου οδηγού, ο οποίος έχει τον χειρισμό των ποδομοχλών. Σε περίπτωση κωφού και βαρήκοου υποψήφιου οδηγού που έχει ζητήσει παρουσία διερμηνέα της ελληνικής νοηματικής γλώσσας, ο διερμηνέας μπορεί να παραβρίσκεται στο οπίσθιο τμήμα του οχήματος. Η πρακτική δοκιμασία των υποψήφιων οδηγών και οδηγών μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων πραγματοποιείται με τον υποψήφιο να επιβαίνει μόνος του επί της εκπαιδευτικής μοτοσικλέτας ή του εκπαιδευτικού μοτοποδηλάτου, ακολουθούμενος από εκπαιδευτικό όχημα.

4. Πριν από την έναρξη της πρακτικής δοκιμασίας, οι υποψήφιοι οδηγοί και οδηγοί έχουν το δικαίωμα ελεύθερης οδήγησης έως πέντε (5) λεπτών χωρίς να υπόκεινται σε αξιολόγηση, εφόσον το επιθυμούν. Ο χρόνος ελεύθερης οδήγησης προσμετράται στον συνολικό χρόνο διεξαγωγής της πρακτικής δοκιμασίας.

5. Η πρακτική δοκιμασία υποψήφιου οδηγού και οδηγού, όπως και η πρακτική εκπαίδευσή του, γίνονται σε αστικές οδούς στις οποίες παρουσιάζονται βαθμοί δυσκολίας και συνθήκες παρόμοιες με αυτές που συναντά κάθε οδηγός. Επίσης, εφόσον είναι δυνατόν, χρησιμοποιούνται οδοί εκτός κατοικημένων περιοχών, οδοί ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητόδρομοι.

6. Οι οδηγίες και οι παρατηρήσεις του εξεταστή δίδονται με τρόπο ώστε να μπορούν να γίνουν κατανοητές από τους υποψήφιους οδηγούς και οδηγούς.

7. Οι υποψήφιοι οδηγοί και οδηγοί που είναι κωφοί ή βαρήκοοι, κατόπιν δήλωσής τους κατά την έκδοση του Δ.Ε.Ε., εφόσον το επιθυμούν, κάνουν χρήση της Υπηρεσίας Εξ Αποστάσεως Διερμηνείας ή Χειλεανάγνωσης του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών μέσω βιντεοκλήσης, πριν από την έναρξη της πορείας ή χρησιμοποιούν διερμηνέα ελληνικής νοηματικής γλώσσας ή χειλεανάγνωσης,

η δαπάνη του οποίου βαρύνει τον ίδιο τον εξεταζόμενο. Διαφορετικά, ο εξεταστής δεν διενεργεί την εξέταση. Ο διερμηνέας που προσέρχεται στον χώρο της πρακτικής δοκιμασίας με μέριμνα του εξεταζομένου, διαθέτει πιστοποίηση από την Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδας ή το Εθνικό Ίδρυμα Κωφών ή το Σωματείο Διερμηνέων Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, την οποία και επιδεικνύει στον εξεταστή.

8. Μετά το πέρας της πρακτικής δοκιμασίας, ο εξεταστής μεριμνά για τη σύνταξη πρακτικού διενέργειας της πρακτικής δοκιμασίας, το οποίο αποστέλλει υπογεγραμμένο στον φορέα εξετάσεων.

9. Μετά από την επιτυχή ολοκλήρωση της πρακτικής δοκιμασίας, χορηγούνται η προσωρινή άδεια οδήγησης σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 4663/2020 (Α' 30) και, στη συνέχεια, η άδεια οδήγησης για την κατηγορία την οποία έχει ζητήσει ο ενδιαφερόμενος. Αν ο υποψήφιος αποτύχει, υποχρεούται σε εκ νέου παρακολούθηση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων πρακτικής εκπαίδευσης που προβλέπεται στην απόφαση της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 30.

Άρθρο 15 **Οπτικοακουστική καταγραφή** **πρακτικής δοκιμασίας**

1. Η πρακτική δοκιμασία των υποψήφιων οδηγών και οδηγών όλων των κατηγοριών οχημάτων καταγράφεται με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων.

2. Πριν από την έναρξη των πρακτικών δοκιμασιών για τις οποίες έχει προγραμματισθεί η συμμετοχή του, ο εξεταστής παραλαμβάνει φορητή κάμερα από τη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας. Η φορητή κάμερα είναι, κατ' ελάχιστον, υψηλής ευκρίνειας, με δυνατότητα λήψης τριακοσίων εξήντα (360) μοιρών και διαθέτει μικρόφωνο και ειδική αποσπώμενη κάρτα μνήμης, στην οποία αποθηκεύεται όλη η διαδικασία της πρακτικής δοκιμασίας.

3. Ο εξεταστής, κατόπιν διενέργειας ελέγχου της ορθής λειτουργίας της κάμερας και της σωστής τοποθέτησης της αποσπώμενης κάρτας μνήμης, τοποθετεί τη φορητή κάμερα με ευθύνη του μέσα στο εκπαιδευτικό όχημα και θέτει αυτή σε λειτουργία. Για την καταγραφή της πρακτικής δοκιμασίας μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, ο εξεταστής τοποθετεί με ευθύνη του τη φορητή κάμερα μέσα στο εκπαιδευτικό όχημα κατηγορίας Β, το οποίο ακολουθεί την εκπαιδευτική μοτοσικλέτα. Η κάμερα απεικονίζει ευδιάκριτα ολόκληρη την καμπίνα του οχήματος και τους συμμετέχοντες στη διαδικασία. Καθ' όλη τη διάρκεια της πρακτικής δοκιμασίας ο εξεταστής διασφαλίζει την ορθή λειτουργία της κάμερας και την καταγραφή της πρακτικής δοκιμασίας. Αν, πριν από την έναρξη της πρακτικής δοκιμασίας, διαπιστωθεί μη λειτουργία της κάμερας για οποιονδήποτε λόγο, η εξέταση δεν διενεργείται και δεν προσμετράται στον αριθμό εξετάσεων της παρ. 1 του άρθρου 21. Σε περίπτωση δυσλειτουργίας της κάμερας κατά τη διάρκεια της εξέτασης, η εξέταση διακόπτεται με ευθύνη του εξεταστή. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, η εξέταση του υποψηφίου επαναπρογραμματίζεται ατελώς για την πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία.

4. Μετά το πέρας της εξέτασης ο εξεταστής αφαιρεί από το όχημα την κάμερα και εξάγει από αυτήν την αποσπώμενη κάρτα μνήμης. Εντός μιας (1) εργάσιμης ημέρας από τη λήξη της εξέτασης ο εξεταστής υποχρεούται να παραδώσει την κάμερα και την κάρτα μνήμης στη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας, μαζί με το πρακτικό δοκιμασίας σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 14 και, εφόσον ο υποψήφιος έχει επιτύχει, το Δ.Ε.Ε. του υποψηφίου. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας παραλαμβάνει την κάμερα και την κάρτα μνήμης, αφού ελέγξει ότι η τελευταία περιέχει το προβλεπόμενο αποθηκευμένο υλικό σε κατάλληλη μορφή. Αν διαπιστωθεί ότι η κάρτα μνήμης δεν περιέχει το προβλεπόμενο αποθηκευμένο υλικό, οι εξετάσεις που πραγματοποιήθηκαν από τον εν λόγω εξεταστή ακυρώνονται και οι εξετάσεις των υποψηφίων επαναπρογραμματίζονται ατελώς για την πρώτη διαθέσιμη ημερομηνία.

5. Η κάμερα φυλάσσεται σε ασφαλές μέρος μέχρι την παράδοσή της προς χρήση στον επόμενο εξεταστή. Η κάρτα μνήμης με το αποθηκευμένο οπτικοακουστικό υλικό της πρακτικής δοκιμασίας προστατεύεται από οποιαδήποτε παρέμβαση και με ευθύνη του Προϊστάμενου της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας φυλάσσεται σε ασφαλές μέρος, αρχειοθετείται ανά εξεταστή και ανά ημέρα και φέρει υποχρεωτικά διακριτικό γνώρισμα που περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, την ημερομηνία διενέργειας της εξέτασης και το όνομα του εξεταστή. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας καθίσταται ο ίδιος ή δύναται να ορίζει υπάλληλο ως υπεύθυνο ασφαλείας για τη διασφάλιση της ακεραιότητας, εμπιστευτικότητας και διαθεσιμότητας του οπτικοακουστικού υλικού.

6. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας ή ο εξουσιοδοτημένος από αυτόν υπάλληλος διαβιβάζει την κάρτα μνήμης με το αποθηκευμένο οπτικοακουστικό υλικό στην αρμόδια αρχή, κατόπιν υποβολής αιτήματος της εν λόγω μονάδας, μεριμνώντας για τη δημιουργία, αρχειοθέτηση και τήρηση αντιγράφου αυτής κατ' αναλογία της παρ. 5.

7. Η κάρτα μνήμης με το αποθηκευμένο οπτικοακουστικό υλικό περιέχει υλικό:

α) από το εσωτερικό του εκπαιδευτικού οχήματος, όπου απεικονίζονται τα χειριστήρια του οχήματος και όλοι οι συμμετέχοντες στη διαδικασία της πρακτικής δοκιμασίας και

β) από το εξωτερικό του εκπαιδευτικού οχήματος, όπου απεικονίζεται το οδικό δίκτυο στο οποίο κινείται το εκπαιδευτικό όχημα και το οποίο περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο για τους σκοπούς της αξιολόγησης και εποπτείας της πρακτικής δοκιμασίας, λαμβανομένων των αναγκαίων τεχνικών μέτρων για τη μη καταγραφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα άλλων χρηστών της οδού, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 30.

Η καταγραφή του οπτικοακουστικού υλικού γίνεται για τους σκοπούς της διαφάνειας, της αξιοπιστίας, του ελέγχου και της εποπτείας της διενέργειας της πρακτικής δοκιμασίας των υποψηφίων οδηγών και οδηγών

όλων των κατηγοριών οχημάτων, τη διασφάλιση των υποψήφιων οδηγών και οδηγών και της άσκησης των δικαιωμάτων τους, καθώς και τη στατιστική επεξεργασία των στοιχείων που σχετίζονται με τη διαδικασία της πρακτικής δοκιμασίας των υποψήφιων οδηγών και οδηγών.

8. Το καταγεγραμμένο οπτικοακουστικό υλικό διατηρείται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την ημερομηνία της διενέργειας της πρακτικής δοκιμασίας και χρησιμοποιείται ως εξής:

α) Για τους σκοπούς της άσκησης του δικαιώματος υποβολής ένστασης, το καταγεγραμμένο υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τις τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία διενέργειας της πρακτικής δοκιμασίας, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 23,

β) για τους σκοπούς του ελέγχου και της εποπτείας της διενέργειας της πρακτικής δοκιμασίας, καθώς και της αξιολόγησης της οδηγικής ικανότητας του υποψηφίου οδηγού και οδηγού το καταγεγραμμένο υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από τη διενέργεια της πρακτικής εξέτασης.

γ) για τον σκοπό της διαπίστωσης του αδιάβλητου της διαδικασίας των πρακτικών δοκιμασιών, το καταγεγραμμένο οπτικοακουστικό υλικό χρησιμοποιείται υποχρεωτικά στην περίπτωση διαπίστωσης τέλεσης ατυχήματος, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από τη διενέργεια της πρακτικής εξέτασης.

9. Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος των έξι (6) μηνών το οπτικοακουστικό υλικό το οποίο:

α) φυλάσσεται στη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας σύμφωνα με τις παρ. 5 και 6, διαγράφεται με ευθύνη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας, εκτός εάν έχει εκκινήσει οποιαδήποτε διοικητική ή πειθαρχική ή δικαστική διαδικασία ή διαδικασία εξέτασης ένστασης, οπότε το υλικό διατηρείται μέχρι το πέρας των εν λόγω διαδικασιών, λαμβανομένων των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την ασφάλεια της επεξεργασίας και

β) έχει διαβιβαστεί στην αρμόδια αρχή σύμφωνα με την παρ. 6, διαγράφεται με ευθύνη του Προϊσταμένου της εν λόγω αρχής, εκτός εάν έχει εκκινήσει οποιαδήποτε διοικητική ή πειθαρχική ή δικαστική διαδικασία ή διαδικασία εξέτασης ένστασης, οπότε το υλικό διατηρείται μέχρι το πέρας των εν λόγω διαδικασιών, λαμβανομένων των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την ασφάλεια της επεξεργασίας.

10. α) Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αποτελεί τον Υπεύθυνο Επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας, στο πλαίσιο της οπτικοακουστικής καταγραφής, για λογαριασμό του οποίου οι Περιφέρειες εκτελούν συγκεκριμένες πράξεις επεξεργασίας, ως Εκτελούντες την Επεξεργασία, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

β) Απαγορεύεται κάθε άλλη, πέραν των ρητώς ανατιθέμενων, πράξη επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εκ μέρους των Εκτελούντων την Επεξεργα-

σία, όπως, η αποθήκευση, η κοινολόγηση, η διαβίβαση, η διαγραφή, καθώς και κάθε περαιτέρω χρήση αυτών. Ο Υπεύθυνος και οι Εκτελούντες την Επεξεργασία οφείλουν να διασφαλίζουν το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας του υλικού, δηλαδή την εμπιστευτικότητα των δεδομένων, την ακεραιότητα και τη διαθεσιμότητά τους. Για την επίτευξη του αναγκαίου επιπέδου ασφάλειας, το Τμήμα Ασφάλειας Πληροφοριών και Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών εκδίδει δεσμευτικές πολιτικές και ορίζει διαδικασίες ασφάλειας, οι οποίες εφαρμόζονται με ευθύνη των Περιφερειών. Για την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών ασφάλειας, ορίζεται ως υπεύθυνος ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας.

γ) Σε περίπτωση παραβίασης της ασφάλειας των δεδομένων, διενεργείται υποχρεωτικά ένορκη διοικητική εξέταση (Ε.Δ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 126 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), για τη διαπίστωση τέλεσης πειθαρχικού παραπτώματος.

δ) Τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καταγράφονται σε κατάλληλες πολιτικές για το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών που ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας και για τις Περιφέρειες που εκτελούν πράξεις επεξεργασίας ως Εκτελούντες την Επεξεργασία.

Άρθρο 16

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα αδειών οδήγησης «Τέθριππον»

1. Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών δημιουργείται Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.) με την ονομασία «Τέθριππον» για την υποστήριξη και διεκπεραίωση όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με τη χορήγηση, επέκταση, ανανέωση και διαχείριση της άδειας οδήγησης ή του Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) που προβλέπεται στο π.δ. 74/2008 (Α' 112).

2. Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ορίζεται ως ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται μέσω του πληροφοριακού συστήματος και των μηχανογραφικών εφαρμογών που το πλαισιώνουν. Κάθε άλλη εμπλεκόμενη Υπηρεσία, που εκτελεί πράξεις επεξεργασίας για την επίτευξη αποκλειστικά του σκοπού της έκδοσης και διαχείρισης των αδειών οδήγησης και για λογαριασμό του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ορίζεται ως η Εκτελούσα την Επεξεργασία.

3. Τα επιμέρους στάδια των διαδικασιών της παρ. 1 μπορούν να υποστηρίζονται είτε με υποσυστήματα του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.), είτε με ειδικές μηχανογραφικές εφαρμογές και κατάλληλη δικτυακή υποδομή που λειτουργούν για τον σκοπό αυτόν και διαλειτουργούν μεταξύ τους. Στα παραπάνω περιλαμβάνονται, ιδίως, υποσυστήματα και εφαρμογές για την υποβολή της αίτησης και των δικαιολογητικών των ενδιαφερομένων, τη διενέργεια των θεωρητικών εξετάσεων, τον προγραμματισμό της πρακτικής δοκι-

μασίας και των εργασιών των οικείων επιτροπών, την επιλογή και διαχείριση των εξεταστών και εποπτών, την καταχώριση των αποτελεσμάτων, την παρακολούθηση κάθε σταδίου της διαδικασίας, την υποστήριξη του έργου της εποπτείας, της αξιολόγησης και διασφάλισης ποιότητας, καθώς και της έκδοσης της προσωρινής άδειας οδήγησης ή της εκτύπωσης της άδειας οδήγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΞΕΤΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΣ

Άρθρο 17

Μητρώο Εξεταστών Πρακτικής Δοκιμασίας Υποψήφιων Οδηγών και Οδηγών

1. Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών καταρτίζεται και τηρείται Μητρώο Εξεταστών Πρακτικής Δοκιμασίας Υποψήφιων Οδηγών και Οδηγών, εφεξής «Μητρώο Εξεταστών», για την εξυπηρέτηση των αναγκών των διενεργούμενων πρακτικών δοκιμασιών των υποψήφιων οδηγών και οδηγών από τον φορέα εξετάσεων. Εξεταστές είναι οι υπάλληλοι, μόνιμοι και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που υπηρετούν σε υπηρεσίες, κεντρικές και περιφερειακές, του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), καθώς και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.), εφόσον ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως εκάστοτε οριοθετείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), και είναι υπεύθυνοι για τη διεξαγωγή της πρακτικής δοκιμασίας των υποψήφιων οδηγών και οδηγών.

2. Στο Μητρώο Εξεταστών εγγράφονται:

α) Αυτοδίκαια, με την επιφύλαξη της παρ. 3, οι ήδη πιστοποιημένοι σύμφωνα με την υπό στοιχεία Α3/13948/1902/2013 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 633) από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών εν ενεργεία υπάλληλοι - εξεταστές της πρακτικής δοκιμασίας υποψήφιων οδηγών και οδηγών όλων των κατηγοριών άδειας οδήγησης,

β) δημόσιοι υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ, κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία εκδίδεται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών. Δεν μπορεί να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο οι υπάλληλοι που κατέχουν τη θέση Προϊσταμένου Διεύθυνσης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ή Προϊσταμένου Τμήματος της Διεύθυνσης Οδικής Κυκλοφορίας και Ασφάλειας του ίδιου Υπουργείου,

γ) δημόσιοι υπάλληλοι κατηγορίας ΔΕ, οι οποίοι είναι πιστοποιημένοι από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) στην ειδικότητα «Εκπαιδευτής Υποψήφιων Οδηγών Αυτοκινήτων και Μοτοσικλετών».

3. Οι υποψήφιοι προς εγγραφή στο Μητρώο πρέπει, κατά τον χρόνο εγγραφής στο Μητρώο και καθ' όλη τη διάρκεια παραμονής τους σε αυτό:

α) να μην έχουν τεθεί σε διαθεσιμότητα ή αργία και να μην τους έχει επιβληθεί τελεσίδικα οποιαδήποτε πει-

θαρχική ποινή, πλην της επίπληξης, από Υπηρεσιακό Συμβούλιο του άρθρου 120 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), για οποιοδήποτε πειθαρχικό παράπτωμα μέχρι τη διαγραφή της ποινής κατά το άρθρο 145 του ίδιου Κώδικα και

β) να μην έχουν υποπέσει σε περισσότερες από δύο (2) παραβάσεις που εντάσσονται στο Σύστημα Ελέγχου Συμπεριφοράς Οδηγών του άρθρου 107 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57) και να μην τους έχει αφαιρεθεί η άδεια οδήγησης, για οποιαδήποτε παράβαση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, τα τελευταία τρία (3) έτη.

4. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την ένταξη στο Μητρώο δημοσιεύεται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

5. Η εγγραφή στο Μητρώο Εξεταστών γίνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Για την οριστική ένταξη των προσώπων των περ. β) και γ) της παρ. 2 στο Μητρώο Εξεταστών απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση ειδικών επιμορφωτικών προγραμμάτων αρχικής κατάρτισης που διεξάγονται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

6. Οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εξεταστών, μετά από την οριστική ένταξή τους στο Μητρώο, υπόκεινται στις απαιτήσεις εξασφάλισης της ποιότητας και διαρκούς επιμόρφωσης σύμφωνα με το Παράρτημα IV του π.δ. 51/2012 (Α' 101).

7. Τα δεδομένα των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Εξεταστών που τυγχάνουν επεξεργασίας για τους σκοπούς της παρ. 1 αποθηκεύονται σε ειδική βάση δεδομένων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που εφαρμόζει τις αρχές προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτές προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και στον ν. 4624/2019 και εξειδικεύονται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 30 του παρόντος. Τα δεδομένα των εγγεγραμμένων τηρούνται για τον χρόνο εγγραφής τους στο Μητρώο και για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την για οποιονδήποτε λόγο διαγραφή τους από αυτό και διαγράφονται μετά το πέρας του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, εκτός εάν έχει εκκινήσει οποιαδήποτε διοικητική ή πειθαρχική ή δικαστική διαδικασία, οπότε και το υλικό διατηρείται μέχρι το πέρας των εν λόγω διαδικασιών, με τη λήψη των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την ασφάλεια της επεξεργασίας. Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών είναι ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας των εν λόγω δεδομένων.

Άρθρο 18

Υποχρεώσεις των Εξεταστών

1. Οι εξεταστές εκτελούν το έργο τους μετά από τη λήξη του κανονικού ωραρίου εργασίας των δημόσιων υπηρεσιών και εκτός του χρόνου που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση.

2. Οι εξεταστές υποχρεούνται να παρίστανται στη διενέργεια των πρακτικών δοκιμασιών για τις οποίες έχουν οριστεί. Σε περίπτωση άρνησης παρουσίας τους ή αδι-

καιολόγητης απουσίας τους εφαρμόζονται τα άρθρα 106 έως 146B του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26). Η απουσία από τη διενέργεια πρακτικών δοκιμασιών θεωρείται αδικαιολόγητη ιδίως όταν δεν αφορά σε υπηρεσιακό κώλυμα του εξεταστή, όπως αυτό έχει δηλωθεί εγγράφως από την υπηρεσία από την οποία προέρχεται. Αν η άρνηση παρουσίας ή η αδικαιολόγητη απουσία εξεταστών στη διενέργεια πρακτικών δοκιμασιών προκαλεί κώλυμα διεξαγωγής των δοκιμασιών αυτών σε ορισμένη Περιφερειακή Ενότητα, επιτρέπεται η μετακίνηση εξεταστών από άλλη Περιφερειακή Ενότητα.

3. Εξεταστής, ο οποίος αρνείται να παρασταθεί ή αδικαιολόγητα δεν παρίσταται στις πρακτικές δοκιμασίες υποψήφιων οδηγών και οδηγών για τις οποίες έχει οριστεί για περισσότερες από τρεις (3) φορές, διαγράφεται από το Μητρώο με απόφαση της αρμόδιας αρχής για την τήρηση του μητρώου, πέραν των πειθαρχικών κυρώσεων που επιβάλλονται βάσει του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., σύμφωνα με την παρ. 2.

Άρθρο 19 **Μητρώο Εποπτών**

1. Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών καταρτίζεται και τηρείται Μητρώο Εποπτών για τις ανάγκες της εποπτείας και του ελέγχου του έργου των εξεταστών, των πρακτικών δοκιμασιών των υποψήφιων οδηγών και οδηγών και της τήρησης των προϋποθέσεων διεξαγωγής των θεωρητικών εξετάσεων των υποψήφιων οδηγών.

2. Στο Μητρώο Εποπτών δύναται να εγγράφεται:

- α) το ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, κατόπιν ειδικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία εκδίδεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Προστασίας του Πολίτη εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος,
- β) αν ο αριθμός των εγγεγραμμένων εποπτών της περ. α) δεν επαρκεί για την κάλυψη του εποπτικού έργου που ανατίθεται σε αυτούς, το ένστολο προσωπικό άλλων φορέων, στις αρμοδιότητες των οποίων περιλαμβάνεται η εποπτεία εφαρμογής του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, ήτοι το ένστολο προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας και το ένστολο προσωπικό του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής,
- γ) το προσωπικό της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, κατόπιν ειδικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος που εκδίδεται από τον Διοικητή της Αρχής.

3. Η πρόσκληση για την εγγραφή στο Μητρώο δημοσιεύεται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

4. Για την ένταξή τους στο Μητρώο Εποπτών οι υποψήφιοι επόπτες οφείλουν να ολοκληρώσουν επιτυχώς ειδικά επιμορφωτικά προγράμματα κατάρτισης που διεξάγονται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Η εγγραφή στο Μητρώο Εποπτών γίνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

5. Τα δεδομένα των μελών του Μητρώου Εποπτών που τυγχάνουν επεξεργασίας για τους σκοπούς της παρ. 1 αποθηκεύονται σε ειδική βάση δεδομένων του

Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που εφαρμόζει τις αρχές προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως αυτές προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και στον ν. 4624/2019 (Α' 137) και εξειδικεύονται σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 30 του παρόντος. Τα δεδομένα των εγγεγραμμένων τηρούνται για τον χρόνο εγγραφής τους στο Μητρώο και για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την για οποιονδήποτε λόγο διαγραφή τους από αυτό. Μετά το πέρας του ανωτέρω χρονικού διαστήματος τα δεδομένα διαγράφονται, εκτός εάν έχει εκκινήσει οποιαδήποτε διοικητική ή πειθαρχική ή δικαστική διαδικασία, οπότε και τα δεδομένα διατηρούνται μέχρι το πέρας των εν λόγω διαδικασιών, λαμβανομένων των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την ασφάλεια της επεξεργασίας. Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών είναι ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας των εν λόγω δεδομένων.

Άρθρο 20 **Επιτροπές Εποπτείας και Ενστάσεων**

1. Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών συστήνονται Επιτροπές Εποπτείας και Ενστάσεων, οι οποίες αποτελούνται από τον Πρόεδρο και δύο (2) μέλη.

2. Πρόεδρος της κάθε Επιτροπής ορίζεται ο Προϊστάμενος Διεύθυνσης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ή Προϊστάμενος Τμήματος της Διεύθυνσης Οδικής Κυκλοφορίας και Ασφάλειας του ίδιου Υπουργείου με απόφαση της αρμόδιας αρχής, μετά από την επιτυχή ολοκλήρωση ειδικών επιμορφωτικών προγραμμάτων που διεξάγονται από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης. Μέλη της κάθε Επιτροπής ορίζονται δύο (2) εγγεγραμμένοι επόπτες στο Μητρώο Εποπτών, ύστερα από κλήρωση που διεξάγεται από την αρμόδια αρχή.

3. Η κάθε Επιτροπή συνεδριάζει πέντε (5) φορές τον μήνα.

4. Οι Επιτροπές Εποπτείας και Ενστάσεων είναι αρμόδιες για την απομακρυσμένη εποπτεία, η οποία συνίσταται:

- α) στον απομακρυσμένο δειγματοληπτικό έλεγχο ή απομακρυσμένο έλεγχο, κατόπιν καταγγελίας ή ένστασης, της πρακτικής δοκιμασίας υποψήφιων οδηγών και οδηγών, που διενεργείται από εξεταστές του Μητρώου Εξεταστών του άρθρου 17,

- β) στον απομακρυσμένο δειγματοληπτικό έλεγχο ταυτοπροσωπίας των υποψήφιων οδηγών κατά τη θεωρητική εξέταση, που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 9,
- γ) στην εξέταση των ενστάσεων των υποψήφιων οδηγών και οδηγών κατά του αποτελέσματος της πρακτικής δοκιμασίας.

5. Για την εκτέλεση του έργου της απομακρυσμένης εποπτείας, τα μέλη των Επιτροπών Εποπτείας και Ενστάσεων αποκτούν πρόσβαση στο καταγεγραμμένο οπτικοακουστικό υλικό του άρθρου 15, καθώς και στις ψηφιακές φωτογραφίες του άρθρου 9, όπως τους κοινοποιούνται από την αρμόδια αρχή. Τα αποτελέσματα της απομακρυσμένης εποπτείας υποβάλλονται από τα μέλη των Επιτροπών στην αρμόδια αρχή, εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του υλικού.

6. Το έργο της Επιτροπής Εποπτείας και Ενστάσεων πραγματοποιείται μετά από τη λήξη του κανονικού ωρα-

ρίου εργασίας των δημόσιων υπηρεσιών και εκτός του χρόνου που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση.

Άρθρο 21

Αποζημίωση εξεταστών, εποπτών και μελών Επιτροπής Εποπτείας και Ενστάσεων

1. Οι εγγεγραμμένοι εξεταστές του Μητρώου Εξεταστών λαμβάνουν αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στις πρακτικές δοκιμασίες υποψήφιων οδηγών και οδηγών, η οποία ορίζεται σε τριακόσια (300) ευρώ μηνιαίως. Η αποζημίωση αυτή καταβάλλεται στους εξεταστές στην περίπτωση που ο αριθμός των συμμετοχών κάθε εξεταστή στις πρακτικές δοκιμασίες είναι πέντε (5) μηνιαίως. Οι εξεταστές υποχρεούνται, όταν υπάρχουν υπηρεσιακές ανάγκες, να πραγματοποιούν και περισσότερες των πέντε (5) συμμετοχών. Για τις πέραν των πέντε (5) συμμετοχές στο έργο αυτό, δεν καταβάλλεται αποζημίωση και σε περίπτωση κάτω των πέντε (5) συμμετοχών, η αποζημίωση περιορίζεται αναλόγως.

2. Οι εγγεγραμμένοι επόπτες του Μητρώου Εποπτών λαμβάνουν αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην εποπτεία της διεξαγωγής των θεωρητικών εξετάσεων, στην εποπτεία και τον έλεγχο των πρακτικών δοκιμασιών υποψήφιων οδηγών και οδηγών και του έργου των εξεταστών, η οποία ορίζεται σε διακόσια πενήντα (250) ευρώ μηνιαίως. Η αποζημίωση αυτή καταβάλλεται υπό τον όρο ότι ο συνολικός αριθμός των συμμετοχών κάθε επόπτη, συνυπολογιζομένων τόσο των θεωρητικών εξετάσεων όσο και των πρακτικών δοκιμασιών, είναι πέντε (5) μηνιαίως. Για τις πέραν των πέντε (5) συμμετοχές στο έργο αυτό, δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

3. Στον Πρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής Εποπτείας και Ενστάσεων καταβάλλεται αποζημίωση ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ μηνιαίως, υπό τον όρο ότι οι συνεδριάσεις της Επιτροπής στην οποία συμμετέχουν είναι πέντε (5) μηνιαίως. Οι ως άνω υπάλληλοι υποχρεούνται, όταν υπάρχουν υπηρεσιακές ανάγκες, να πραγματοποιούν και περισσότερες των πέντε (5) συνεδριάσεων. Για τις πέραν των πέντε (5) συνεδριάσεις, δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 22

Κριτήρια και αποτελέσματα αξιολόγησης εξεταστών

1. Για την αξιολόγηση των εξεταστών, που διενεργείται από την αρμόδια αρχή, καθορίζονται κριτήρια και κατηγοριοποιούνται, αντιστοίχως, τα σφάλματα που διαπιστώνονται κατά τη διαδικασία των εξετάσεων.

2. Τα σφάλματα κατατάσσονται, ανάλογα με τον βαθμό σοβαρότητάς τους, σε σοβαρά και απλά.

3. Η σοβαρότητα ενός σφάλματος καθορίζεται με βάση τα κριτήρια, μεταξύ άλλων, της επιρροής ή της αλλοίωσης του αποτελέσματος της εξέτασης του υποψήφιου οδηγού ή οδηγού, της πρόκλησης εμποδίων με οποιονδήποτε τρόπον και σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας εξέτασης υποψήφιων οδηγών ή οδηγών,

καθώς και της αδικαιολόγητης παρέμβασης οποιασδήποτε μορφής στη διενέργεια εξετάσεων.

4. Αν, κατά τη διενέργεια ελέγχου πρακτικής δοκιμασίας υποψήφιων οδηγών και οδηγών, διαπιστωθεί η διάπραξη σοβαρού σφάλματος, συντάσσεται από την αρμόδια αρχή φύλλο αξιολόγησης, στο οποίο καταχωρίζονται τα στοιχεία του εξεταστή και περιγράφεται το διαπιστωθέν σφάλμα. Βάσει του φύλλου αξιολόγησης, η αρμόδια αρχή, εκδίδει πόρισμα.

5. Εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την παραλαβή του πορίσματος, ο εξεταστής δύναται να διατυπώσει εγγράφως τις αντιρρήσεις του. Αν παρέλθει άπρακτη αυτή η προθεσμία, το πόρισμα οριστικοποιείται.

6. Η αρμόδια αρχή εξετάζει τις αντιρρήσεις που υπέβαλε ο εξεταστής ως προς την επάρκειά τους, αποφαινεται σχετικά με αιτιολογημένη κρίση, καταχωρίζει το αποτέλεσμα της αξιολόγησης στην ατομική καρτέλα αξιολόγησης του εξεταστή και, εφόσον απαιτείται, επιβάλλει τις κυρώσεις της παρ. 7.

7. Οι κυρώσεις για τον εξεταστή, αν αυτός υποπίπτει σε σοβαρό σφάλμα, καθορίζονται ως εξής:

α) για την πρώτη φορά διάπραξης του σφάλματος, επιβάλλεται στον εξεταστή απομάκρυνση από το έργο της πρακτικής δοκιμασίας υποψήφιων οδηγών ή οδηγών για έναν (1) μήνα,

β) σε περίπτωση υποτροπής σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την αρχική επιβολή της απομάκρυνσης, ο εξεταστής αποβάλλεται από το Μητρώο Εξεταστών για δύο (2) μήνες και υποχρεούται πριν από την επανένταξή του στο Μητρώο σε εκ νέου επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος επιμόρφωσης διάρκειας πέντε (5) τουλάχιστον ημερών,

γ) σε περίπτωση υποτροπής σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών από την επανένταξή του στο Μητρώο Εξεταστών, ο εξεταστής διαγράφεται από το Μητρώο.

8. Αν, κατά τη διενέργεια ελέγχου πρακτικής δοκιμασίας υποψήφιων οδηγών και οδηγών, διαπιστωθεί η διάπραξη απλού σφάλματος, συντάσσεται από την αρμόδια αρχή φύλλο αξιολόγησης, στο οποίο καταχωρίζονται τα σφάλματα και εφόσον απαιτείται, επιβάλλονται κυρώσεις. Οι κυρώσεις για τον εξεταστή για τη διάπραξη απλού σφάλματος καταχωρίζονται στην ατομική καρτέλα του εξεταστή, ως παρατηρήσεις, ως εξής:

α) Αν σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών ο εξεταστής υποπέσει δύο (2) φορές στο ίδιο απλό σφάλμα, του επιβάλλεται η απομάκρυνση από το έργο της πρακτικής δοκιμασίας υποψήφιων οδηγών ή οδηγών για έναν (1) μήνα,

β) αν σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών ο εξεταστής υποπέσει τρεις (3) φορές σε απλά σφάλματα, του επιβάλλεται η κύρωση της περ. α) και υποχρεούται σε εκ νέου επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος επιμόρφωσης, διάρκειας πέντε (5) τουλάχιστον ημερών.

9. Εντός χρονικού διαστήματος δύο (2) ετών από την ένταξή τους στο Μητρώο Εξεταστών, όλοι οι εγγεγραμμένοι εξεταστές του Μητρώου Εξεταστών υπόκεινται υποχρεωτικά σε αξιολόγηση. Αν, εντός χρονικού διαστήματος δύο (2) ετών από την τελευταία αξιολόγηση, διαπιστωθεί ότι ο εξεταστής που συμμετέχει στην πρα-

κτική δοκιμασία υποψήφιων οδηγών και οδηγών δεν έχει υποπέσει σε κανένα σφάλμα, συντάσσεται από την αρμόδια αρχή φύλλο αξιολόγησης, στο οποίο καταχωρίζεται η θετική αξιολόγηση του εξεταστή.

10. Εξεταστής για τον οποίο έχει καταχωρηθεί θετική αξιολόγηση στο φύλλο αξιολόγησης του, λαμβάνει, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, ή μέχρι την επόμενη αξιολόγηση του, τη μηνιαία αποζημίωση της παρ. 1 του άρθρου 21 για αριθμό συμμετοχών στις πρακτικές δοκιμασίες τρεις (3) φορές τον μήνα.

Άρθρο 23

Διαδικασία υποβολής ενστάσεων

1. Οι υποψήφιοι οδηγοί και οδηγοί που συμμετέχουν στη διαδικασία πρακτικής εξέτασης για τη χορήγηση άδειας οδήγησης έχουν δικαίωμα να υποβάλουν ενώπιον της Επιτροπής Εποπτείας και Ενστάσεων ένσταση κατά των απορριπτικών αποτελεσμάτων των πρακτικών δοκιμασιών, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) εργάσιμων ημερών από την επομένη της εξέτασης. Για την υποβολή της ένστασης απαιτείται η καταβολή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου, το οποίο ανέρχεται στο ποσό των εξήντα (60) ευρώ. Υποβολή ενστάσεων μετά από την ως άνω καταληκτική ημερομηνία, ή χωρίς την καταβολή του παραβόλου είναι απαράδεκτη.

2. Η ένσταση υποβάλλεται για λόγους οι οποίοι σχετίζονται με την απόρριψη του υποψήφιου οδηγού και οδηγού και αντιστοιχούν στους ειδικούς λόγους απόρριψης που αναγράφονται στο Δ.Ε.Ε..

3. Η ένσταση των υποψηφίων οδηγών και οδηγών υποβάλλεται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό τρόπο, σε ειδική προτυποποιημένη φόρμα ένστασης, η οποία περιλαμβάνει το σύνολο των ειδικών λόγων ένστασης, όπως αυτοί καθορίζονται από την αρμόδια αρχή με δυνατότητα επιλογής ενός ή όλων εξ αυτών, καθώς και πεδίο για την τεκμηρίωση των ισχυρισμών τους. Η προτυποποιημένη φόρμα ένστασης διατίθεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και στην ιστοσελίδα των οικείων Περιφερειών. Ενστάσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά, κατά την ως άνω ορισθείσα διαδικασία, δεν εξετάζονται.

4. Η Επιτροπή αποφαινεται επί των ενστάσεων εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής τους.

5. Αν, μετά από την εξέταση από την Επιτροπή Εποπτείας και Ενστάσεων, η ένσταση κατά της απόρριψης του υποψηφίου γίνει δεκτή, ακυρώνεται η απορριπτική απόφαση του εξεταστή και αν:

α) εκδόθηκε κατόπιν διακοπής της εξέτασης πριν από την ελάχιστη απαιτούμενη διάρκειά της, παρέχεται η δυνατότητα στον υποψήφιο οδηγό ή οδηγό να συμμετάσχει ατελώς σε επόμενη πρακτική δοκιμασία, η οποία διενεργείται εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης επί της ένστασης. Στην επαναληπτική πρακτική δοκιμασία, ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, του οποίου η ένσταση έγινε δεκτή, δεν εξετάζεται από τον εξεταστή της ακυρωθείσας εξέτασης,

β) εκδόθηκε μετά από την ελάχιστη απαιτούμενη διάρκεια της εξέτασης, χορηγείται στον υποψήφιο οδηγό ή οδηγό η άδεια οδήγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΟΔΗΓΗΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Άρθρο 24

Κέντρα αξιολόγησης ικανότητας και προετοιμασίας οδήγησης για άτομα με κινητικά προβλήματα

1. Από φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου δύναται να ιδρύονται κέντρα αξιολόγησης ικανότητας και προετοιμασίας οδήγησης για άτομα με κινητικά προβλήματα, με αποκλειστικό έργο την εκτίμηση δεξιοτήτων οδήγησης υποψήφιων οδηγών και οδηγών που παρουσιάζουν κινητικά προβλήματα ή ακρωτηριασμό άκρου - άκρων ή μικτού τύπου, ήτοι ορθοπεδικά - νευρολογικά προβλήματα, με τη χρήση ειδικών διασκευών, καθώς και την υπόδειξη και καταγραφή των απαιτούμενων διασκευών και βοηθημάτων οδήγησης των προαναφερόμενων κατηγοριών οδηγών.

2. Τα κέντρα αξιολόγησης ικανότητας και προετοιμασίας οδήγησης για άτομα με κινητικά προβλήματα δύναται να παρέχουν τις εξής υπηρεσίες:

α) Εξατομικευμένη ιατρική εκτίμηση της ικανότητας οδήγησης ατόμων με κινητικά προβλήματα, προκειμένου να καταστούν ικανοί και ασφαλείς οδηγοί, με τη βοήθεια τεχνικών βοηθημάτων και διασκευών των αυτοκινήτων τους, κατά περίπτωση, μετά από ολοκληρωμένη διαδικασία ιατρικής αξιολόγησης και δοκιμασίας οδήγησης σε κατάλληλα διασκευασμένα οχήματα των κέντρων,

β) υπόδειξη των απαιτούμενων ειδικών τεχνικών βοηθητικών μέσων με τις αντίστοιχες κωδικοποιημένες διασκευές-προσαρμογές στα αυτοκίνητα για άτομα με αναπηρία, προκειμένου να είναι σε θέση να οδηγούν με ασφάλεια και άνεση,

γ) χορήγηση στους υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς με κινητικά προβλήματα «Πορίσματος Εξέτασης» περί της εκτίμησης της ικανότητας οδήγησής τους σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ του π.δ. 51/2012 (Α' 101).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΔΕΙΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 25

Άδειες οδήγησης - Κυρώσεις - Άδειες εκπαιδευτών υποψηφίων οδηγών - Τροποποίηση του άρθρου 94 του ν. 2696/1999

Στο άρθρο 94 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57):

α) στην παρ. 3, προστίθεται περ. η),

β) στην παρ. 6 τροποποιείται η περ. α) ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησης και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 94

Άδειες Οδήγησης - Κυρώσεις -

Άδειες εκπαιδευτών υποψηφίων οδηγών

1. Για την οδήγηση μοτοποδηλάτων και ελαφρών τετρακύκλων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων,

τετρακύκλων και αυτοκινήτων απαιτείται η κατοχή της κατάλληλης κατηγορίας άδειας οδήγησης. Οι κατηγορίες των αδειών οδήγησης, η κλιμάκωση και η ισοδυναμία μεταξύ των κατηγοριών, καθώς και η χορήγηση, ανανέωση και η αμοιβαία αναγνώριση και ανταλλαγή αυτών ορίζονται στο π.δ. 51/2012 (Α' 101).

2. Απαγορεύεται η οδήγηση μοτοποδηλάτων και ελαφρών τετρακύκλων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων, τετρακύκλων και αυτοκινήτων:

α) Από πρόσωπα τα οποία δεν κατέχουν ισχύουσα ελληνική άδεια οδήγησης της κατάλληλης κατηγορίας. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για τα πρόσωπα, τα οποία εκπαιδεύονται ή εξετάζονται προκειμένου να αποκτήσουν ή ανανεώσουν συγκεκριμένης κατηγορίας άδεια οδήγησης, εφόσον είναι εφοδιασμένα με τα κατά νόμον προβλεπόμενα έγγραφα για τον σκοπό αυτόν.

β) Από πρόσωπα τα οποία δεν κατέχουν ισχύουσα ελληνική ειδική άδεια ή ισχύον ελληνικό πιστοποιητικό, τα οποία απαιτούνται για την οδήγηση ειδικών κατηγοριών οδικών οχημάτων, ακόμα και εάν κατέχουν την προβλεπόμενη στην προηγούμενη περ. α' της παρούσας παράγραφου άδεια οδήγησης.

γ) Ειδικά για τα μοτοποδήλατα με μέγιστη εκ κατασκευής ανώτατη ταχύτητα έως 25 χλμ./ώρα, από πρόσωπα που δεν έχουν συμπληρώσει την ηλικία των δεκαπέντε (15) ετών.

3. Δεν υπάγονται στις απαγορεύσεις της περ. α' της παρ. 2 του παρόντος και εφόσον έχουν συμπληρώσει την ελάχιστη απαιτούμενη ηλικία που προβλέπεται για τη χορήγηση ελληνικής άδειας οδήγησης:

α. Οι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης, αντίστοιχης κατηγορίας, η οποία έχει εκδοθεί από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τα κράτη Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν.

β. Οι κάτοχοι ισχύουσας διεθνούς άδειας οδήγησης η οποία έχει εκδοθεί από οποιοδήποτε κράτος, εκτός της Ελλάδος, και δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα.

γ. Οι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης, η οποία έχει εκδοθεί από κράτη εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τα οποία η Ελλάδα έχει συνάψει ειδική συμφωνία, η οποία έχει κυρωθεί με νόμο και οι οποίοι δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα.

δ. Οι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης κατά τα οριζόμενα σε διεθνείς συμβάσεις ή συμφωνίες που έχουν κυρωθεί με νόμο και οι οποίοι δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα.

ε. Οι οδηγοί μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων, τετρακύκλων και αυτοκινήτων, τα οποία ανήκουν στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις ή στα σώματα ασφαλείας, εφόσον είναι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης που έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες τους.

στ. Τα μέλη διπλωματικών αποστολών και προξενικών αρχών, καθώς και τα μέλη Διεθνών Οργανισμών και Γραφείων Διεθνών Οργανισμών στην Ελλάδα ως και τα μέλη των οικογενειών τους, υπήκοοι τρίτων χωρών, πλην των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Νορβηγίας, της Ισλανδίας ή του Λιχτενστάιν, και κάτοχοι Δελτίου

Ταυτότητας εκδοθέντος από τη Διεύθυνση Εθιμοτυπίας του Υπουργείου Εξωτερικών, εφόσον κατέχουν ισχύουσα άδεια οδήγησης της χώρας τους, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή συνοδεύεται από βεβαίωση της εκδούσας αρχής, για το δικαίωμα οδήγησης οχήματος βάσει των κατηγοριών που κατέχουν, επίσημα μεταφρασμένης.

ζ. Οι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων, τετρακύκλων και επιβατικών αυτοκινήτων που δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα και η οποία άδεια έχει εκδοθεί από κράτος στο οποίο δεν εκδίδεται διεθνής άδεια οδήγησης.

η. Οι κάτοχοι ισχύουσας άδειας οδήγησης μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρικύκλων, τετρακύκλων και επιβατικών αυτοκινήτων κατά τη διαμονή τους στην Ελλάδα και των οποίων η άδεια οδήγησης έχει εκδοθεί από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής ή τον Καναδά ή την Κοινοπολιτεία της Αυστραλίας ή το Ηνωμένο Βασίλειο και το Γιβραλτάρ.

Για την οδήγηση των υπόψη οχημάτων από τους ανωτέρω απαιτείται η κατοχή ισχύουσας εθνικής άδειας των αντίστοιχων κατηγοριών υπό την προϋπόθεση ότι συνοδεύεται από επίσημη μετάφρασή της στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα.

4. Αυτός που καταλαμβάνεται να οδηγεί μοτοποδήλατο, μοτοσικλέτα, μηχανοκίνητο τρίκυκλο, ελαφρύ τετράκυκλο, τετράκυκλο και αυτοκίνητο και στερείται ή δεν κατέχει την κατάλληλη άδεια οδήγησης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του προεδρικού διατάγματος της παρ. 1 του παρόντος ή η άδεια οδήγησής του έχει ανακληθεί ή αφαιρεθεί για οποιονδήποτε λόγο, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης από έναν (1) έως δώδεκα (12) μήνες, με διοικητικό πρόστιμο διακοσίων (200) ευρώ, καθώς και με επιτόπου αφαίρεση του εντύπου της άδειας οδήγησής του, εφόσον υπάρχει, για τριάντα (30) ημέρες.

Για τη σχετική παράβαση που αφορά φορτηγά οχήματα έχουν εφαρμογή οι ειδικές διατάξεις του ν. 3446/2006 (Α' 49).

Για τη σχετική παράβαση που αφορά στην ειδική άδεια οδήγησης οδηγού επιβατικού δημοσίας χρήσης (Ε.Δ.Χ.) αυτοκινήτου έχουν εφαρμογή οι ειδικές διατάξεις του ν. 4070/2012 (Α' 82).

5. Αυτός που καταλαμβάνεται να οδηγεί αυτοκίνητο φορτηγό ή λεωφορείο χωρίς να κατέχει το κατάλληλο Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 74/2008 (Α' 112), τιμωρείται με διοικητικό πρόστιμο τετρακοσίων (400) ευρώ και με αφαίρεση του εντύπου της άδειας οδήγησής του, εφόσον υπάρχει, για τριάντα (30) ημέρες.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται:

α) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της λειτουργίας των Σχολών Οδηγών και των Κέντρων Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψηφίων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.), μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων.

β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα ασυμβίβαστα της άσκησης του επαγγέλματος του εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων

και της λειτουργίας Σχολών Οδηγών και Κέντρων Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψήφιων Οδηγών (ΚΕ.Θ.Ε.Υ.Ο.) μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων.

γ) Οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις για τους παραβάτες των διατάξεων του διατάγματος αυτού, καθώς και η διαδικασία επιβολής τους.

7. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, ορίζονται:

α. Η διαδικασία χορήγησης, ανανέωσης, αντικατάστασης, ανταλλαγής, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που αφορά τις άδειες οδήγησης.

β. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των εξεταστών υποψήφιων οδηγών μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων, καθώς και ο τρόπος συγκρότησης των εξεταστικών επιτροπών και οι υποχρεώσεις των εξεταστών.

γ. Οι όροι και οι προϋποθέσεις εκπαίδευσης των υποψήφιων οδηγών μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων με την καθιέρωση υποχρεωτικών μαθημάτων πριν από την εξέταση.

8. Τα Παραρτήματα του π.δ. 51/2012 (Α' 101) τροποποιούνται και συμπληρώνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, καθώς και του Υπουργού Υγείας για το Παράρτημα ΙΙΙ.

9. Για οδήγηση οχημάτων σε χώρα όπου δεν αναγνωρίζεται η ελληνική άδεια οδήγησης απαιτείται η κατοχή της κατάλληλης κατηγορίας Διεθνούς Άδειας Οδήγησης σύμφωνα με διεθνείς συμβάσεις ή συμφωνίες που έχουν κυρωθεί με νόμο. Η Διεθνής Άδεια Οδήγησης εκδίδεται στην Ελλάδα από εθνικούς εκπροσώπους διεθνών αυτοκινητιστικών ενώσεων.

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ορίζονται οι φορείς έκδοσης, η διαδικασία χορήγησης και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια που αφορά στην έκδοση στην Ελλάδα της Διεθνούς Άδειας Οδήγησης.».

Άρθρο 26

Οικονομικά θέματα σχετικά με άδειες οδήγησης και πιστοποιητικά επαγγελματικής ικανότητας - Τροποποίηση του άρθρου 52 του ν. 4155/2013

Στο άρθρο 52 του ν. 4155/2013 (Α' 120), το πρώτο εδάφιο των παρ. 1 και 4 τροποποιείται ως προς το ποσό των απαιτούμενων παραβόλων, η παρ. 3 αντικαθίσταται, και το άρθρο 52 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 52

Οικονομικά θέματα σχετικά με άδειες οδήγησης και πιστοποιητικά επαγγελματικής ικανότητας

1. Για τις δαπάνες της αρχικής χορήγησης άδειας οδήγησης μιας από τις κατηγορίες ΑΜ ή Α1 ή Α2 ή Α ή Β, καθώς και για την επέκταση από την κατηγορία Β σε μια από τις κατηγορίες C ή C1 ή D ή D1 καταβάλλεται το ποσό των εξήντα (60) ευρώ το οποίο και αποτελεί έσοδο του τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους. Το ίδιο ποσό καταβάλλεται και για κάθε ανανέωση του δικαιώματος οδήγησης.

2. Για τη χορήγηση ή την ανανέωση, οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης ή για την έκδοση αντιγράφου άδειας οδήγησης καταβάλλεται πάγιο τέλος χαρτοσήμου και εισφορά υπέρ τρίτων, όπως αυτά ορίζονται στις οικείες διατάξεις.

3α. Το ποσό που καταβάλλεται από τον υποψήφιο οδηγό ή οδηγό για την ιατρική εξέταση από Δευτεροβάθμια Ιατρική Επιτροπή (Δ.Ι.Ε.), ισούται με το τριπλάσιο του ποσού που ισχύει κάθε φορά ως κατώτατο όριο αμοιβής των συμβεβλημένων με το Δημόσιο ιατρών για επίσκεψη στο ιατρείο τους.

Η καταβολή του ποσού αυτού δεν απαιτείται, σε περίπτωση που η ιατρική εξέταση διενεργείται μετά από παραπομπή στο πλαίσιο εφαρμογής της παρ. 8 του άρθρου 13 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57) ή στην περίπτωση παραπομπής για επανεξέταση κατά την κρίση της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών.

β. Το ποσό που καταβάλλεται από τον υποψήφιο οδηγό ή οδηγό για την ιατρική εξέταση από Δευτεροβάθμια Ιατρική Επιτροπή (Δ.Ι.Ε.), δύναται να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Υποδομών και Μεταφορών.

4. Για την αντιμετώπιση των δαπανών διεξαγωγής του έργου της εξέτασης των υποψηφίων οδηγών και οδηγών για κάθε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφιου οδηγού ή οδηγού εκτός της περίπτωσης απόκτησης Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.), καθώς και για κάθε θεωρητική εξέταση, καταβάλλεται το ποσό των δεκαπέντε (15) ευρώ αντίστοιχα, το οποίο και αποτελεί έσοδο του τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους.

Προκειμένου οδηγός να συμμετάσχει και σε εξετάσεις για τη χορήγηση Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (Π.Ε.Ι.) αρχικής επιμόρφωσης, ανεξάρτητα της κατηγορίας οδήγησης που είτε κατέχει είτε θα του χορηγηθεί, καταβάλλει για κάθε θεωρητική εξέταση απόκτησης Π.Ε.Ι. (επιβατών ή εμπορευμάτων), καθώς και για κάθε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς οδηγού το ποσό των είκοσι (20) ευρώ αντίστοιχα, το οποίο και αποτελεί έσοδο του τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους.

5. Για την εκτύπωση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης καταβάλλεται το ποσό των τριάντα (30) ευρώ το οποίο και αποτελεί έσοδο του τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους.

6. Σε κάθε περίπτωση έκδοσης αντιγράφου οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης λόγω απώλειας ή κλοπής, καταβάλλεται, πέραν του αναγκαίου ποσού για την εκτύπωση της άδειας και το ποσό των τριάντα (30) ευρώ, το οποίο και αποτελεί έσοδο του τακτικού Προϋπολογισμού του Κράτους.

7. Τα χρηματικά ποσά που αναφέρονται στις παρ. 1, 4, 5 και 6 του παρόντος άρθρου αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών.

8. Το άρθρο 13 του π.δ. 51/2012 και η παρ. 1.5 του Παραρτήματος ΙΙΙ του π.δ. 51/2012 καταργούνται.

9. Σε περίπτωση ανανέωσης άδειας οδήγησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο π.δ. 51/2012 (Α' 101), με χρονικό περιορισμό για ιατρικούς λόγους πριν από τη συμπλήρωση της ηλικίας των εξήντα πέντε (65) ετών,

δεν καταβάλλονται τα παράβολα των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου.».

Άρθρο 27

Άδεια/βεβαίωση άσκησης του επαγγέλματος εκπαιδευτή υποψήφιων οδηγών

Οι υπάλληλοι, μόνιμοι και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που υπηρετούν σε υπηρεσίες, κεντρικές και περιφερειακές, του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), καθώς και των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.), εφόσον ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως εκάστοτε οριοθετείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και οι συνταξιούχοι αυτών, που έχουν λάβει την αρχική άδεια/βεβαίωση άσκησης επαγγέλματος του εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών με προγενέστερες του π.δ. 208/2002 (Α' 194) διατάξεις και οι οποίες έληξαν αυτοδίκαια σύμφωνα με το άρθρο 73 του ν. 4413/2016 (Α' 148), δύνανται, μετά από αίτησή τους προς την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας της περιοχής όπου επιθυμούν να επαναδραστηριοποιηθούν, να ανανεώνουν την άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 του ως άνω διατάγματος.

Άρθρο 28

Έκδοση Ψηφιακής Άδειας Οδήγησης

1. Στο πλαίσιο πιλοτικής εφαρμογής, επιτρέπεται η έκδοση ψηφιακής άδειας οδήγησης. (Ψ.Α.Ο.) για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες από την έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών περί ολοκλήρωσης των απαραίτητων διαδικασιών υλοποίησης.

2. Η Ψ.Α.Ο. χορηγείται σε δικαιούχους έκδοσης ελληνικής άδειας οδήγησης κατηγορίας Β', κατόπιν αίτησής τους, και ισχύει για οδήγηση μόνο εντός της Ελληνικής Επικράτειας, χωρίς ο κάτοχος να υποχρεούται να φέρει μαζί του, όταν οδηγεί, το έντυπο της άδειας οδήγησής του. Ο κάτοχος της Ψ.Α.Ο. υποχρεούται να φέρει κατά την οδήγηση, δελτίο αστυνομικής ταυτότητας ή ισχύον διαβατήριό ή άλλο επίσημο έγγραφο αναγνώρισης της ταυτότητάς του, καθώς και σε κατάλληλο μέσο σε ψηφιακή μορφή την Ψ.Α.Ο..

3. Μετά από την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 1, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών απευθύνει ανοιχτή πρόσκληση στους πολίτες, που επιθυμούν και δικαιούνται σύμφωνα με την παρ. 2, να αιτηθούν τη χορήγηση Ψ.Α.Ο.. Γίνονται δεκτές αιτήσεις μέχρι της συμπλήρωσης του αριθμού Ψ.Α.Ο. που δηλώνεται στη διαπιστωτική πράξη της πιλοτικής εφαρμογής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Άρθρο 29

Κυρώσεις και διοικητικά πρόστιμα

1. Όποιος εκπαιδευτεί χωρίς να έχει προηγουμένως εκδοθεί Δ.Ε.Ε., υπόκειται στις κυρώσεις της παρ. 4 του άρθρου

94 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57 [Κ.Ο.Κ.]) περί αδειών οδήγησης και κυρώσεων.

2. α. Κάθε πράξη ή παράλειψη, η οποία τελείται με δόλο ή βαριά αμέλεια και παραβιάζει την εμπιστευτικότητα, ακεραιότητα ή διαθεσιμότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του άρθρου 15, συνιστά το πειθαρχικό αδίκημα της αμελούς ή ατελούς εκπλήρωσης του υπηρεσιακού καθήκοντος, σύμφωνα με την περ. κη) της παρ. 1 του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26).

β. Όποιος, χωρίς δικαίωμα, αποκτά πρόσβαση, ή όποιος αθέμιτα αντιγράφει, αποτυπώνει, χρησιμοποιεί ή αποκαλύπτει σε τρίτον μέρος ή σύνολο ηλεκτρονικών δεδομένων του άρθρου 15, διώκεται σύμφωνα με τα άρθρα 370Β και 370Γ του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), κατά περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 30

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών:

α) Καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις οδήγησης με συνοδό για τους υποψήφιους οδηγούς που έχουν συμπληρώσει το δέκατο έβδομο (17ο) έτος της ηλικίας τους, και για τον συνοδό τους, οι κυρώσεις οι οποίες επιβάλλονται στους υποψήφιους οδηγούς της παρ. 5 του άρθρου 4 και στον συνοδό τους σε περίπτωση παραβάσεων που αφορούν στην οδική κυκλοφορία, περιλαμβανομένης της παράβασης η οποία αφορά σε οδήγηση από ανήλικο που κατέχει την προσωρινή άδεια της παρ. 6 του άρθρου 4 χωρίς την παρουσία συνοδού, οι όροι και προϋποθέσεις ειδικής ασφαλιστικής κάλυψης, καθώς και άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή των παρ. 6 έως 9 του άρθρου 4. Η απόφαση αυτή εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

β) Καθορίζονται τα ειδικά εκπαιδευτικά εγχειρίδια, η διδακτέα ύλη, τα ερωτηματολόγια, ο ελάχιστος αριθμός μαθημάτων που απαιτείται για την ολοκλήρωση της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης των ειδικών κατηγοριών υποψηφίων οδηγών και οδηγών του άρθρου 5, τα ειδικά δικαιολογητικά που απαιτείται να προσκομιστούν από τις ειδικές κατηγορίες υποψηφίων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 5, 6 και 8.

γ) Καθορίζονται η ύλη της θεωρητικής εκπαίδευσης υποψηφίων οδηγών και οδηγών για όλες τις κατηγορίες οχημάτων, ο ελάχιστος αριθμός μαθημάτων που απαιτείται για την ολοκλήρωση της θεωρητικής εκπαίδευσης, το ειδικότερο περιεχόμενο του κάθε ερωτηματολογίου της θεωρητικής εξέτασης και οι ξένες γλώσσες στις οποίες μεταφράζονται και διατίθενται τα ερωτηματολόγια, ο χρόνος και ο τρόπος διεξαγωγής της θεωρητικής εξέτασης, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης των υποψηφίων για τις υποχρεώσεις, τις απαγορεύσεις και τις κυρώσεις σε περίπτωση παράβασης, σύμφωνα με όσα

προβλέπονται στα άρθρα 6 και 8, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων αυτών.

δ) Ρυθμίζονται τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της Τ.Θ.Θ.Ε. του άρθρου 6, καθορίζονται τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα ένταξης ερωτήσεων σε αυτήν, ο τρόπος αξιολόγησης, επιλογής και εισαγωγής ερωτήσεων σε αυτήν, ο τρόπος πρόσβασης σε αυτήν, η διαδικασία τυχαίας επιλογής των ερωτήσεων την ημέρα διεξαγωγής των θεωρητικών εξετάσεων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 6.

ε) Το ειδικότερο περιεχόμενο και η μορφή του Δ.Ε.Ε., το ειδικότερο περιεχόμενο και ο ελάχιστος αριθμός των μαθημάτων πρακτικής εκπαίδευσης όλων των κατηγοριών οχημάτων, ο ελάχιστος αριθμός των επαναληπτικών μαθημάτων σε περίπτωση αποτυχίας του υποψηφίου, η ελάχιστη απαιτούμενη διάρκεια των πρακτικών δοκιμασιών του άρθρου 13, η κατηγοριοποίηση των οδηγικών σφαλμάτων και η επίπτωσή τους στην αξιολόγηση των υποψήφιων οδηγών στην πρακτική δοκιμασία, η σχετική βαθμολόγηση των υποψήφιων οδηγών, η διενέργεια πρακτικής εκπαίδευσης και εξέτασης υποψήφιων οδηγών με αναπηρία σε διασκευασμένα οχήματα, οι λεπτομέρειες διενέργειας εκπαίδευσης και εξέτασης σε όχημα με ή χωρίς ποδόπληκτρο ή χειρομοχλό και χορήγησης άδειας οδήγησης οχήματος με περιορισμό, ο απαιτούμενος εξοπλισμός για την εκπαίδευση των κατηγοριών ΑΜ, Α1, Α2 και Α, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα σχετικά με την πρακτική εκπαίδευση και δοκιμασία υποψήφιων οδηγών και οδηγών. Με όμοια απόφαση δύναται να τροποποιείται ο ελάχιστος αριθμός μαθημάτων που απαιτείται για την ολοκλήρωση της πρακτικής εκπαίδευσης.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ρυθμίζονται τα ειδικότερα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του άρθρου 15, οι ανατιθέμενες στον Εκτελούντα την Επεξεργασία πράξεις επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η διενέργεια εκτίμησης των επιπτώσεων των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Εκτίμηση Αντικτύπου σχετικά με την Προστασία Δεδομένων - ΕΑΠΔ), ο τρόπος ικανοποίησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019 (Α' 137), καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό θέμα σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 15.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται:

α) Ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη, υλοποίηση, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση του Ο.Π.Σ. και των μηχανογραφικών εφαρμογών και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 16. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζεται η σταδιακή εφαρμογή ή η πιλοτική λειτουργία των σχετικών μηχανογραφικών εφαρμογών ή υποσυστημάτων του Ο.Π.Σ.. Στην περίπτωση αυτή, για την έναρξη της λειτουργίας

του κάθε υποσυστήματος ή εφαρμογής για το σύνολο της Χώρας ή συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες, εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών.

β) Τα ειδικότερα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του άρθρου 16.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των εξεταστών των περ. β) και γ) της παρ. 2 του άρθρου 17 που εγγράφονται στο Μητρώο Εξεταστών, οι λεπτομέρειες δημοσίευσης της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η διαδικασία και τα αρμόδια για την αξιολόγηση των υποψηφίων όργανα, ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του Μητρώου Εξεταστών, η διαδικασία για την επιλογή αυτών, προκειμένου να συμμετάσχουν σε πρακτικές δοκιμασίες, τα κωλύματα συμμετοχής σε αυτές οι ειδικές προϋποθέσεις ένταξης και παραμονής και ο τρόπος αποβολής από το Μητρώο, το περιεχόμενο, τα ειδικότερα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 17. Σε περίπτωση που ο αριθμός των εγγεγραμμένων εξεταστών δεν επαρκεί, ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών δύναται να εκδίδει νέα πρόσκληση.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών δύναται να καθορίζονται η διαδικασία, τα κριτήρια επιλογής και μετακίνησης εξεταστών του Μητρώου Εξεταστών του άρθρου 17 μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για τη μετακίνηση των εξεταστών.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Εσωτερικών, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), οργανώνονται στο Ε.Κ.Δ.Δ.Α. ειδικά προγράμματα κατάρτισης για τους εγγεγραμμένους εξεταστές του Μητρώου Εξεταστών του άρθρου 17 και για τους εγγεγραμμένους επόπτες του Μητρώου Εποπτών του άρθρου 19 και ορίζονται ο τρόπος, η διάρκεια, η διαδικασία παρακολούθησης των ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης για τους εγγεγραμμένους εξεταστές και επόπτες στο Μητρώο Εξεταστών και στο Μητρώο Εποπτών, αντίστοιχα, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εισαγωγής στο πρόγραμμα, ο τύπος του πιστοποιητικού που χορηγείται, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την οργάνωση των ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Προστασίας του Πολίτη, η οποία εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται οι προϋποθέσεις εγγραφής, καθώς και τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας για την εγγραφή του στο Μητρώο Εποπτών σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 19, οι λεπτομέρειες δημοσίευσης της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή

του άρθρου 19. Σε περίπτωση που ο αριθμός των εποπτών δεν επαρκεί, δύναται να εκδίδεται και νέα σχετική πρόσκληση και μετά από την πάροδο της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου.

8. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται η διαδικασία και τα αρμόδια όργανα για την αξιολόγηση και επιλογή των υποψήφιων εποπτών του Μητρώου Εποπτών του άρθρου 19, ο τρόπος κατάρτισης και τήρησης του Μητρώου, η διαδικασία για την επιλογή αυτών, προκειμένου να συμμετάσχουν σε ελέγχους, η διαδικασία αντικατάστασής τους βάσει διαθεσιμότητας και υπηρεσιακών αναγκών, τα κωλύματα, ασυμβίβαστα, ειδικές προϋποθέσεις ένταξης και παραμονής και ο τρόπος αποβολής από το Μητρώο, το περιεχόμενο των επιμορφωτικών προγραμμάτων κατάρτισης, τα ειδικότερα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

9. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών δύναται να προστίθενται και άλλες κατηγορίες υποψηφίων με δυνατότητα ένταξης στο Μητρώο Εποπτών, πέραν όσων ορίζονται στο άρθρο 19 και να εξειδικεύεται κάθε αναγκαίο θέμα σχετικό με τις κατηγορίες αυτές.

10. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις εκτέλεσης της εποπτείας και ελέγχου του έργου των εξεταστών και της εποπτείας τήρησης των προϋποθέσεων διεξαγωγής των θεωρητικών εξετάσεων, λαμβανομένων υπόψη των προβλεπόμενων στο Παράρτημα IV του π.δ. 51/2012 (Α' 101).

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών δύναται να αναπροσαρμόζεται η αποζημίωση των εξεταστών και των μελών της Επιτροπής Εποπτείας και Ενστάσεων των παρ. 1 και 3 του άρθρου 21.

12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη δύναται να αναπροσαρμόζεται το ποσό της αποζημίωσης της παρ. 2 του άρθρου 21 που λαμβάνουν οι Επόπτες.

13. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών εξειδικεύονται τα κριτήρια για τον καθορισμό της σοβαρότητας των σφαλμάτων που διαπιστώνονται κατά την πρακτική εξέταση των υποψηφίων οδηγών και οδηγών και διαπράττονται από τους εγγεγραμμένους εξεταστές στο Μητρώο Εξεταστών, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 22.

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών, δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του παραβόλου για την υποβολή της ένστασης του άρθρου 23.

15. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Υγείας και Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την ίδρυση και λειτουργία των κέντρων αξιολόγησης ικανότητας και προετοιμασίας οδήγησης για άτομα με κινητικά προβλήματα του άρθρου 24, η διάρκεια ισχύος της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, η διαδικασία χορήγησης του πορίσματος εξέτασης περί της εκτίμησης της

ικανότητας οδήγησης σε άτομα με κινητικά προβλήματα ή ακρωτηριασμό άκρου - άκρων ή μικτού τύπου προβλήματα, οι όροι και οι προϋποθέσεις άσκησης των αρμοδιοτήτων των ιδιωτικών κέντρων από παρόχους υπηρεσιών υγείας και ιδιωτικά κέντρα αποκατάστασης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 24.

16. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται μετά από τεχνικοοικονομική μελέτη για την ανάλυση του κόστους χρέωσης των σχολών εκπαίδευσης υποψηφίων οδηγών, ανάλογα με τις κατηγορίες αδειών οδήγησης για τις οποίες παρέχεται εκπαίδευση, δύναται να καθορίζεται το ελάχιστο κόστος χρέωσης των θεωρητικών και πρακτικών μαθημάτων που προσφέρονται από τις σχολές εκπαίδευσης υποψηφίων οδηγών στους εκπαιδευόμενους.

17. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται τα χαρακτηριστικά στοιχεία της Ψ.Α.Ο. του άρθρου 28, η διαδικασία έκδοσής της, οι λεπτομέρειες επιλογής των δικαιούχων που θα αιτηθούν τη χορήγηση Ψ.Α.Ο., ο ενδεχόμενος γεωγραφικός περιορισμός των Ψ.Α.Ο. σε μια ή περισσότερες Περιφερειακές Ενότητες, οι απαιτήσεις των Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 28.

18. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται ο τρόπος διενέργειας των ελέγχων στους κατόχους Ψ.Α.Ο. του άρθρου 28 από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, καθώς και βεβαίωσης και επιβολής των κυρώσεων για παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, με ηλεκτρονικό τρόπον.

Άρθρο 31 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. α. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι να ολοκληρώσουν τα επιμορφωτικά προγράμματα οι εγγεγραμμένοι εξεταστές, οι πρακτικές δοκιμασίες διενεργούνται από τους εν ενεργεία υπαλλήλους-εξεταστές, οι οποίοι εγγράφονται στο Μητρώο σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 17. Μέχρι την ολοκλήρωση των επιμορφωτικών προγραμμάτων, οι πρακτικές δοκιμασίες διενεργούνται από έναν (1) εξεταστή με τη διαδικασία που προβλέπεται στην υπό στοιχεία Α3/οικ./50984/7947/22.11.2013 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 3056), σύμφωνα με την οποία οι εξεταστές κάθονται στο οπίσθιο τμήμα του οχήματος και οι εκπαιδευτές στο μπροστινό τμήμα του οχήματος, στη θέση του συνοδηγού.

β. Μέχρι την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου Εξεταστών, οι πρακτικές δοκιμασίες διενεργούνται από τους εν ενεργεία υπαλλήλους-εξεταστές, καθώς και από όσους εγγεγραμμένους εξεταστές ολοκληρώνουν επιτυχώς τα προγράμματα επιμόρφωσης. Η παραγωγική λειτουργία του Μητρώου Εξεταστών επέρχεται με την επιτυχή ολοκλήρωση των επιμορφωτικών προγραμμά-

των από το σύνολο των εγγεγραμμένων εξεταστών και διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Μητρώου Εξεταστών, η επιλογή των εξεταστών γίνεται αποκλειστικά από το Μητρώο αυτό.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την παραγωγική λειτουργία του Μητρώου Εποπτών του άρθρου 19, η οποία επέρχεται με την επιτυχή ολοκλήρωση των επιμορφωτικών προγραμμάτων από το σύνολο των εγγεγραμμένων εποπτών στο Μητρώο Εποπτών, και διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, όσοι εγγράφονται στο Μητρώο Εποπτών συμμετέχουν, από την εγγραφή τους, στη διαδικασία των θεωρητικών εξετάσεων των υποψήφιων οδηγών και οδηγών, εποπτεύοντας την ορθή διεξαγωγή αυτών. Μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Μητρώου Εποπτών, όσοι από τους εγγεγραμμένους επόπτες ολοκληρώνουν επιτυχώς τα επιμορφωτικά προγράμματα κατάρτισης, συμμετέχουν και στο έργο της εποπτείας της πρακτικής δοκιμασίας των υποψήφιων οδηγών και οδηγών, σύμφωνα με τα άρθρα 14, 15 και 19, επιβαίνοντας στο εκπαιδευτικό όχημα.

3. Εντός προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι Περιφέρειες μεριμνούν για την προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία του απαραίτητου εξοπλισμού και οπτικοακουστικού υλικού της παρ. 2 του άρθρου 8 στα εξεταστικά κέντρα. Αν οι Περιφέρειες δεν προβούν στην προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία του ως άνω εξοπλισμού κατά την προβλεπόμενη αποκλειστική προθεσμία, αναστέλλεται η διενέργεια των θεωρητικών εξετάσεων για τη συγκεκριμένη Περιφέρεια μέχρι την ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας. Μέχρι την ολοκλήρωση της προμήθειας, εγκατάστασης και λειτουργίας του εξοπλισμού, της παρ. 2 του άρθρου 8 και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων των περ. β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 30 και την ολοκλήρωση του μηχανογραφικού συστήματος για τη διενέργεια των θεωρητικών εξετάσεων, οι θεωρητικές εξετάσεις διενεργούνται σύμφωνα με την υπό στοιχεία Α3/οικ./50984/7947/22.11.2013 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

4. Μέχρι την πλήρη λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Αδειών Οδήγησης του άρθρου 16, ο δειγματοληπτικός έλεγχος ταυτοπροσωπίας των υποψηφίων που συμμετέχουν στις θεωρητικές εξετάσεις, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στα άρθρα 9 και 19, διενεργείται με τη διασταύρωση των ψηφιακών φωτογραφιών με τις αντίστοιχες φωτογραφίες που συμπεριλαμβάνονται στο έγχαρτο Δ.Ε.Ε. του υποψηφίου.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την ολοκλήρωση της προμήθειας του οπτικοακουστικού εξοπλισμού του άρθρου 15 από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, οι πρακτικές δοκιμασίες δεν καταγράφονται και διενεργούνται σύμφωνα με την υπό στοιχεία Α3/οικ./50984/7947/22.11.2013 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και με τη συμμετοχή των Εποπτών σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

6. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός από την ολοκλήρωση της προμήθειας του οπτικοακουστικού εξοπλισμού του άρθρου 15, η πρακτική δοκιμασία καταγράφεται υποχρεωτικά σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 15. Μετά από την ολοκλήρωση της προμήθειας αυτής, διενεργείται η απομακρυσμένη εποπτεία του άρθρου 20, όσον αφορά στις πρακτικές δοκιμασίες και παρέχεται η δυνατότητα υποβολής ενστάσεων σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 23.

7. Μέχρι την έναρξη των επιμορφωτικών προγραμμάτων για τους εξεταστές του Μητρώου Εξεταστών από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), η επιμόρφωση των εξεταστών διενεργείται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

Άρθρο 32

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:
α) Το άρθρο 12 του π.δ. 51/2012 (Α' 101) περί εκπαίδευσης και εξέτασης υποψηφίων οδηγών και οδηγών,
β) το άρθρο 15 του ν. 4599/2019 (Α' 40) περί αποζημίωσης των εξεταστών, μετάφρασης της ύλης της θεωρητικής εξέτασης και χρήσης διερμηνέα κατά την πρακτική εξέταση,

γ) το άρθρο 18 περί γενικών ρυθμίσεων εκπαίδευσης της υπό στοιχεία Α3/οικ./50984/7947/22.11.2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β' 3056).

2. Από την έκδοση της απόφασης της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 30 καταργείται το άρθρο 23 περί θεωρητικής εξέτασης αγραμμάτων, ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες (δυσλεξία), κωφών και όσων δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα της υπό στοιχεία Α3/οικ./50984/7947/22.11.2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

3. Από την έκδοση της απόφασης της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 30 καταργούνται τα άρθρα 19 περί θεωρητικής εκπαίδευσης και 22 περί θεωρητικής εξέτασης υποψηφίων οδηγών της υπό στοιχεία Α3/οικ./50984/7947/22.11.2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

4. Από την έκδοση της απόφασης της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 30 καταργούνται τα άρθρα 20 περί πρακτικής εκπαίδευσης, 24 περί δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς, 25 περί δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς ατόμων με αναπηρία, 26 περί Δελτίου Εκπαίδευσης Εξέτασης, 27 περί δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες ΑΜ, Α1, Α2 και Α και 28 περί δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς στις κατηγορίες Β, ΒΕ, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE, και τα Παραρτήματα Ι έως ΙΙΙ περί της πρακτικής εξέτασης και τις δοκιμασίες των υποψηφίων οδηγών για την απόκτηση άδειας οδήγησης της υπό στοιχεία Α3/οικ./50984/7947/22.11.2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του Παραρτήματος ΙΙ του π.δ. 51/2012 περί της διάρκειας της δοκιμασίας οδήγησης.

5. Από την έκδοση της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 30 καταργούνται τα άρθρα 21 περί συγκρότησης

εξεταστικών επιτροπών και 29 περί υποχρεώσεων εξεταστών δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς της υπό στοιχεία Α3/οικ./50984/7947/22.11.2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Άρθρο 33
Στοιχεία κυκλοφορίας
οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος

1. Για τη δημόσια κυκλοφορία των οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος χορηγείται άδεια κυκλοφορίας, σύμφωνα με τα άρθρα 88 και 90 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57), και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών υπουργικές αποφάσεις περί εγγράφων κυκλοφορίας οχημάτων και περί πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας οχημάτων και ρυμουλκούμενων.

2. Εξαιρούνται από την υποχρέωση απόκτησης των κρατικών στοιχείων κυκλοφορίας, σύμφωνα με την παρ. 1, τα μηχανοκίνητα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος, τα οποία δεν έχουν σχεδιασθεί και κατασκευασθεί για την μεταφορά επιβατών και τυγχάνουν υψηλής ιστορικής και πολιτιστικής αξίας. Τα οχήματα του πρώτου εδαφίου δύνανται να κινούνται σε εξαιρετικές περιπτώσεις σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 37.

Άρθρο 34
Χορήγηση στοιχείων κυκλοφορίας
σε όχημα ιστορικού ενδιαφέροντος

1. Αρμόδιες για την καταχώριση των οχημάτων ως ιστορικού ενδιαφέροντος στο Μητρώο Αδειών Κυκλοφορίας Οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και τη χορήγηση των στοιχείων (άδεια και πινακίδες) κυκλοφορίας ιστορικού ενδιαφέροντος, είναι οι Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειών της Χώρας.

2. Τα στοιχεία κυκλοφορίας για τα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος χορηγούνται ως ακολούθως:

α) Για οχήματα που έχουν ήδη χαρακτηριστεί ως ιστορικού ενδιαφέροντος πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, απαιτείται:

αα) Αποδεικτικό από το οποίο προκύπτει ο χαρακτηρισμός του οχήματος ως ιστορικού οχήματος, το οποίο έχει χορηγηθεί από τους ορισμένους κατά το προγενέστερο θεσμικό πλαίσιο αρμόδιους για τον χαρακτηρισμό φορείς,

αβ) να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία τεχνικού ελέγχου του οχήματος, σύμφωνα με το άρθρο 35,

αγ) να έχει διαγραφεί το όχημα από το Μητρώο Αδειών Κυκλοφορίας Οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

β) Για οχήματα τα οποία χαρακτηρίζονται ως ιστορικού ενδιαφέροντος με τον παρόντα νόμο απαιτείται:

βα) Η Βεβαίωση χαρακτηρισμού οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος της παρ. 12 του άρθρου 3,

ββ) να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία τεχνικού ελέγχου του οχήματος, σύμφωνα με το άρθρο 35,

βγ) να έχει διαγραφεί το όχημα από το Μητρώο Αδειών Κυκλοφορίας Οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

3. Για τις ανάγκες του παρόντος νόμου και στο πλαίσιο της εφαρμογής του, βεβαιώσεις εκτελωνισμού, ιδιωτικά συμφωνητικά πώλησης, οικεία τελωνειακά παραστατικά και τιμολόγια που εκδόθηκαν κατά την εισαγωγή ή μεταβίβαση μη ταξινομημένων οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος, επέχουν θέση τίτλου κυριότητας επ' αυτών.

4. Για την έκδοση άδειας κυκλοφορίας οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος κατά το άρθρο 88 και την παρ. 1 του άρθρου 89 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57) και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις, καταβάλλεται τέλος αδείας, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 2753/1999 (Α' 249), το άρθρο 26 του ν. 2873/2000 (Α' 285), το άρθρο 27 του ν. 3220/2004 (Α' 15) και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις.

5. Στα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος της περ. α' της παρ. 2 χορηγείται άδεια κυκλοφορίας με διάρκεια ισχύος δύο (2) έτη από την ημερομηνία έκδοσης αυτής. Οι ιδιοκτήτες των οχημάτων οφείλουν εγκαίρως, πριν από την λήξη ισχύος της άδειας κυκλοφορίας, να εφοδιαστούν από τους φορείς χαρακτηρισμού οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος με το πιστοποιητικό συμμόρφωσης της παρ. 13 του άρθρου 3 και να το προσκομίσουν στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας που χορήγησε τα στοιχεία κυκλοφορίας, προκειμένου να τους χορηγηθεί νέο έντυπο άδειας κυκλοφορίας με διάρκεια ισχύος πέντε (5) έτη και ημερομηνία λήξης που συμπίπτει με την ημερομηνία λήξης του πιστοποιητικού συμμόρφωσης. Για τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου δεν οφείλεται το τέλος αδείας της παρ. 4.

6. Στα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος της περ. β) της παρ. 2 χορηγείται άδεια κυκλοφορίας με διάρκεια ισχύος πέντε (5) έτη από την ημερομηνία έκδοσης αυτής.

7. Για τη διατήρηση των στοιχείων κυκλοφορίας, ο ιδιοκτήτης του οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος οφείλει εγκαίρως, πριν από την λήξη ισχύος της άδειας, να εφοδιάζεται με ισχύον πιστοποιητικό συμμόρφωσης της παρ. 13 του άρθρου 3 και να το προσκομίζει στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας που χορήγησε αρχικώς τα στοιχεία κυκλοφορίας για την έκδοση νέου εντύπου άδειας κυκλοφορίας με ημερομηνία λήξης που συμπίπτει με την ημερομηνία λήξης του πιστοποιητικού συμμόρφωσης. Για τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου δεν οφείλεται το τέλος αδείας της παρ. 4.

Άρθρο 35
Τεχνικός έλεγχος

1. Τα οχήματα και οι μοτοσικλέτες ιστορικού ενδιαφέροντος υποχρεούνται σε ετήσιο τεχνικό έλεγχο.

2. Εξαιρούνται από την υποχρέωση σε τεχνικό έλεγχο, σύμφωνα με την παρ. 1, τα μηχανοκίνητα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος της παρ. 2 του άρθρου 33.

Άρθρο 36 **Τέλη κυκλοφορίας οχήματος** **ιστορικού ενδιαφέροντος**

1. Για την κυκλοφορία οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος καταβάλλονται, ετησίως, σύμφωνα με τις παρ. 1, 2, 3, 4 και 7 της υποπαρ. Ε7 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), το πρώτο εδάφιο της περ. α' και την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 2948/2001 (Α' 242), τέλη κυκλοφορίας οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος υπέρ του Δημοσίου ως εξής:

α) Για την κυκλοφορία επιβατηγού αυτοκινήτου ιστορικού ενδιαφέροντος με κυβισμό έως και 999 κ.εκ., καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ιστορικού οχήματος ύψους πενήντα (50,00) ευρώ,

β) για την κυκλοφορία επιβατηγού αυτοκινήτου ιστορικού ενδιαφέροντος με κυβισμό από 1000 κ.εκ. έως και 1999 κ.εκ., καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ιστορικού οχήματος ύψους εκατό (100,00) ευρώ,

γ) για την κυκλοφορία επιβατηγού αυτοκινήτου ιστορικού ενδιαφέροντος με κυβισμό άνω των 2000 κ.εκ., καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ιστορικού οχήματος ύψους διακοσίων (200,00) ευρώ,

δ) για την κυκλοφορία μοτοσυκλέτας ιστορικού ενδιαφέροντος με κυβισμό έως 250 κ.εκ., καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ιστορικού οχήματος ύψους είκοσι πέντε (25,00) ευρώ,

ε) για την κυκλοφορία μοτοσυκλέτας ιστορικού ενδιαφέροντος με κυβισμό άνω των 250 κ.εκ. καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας ιστορικού οχήματος ύψους πενήντα (50,00) ευρώ.

2. Οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος άνω των σαράντα πέντε (45) ετών, καθώς και λεωφορεία ιστορικού ενδιαφέροντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής τελών κυκλοφορίας.

3. Εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής τελών κυκλοφορίας, σύμφωνα με την παρ. 1, τα μηχανοκίνητα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος της παρ. 2 του άρθρου 33.

Άρθρο 37 **Όροι κυκλοφορίας οχημάτων** **ιστορικού ενδιαφέροντος**

1. Τα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος, για τα οποία έχουν χορηγηθεί στοιχεία κυκλοφορίας οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος σύμφωνα με το άρθρο 34, μετέχουν στη δημόσια κυκλοφορία με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στα άρθρα 88 και 90 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57 [Κ.Ο.Κ.]) και το π.δ. 237/1986 (Α' 110), περί υποχρεωτικής ασφάλισης αυτοκινήτων για κάθε οδικό όχημα.

2. Τα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος επιτρέπεται να κυκλοφορούν εντός του μικρού δακτυλίου σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 52 Κ.Ο.Κ..

3. Επιτρέπεται η κατ' εξαίρεση των άρθρων 88 και 90 του Κ.Ο.Κ. θέση σε δημόσια κυκλοφορία των μηχανοκίνητων οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος της παρ. 2 του άρθρου 33, μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Για τους σκοπούς συμμετοχής σε νομίμως αδειοδοτημένες, σύμφωνα με το άρθρο 49 του Κ.Ο.Κ., διοργανώ-

σεις που διενεργούνται εντός της Ελληνικής Επικράτειας από τους Φορείς διοργανώσεων οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος, και εφόσον ο οδηγός και το όχημα φέρουν αθροιστικά:

αα. Νόμιμη άδεια οδήγησης και αποδεικτικό ασφάλισης του οχήματος,

αβ. ενάρημο διακριτικό γνώρισμα που χορηγείται από οποιονδήποτε φορέα οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος της επιλογής του,

αγ. βεβαίωση του διοργανωτή στην οποία αναγράφεται η απόφαση αδειοδότησης και βεβαιώνονται η ημερομηνία διεξαγωγής και η διάρκεια της διοργάνωσης, καθώς και η συμμετοχή του συγκεκριμένου οχήματος σε αυτήν.

Η κυκλοφορία του οχήματος, σύμφωνα με τα ανωτέρω, επιτρέπεται για τη μετάβαση στην διοργάνωση κατά τις προηγούμενες δύο (2) ημέρες πριν από την έναρξη και κατά την επόμενη μία (1) ημέρα μετά από τη λήξη της διοργάνωσης.

β) Για τους σκοπούς της επισκευής τους, εφόσον ο οδηγός και το όχημα φέρουν αθροιστικά:

βα. Νόμιμη άδεια οδήγησης και αποδεικτικό ασφάλισης του οχήματος,

ββ. το ενάρημο διακριτικό γνώρισμα που χορηγείται από οποιονδήποτε φορέα οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος της επιλογής του,

βγ. κάθε πρόσφορο αποδεικτικό μέσο, όπως τιμολόγιο, απόδειξη παροχής υπηρεσιών ή άλλο συναφές νόμιμο παραστατικό, από το οποίο προκύπτει η ημέρα εισόδου και εξόδου του οχήματος από το συνεργείο.

Άρθρο 38 **Κυρώσεις και διοικητικά πρόστιμα**

1. Σε περίπτωση δημόσιας κυκλοφορίας οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος:

α. κατά παράβαση των άρθρων 86, 88 και 90 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57 [Κ.Ο.Κ.]), με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 33 και του άρθρου 35 του παρόντος, επιβάλλονται, κατά περίπτωση, τα διοικητικά πρόστιμα και οι κυρώσεις της παρ. 4 του άρθρου 86 και των άρθρων 88 και 90 του Κ.Ο.Κ.,

β. κατά παράβαση του άρθρου 2 του π.δ. 237/1986 (Α' 110) περί υποχρεωτικής ασφάλισης αυτοκινήτων για κάθε οδικό όχημα, επιβάλλονται τα διοικητικά πρόστιμα και οι κυρώσεις της παρ. 4 του άρθρου 5 και του άρθρου 12 του ιδίου π.δ.,

γ. κατά παράβαση του ν. 2367/1953 (Α' 82) περί υποχρεωτικής καταβολής τελών κυκλοφορίας οχήματος, επιβάλλονται οι κυρώσεις της παρ. 4 του άρθρου 21 του ιδίου νόμου, καθώς και, πέραν άλλων διοικητικών προστίμων, το αυτοτελές πρόστιμο της υποπαρ. Ε7 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222),

δ. για το οποίο έχει εκδοθεί πλαστή βεβαίωση χαρακτηρισμού οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος ή πλαστό πιστοποιητικό συμμόρφωσης οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος, αφαιρούνται οριστικά τα στοιχεία κυκλοφορίας,

ε. για το οποίο διαπιστώνεται απόκλιση μεταξύ της πραγματικής ή νομικής κατάστασης του οχήματος και

της πιστοποιούμενης αποτύπωσης στη βεβαίωση χαρακτηρισμού οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος και το πιστοποιητικό συμμόρφωσης οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος, αφαιρούνται τα στοιχεία κυκλοφορίας για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους,

στ. χωρίς ισχύουσα άδεια κυκλοφορίας, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο ύψους τριακοσίων (300) ευρώ και αφαιρούνται τα στοιχεία κυκλοφορίας για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους.

2. Σε περίπτωση δημόσιας κυκλοφορίας οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος που δεν έχει σχεδιασθεί και κατασκευασθεί για τη μεταφορά επιβατών και τυγχάνει υψηλής ιστορικής και πολιτιστικής αξίας κατά παράβαση της παρ. 3 του άρθρου 37, επιβάλλονται τα διοικητικά πρόστιμα και οι κυρώσεις της παρ. 4 του άρθρου 88 και της παρ. 4 του άρθρου 90 του Κ.Ο.Κ..

3. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης προσκόμισης, κατά την παρ. 7 του άρθρου 34, στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας του πιστοποιητικού συμμόρφωσης της παρ. 13 του άρθρου 3, για την έκδοση του νέου εντύπου άδειας κυκλοφορίας καταβάλλεται ηλεκτρονικό παράβολο ύψους τριακοσίων (300) ευρώ υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

4. Ως όργανα ελέγχου των ως άνω παραβάσεων και επιβολής των σχετικών διοικητικών προστίμων και διοικητικών κυρώσεων ορίζονται:

α) η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων,

β) οι Λιμενικές Αρχές,

γ) οι Αστυνομικές Αρχές,

δ) τα Μικτά Κλιμάκια Ελέγχου του άρθρου 1 του ν. 3446/2006 (Α' 49) και

ε) τα Μικτά Κλιμάκια Ελέγχου Δήμων Παραμεθόριων Περιοχών του άρθρου 2 του ν. 3446/2006. Οι Τελωνειακές Αρχές επιβάλλουν, κατά λόγο αρμοδιότητας, τις κυρώσεις της παρ. Γ7 του άρθρου 137 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 235), εφόσον συντρέχουν οι όροι εφαρμογής του.

Άρθρο 39

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ορίζονται οι φορείς χαρακτηρισμού οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος του άρθρου 3, όπως υποδεικνύονται από την Δ.Ο.Α., την Δ.Ο.Μ. και την Δ.Ο.Π.Ο..

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι τεχνικές προδιαγραφές για τον χαρακτηρισμό των στρατιωτικών οχημάτων, που έχουν κατασκευασθεί για τη μεταφορά επιβατών και έχουν αξιοποιηθεί από τις Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις, ως οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος, ο φορέας χαρακτηρισμού και έκδοσης αντίστοιχης βεβαίωσης για τα προαναφερμένα στρατιωτικά οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 33 σχετικά με τα οχήματα αυτά.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται το περιεχόμενο της βεβαίωσης χαρακτηρισμού και του πιστοποιητικού συμμόρφωσης οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος, η διαδικασία και τα

δικαιολογητικά για τη χορήγηση, ανάκληση και επαναχορήγηση των στοιχείων κυκλοφορίας οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος, η διαδικασία διαγραφής του οχήματος από το Μητρώο Αδειών Κυκλοφορίας Οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών πριν από την καταχώρισή του ως οχήματος ιστορικού ενδιαφέροντος για την εφαρμογή των άρθρων 34 και 38, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την κυκλοφορία των οχημάτων αυτών.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται τα στοιχεία και η διαδικασία του τεχνικού ελέγχου των οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος, η καταγραφή των αποτελεσμάτων του τεχνικού ελέγχου και κάθε αναγκαίο θέμα για τον τεχνικό έλεγχο των οχημάτων αυτών κατά το άρθρο 35.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις περιορισμού της κυκλοφορίας των οχημάτων ιστορικού ενδιαφέροντος του άρθρου 37.

Άρθρο 40

Καταργούμενη διάταξη

Η υπ' αρ. 82350/3809/2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών (Β' 4948) σχετικά με τα οχήματα ιστορικού ενδιαφέροντος καταργείται, εκτός του άρθρου 1 αυτής περί ειδικών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών που χρησιμοποιούνται μόνο για αγώνες ταχύτητας ή δεξιοτεχνίας, από την έναρξη ισχύος του Μέρους Γ' του παρόντος, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 113.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΟΔΙΚΕΣ ΕΠΙΒΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 41

Θέσπιση ανώτατου ορίου ηλικίας οδηγών φορτηγών και λεωφορείων - Αίτηση συνταξιοδότησης ιδιοκτήτη άδειας φορτηγού δημοσίας ή ιδιωτικής χρήσης

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ανώτατη ηλικία για την άσκηση του επαγγέλματος του οδηγού φορτηγού ή λεωφορείου δημοσίας ή ιδιωτικής χρήσης ορίζεται στα εξήντα επτά (67) έτη.

2. Η ανώτατη ηλικία για την άσκηση του επαγγέλματος του οδηγού σχολικού λεωφορείου, καθώς και του οδηγού τουριστικού λεωφορείου που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά μαθητών ορίζεται στα εξήντα πέντε (65) έτη.

3. Για την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης και τη χορήγηση σύνταξης από τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) σε ιδιοκτήτη άδειας φορτηγού ή λεωφορείου δημοσίας ή ιδιωτικής χρήσης δεν απαιτείται η κατάθεση στον ασφαλιστικό φορέα της άδειας οδήγησης για επιβολή περιορισμού ως προς την οδήγηση οχημάτων των κατηγοριών C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης άδειας φορτηγού ή λεωφορείου δημοσίας ή ιδιωτικής χρήσης

επιθυμεί τη συνέχιση της απασχόλησής του ως επαγγελματία οδηγού φορτηγού ή λεωφορείου, αυτό δηλώνεται στην αίτηση συνταξιοδότησής του. Οι ασφαλισμένοι που κατά την έναρξη χορήγησης της σύνταξης συνεχίζουν την απασχόλησή τους, διέπονται από τις διατάξεις περί απασχόλησης συνταξιούχων. Η παρούσα ισχύει και για τους ιδιοκτήτες αδειών φορτηγών ή λεωφορείων δημοσίας ή ιδιωτικής χρήσης, οι οποίοι έχουν υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης ή έχουν συνταξιοδοτηθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε κάθε περίπτωση ως προς τη διενέργεια των ιατρικών εξετάσεων για την ανανέωση των αδειών οδήγησης του παρόντος ισχύουν τα άρθρα 5 και 7, καθώς και το Παράρτημα III του π.δ. 51/2012 (Α' 101).

4. Το παρόν ισχύει και για τους οδηγούς φορτηγών και λεωφορείων, οι οποίοι κατά τη χορήγηση της σύνταξής τους καταθέτουν σύμβαση πρόσληψης ως οδηγού σε οποιοδήποτε φορέα.

Άρθρο 42 **Ρυθμίσεις θεμάτων Κ.Τ.Ε.Λ. και Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. -** **Αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 2963/2001**

1. Το άρθρο 13 του ν. 2963/2001 (Α' 268) περί ειδικού λογαριασμού αστικών και υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ. αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13
Εισφορές αστικών και υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ.

1. Για την ανανέωση των λεωφορείων και την υλοποίηση έργων υποδομής αστικών και υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ. και Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε., επιβάλλεται εισφορά πέντε τοις εκατό (5%) επί του συνόλου των ετήσιων ακαθάριστων εισπράξεων που προκύπτουν από την εκάστοτε ισχύουσα απόφαση κομίστρου των αστικών και υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ., Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε., της Δ.Ε.Α.Σ. ΚΩ και ΡΟΔΑ. Η εισφορά του πρώτου εδαφίου, ως εισφορά ειδικού σκοπού, δεν υπολογίζεται ως φορολογητέο εισόδημα και κατατίθενται σε τραπεζικούς λογαριασμούς που συστήνονται ειδικά για τον σκοπό αυτόν.

Ειδικότερα:

α. Ποσοστό τρία τοις εκατό (3%) διατίθεται αποκλειστικά για την ανανέωση του στόλου, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 12.

β. Ποσοστό δύο τοις εκατό (2%) διατίθεται με αποκλειστικό σκοπό τη χρηματοδότηση έργων υποδομής και εκσυγχρονισμού του Κ.Τ.Ε.Λ. ή Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε., ιδίως σταθμών ή πρακτορείων άφιξης και αναχώρησης λεωφορείων, σταθμών στέγασης και συντήρησης, μηχανοργάνωσης, κατασκευής εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης και πληροφόρησης κοινού.

γ. Τα ποσά των περ. α' και β' δύναται να χρησιμοποιούνται και για άλλους σκοπούς, οι οποίοι ανάγονται στην εύρυθμη λειτουργία του Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. ή Κ.Τ.Ε.Λ., λόγω αντιμετώπισης εκτάκτων συνθηκών και ταμειακών αναγκών. Οι εισφορές των περ. α' και β' της παρ. 1 κατατίθενται ανά τρίμηνο και το αργότερο εντός των επόμενων τριών (3) μηνών από τη λήξη του.

2. Εκκρεμείς οφειλές μηνιαίων καταβολών για τους συγκοινωνιακούς φορείς Κ.Τ.Ε.Λ., Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και τη Δη-

μοτική Επιχείρηση ΡΟΔΑ, που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση δόσεων, κατ' εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 33 του ν. 4663/2020 (Α' 30), συνεχίζουν να κατατίθενται στον ειδικό λογαριασμό εισφοράς ένα τοις εκατό (1%) που έχει συσταθεί στο Νέο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, με IBAN GR8702606450000010200123896, κατ' εφαρμογή της υπό στοιχεία Β-οικ.7956/626/14/24.2.2014 (Β' 449) κοινής απόφασης των υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ο οποίος διατηρείται σε ισχύ, μέχρις ότου καταβληθούν όλες οι μηνιαίες οφειλές δόσεων από τους ανωτέρω υπόχρεους φορείς.

3. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης καταβολής μιας δόσης από υπόχρεο φορέα της παρ. 2, η ρύθμιση χάνεται και το συνολικό μη καταβληθέν ποσό της οφειλής επισπράττεται ως δημόσιο έσοδο κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α' 90).

4. Με αποφάσεις του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και ύστερα από προτάσεις της Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Αστικών Συγκοινωνιών (Π.Ο.Α.Σ.) και της Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Αυτοκινητιστών Υπεραστικών Συγκοινωνιών (Π.Ο.Α.Υ.Σ.) διατίθεται, μέχρι εξάντλησής του, στα αστικά και υπεραστικά Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ., τη Δ.Ε.Α.Σ. ΚΩ και ΡΟΔΑ, αναλογικά, το συνολικό συγκεντρωθέν ποσό στον ειδικό λογαριασμό της παρ. 2, που συγκεντρώθηκε από τις εισφορές των φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου, κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, όπως ίσχυε μέχρι την αντικατάστασή του ο οποίος διατηρείται σε ισχύ μέχρι την εξόφληση και της τελευταίας δόσης ρύθμισης των υπόχρεων φορέων.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται οι διαδικασίες για το κλείσιμο του ειδικού λογαριασμού εισφοράς ένα τοις εκατό (1%) της παρ. 2, μετά την εξάντληση του συνόλου των πόρων αυτού.

6. Κανονιστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου, όπως ίσχυε μέχρι την αντικατάστασή του, καταργούνται.».

Άρθρο 43 **Ορισμός οργάνων εξέτασης καταγγελιών** **για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ)** **181/2011, 1371/2007 και 2006/2004 για τα** **δικαιώματα των επιβατών και την προστασία** **των καταναλωτών - Αντικατάσταση των παρ. 4** **και 6 του άρθρου 26 του ν. 4313/2014**

1. Η περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4313/2014 (Α' 261) περί δευτεροβάθμιων οργάνων εξέτασης καταγγελιών για την παραβίαση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Κανονισμού Δικαιωμάτων των Επιβατών, αντικαθίσταται, προστίθενται περ. δ' και ε' και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Δευτεροβάθμια όργανα εξέτασης καταγγελιών που δεν επιλύθηκαν από τα πρωτοβάθμια όργανα της ανωτέρω παραγράφου, καθώς και αντιρρήσεων κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων ορίζονται:

α) οι Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων ή Περιφερειών της Χώρας για το σύνολο των δημόσιων εθνικών οδικών τακτικών αστικών και υπεραστικών μεταφορών επιβατών, πλην των οριζόμενων στις περ. β) και ε),

β) ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) για τις δημόσιες συγκοινωνίες που εκτελούνται εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτή ορίζεται στον ν. 3852/2010 (Α' 87), εκτός της Π.Ε. Νήσων, από τις εταιρείες παροχής συγκοινωνιακού έργου του ν. 3920/2011 (Ο.Σ.Υ. Α.Ε. και ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.), καθώς και από τους φορείς των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που εκτελούν συγκοινωνιακό έργο ή οποιονδήποτε άλλον φορέα που θα παρέχει στο μέλλον έργο δημόσιων συγκοινωνιών,

γ) η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (Ρ.Α.Σ.) του ν. 3891/2010 (Α' 188) για το σύνολο των σιδηροδρομικών μεταφορών που εκτελούνται στην Ελληνική Επικράτεια, για τις οποίες είναι ο ρυθμιστικός φορέας. Η Ρ.Α.Σ., μεταξύ των άλλων, είναι η αρμόδια αρχή παρακολούθησης και ελέγχου της τήρησης της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 (ΕΕ L 315/14), σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών, λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα με τα οποία εξασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των επιβατών,

δ) οι Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (Π.Υ.Τ.), για τις διεθνείς οδικές τακτικές επιβατικές μεταφορές με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτες χώρες, καθώς και τις έκτακτες οδικές επιβατικές μεταφορές που διενεργούνται από τα Τουριστικά Γραφεία και τις Τουριστικές Επιχειρήσεις Οδικών Μεταφορών (Τ.Ε.Ο.Μ.), σύμφωνα με τον ν. 711/1977 (Α' 284),

ε) ο Οργανισμός Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης (Ο.Σ.Ε.Θ.) για τις δημόσιες συγκοινωνίες που εκτελούνται εντός των ορίων της Π.Ε. Θεσσαλονίκης από την εταιρεία παροχής συγκοινωνιακού έργου του άρθρου 26 του ν. 4482/2017 (Α' 102) ή οποιονδήποτε άλλον φορέα που θα παρέχει στο μέλλον έργο δημόσιων συγκοινωνιών εντός των ορίων της Π.Ε. Θεσσαλονίκης.

Η υποβολή αντιρρήσεων κατά των αποφάσεων επιβολής κυρώσεων έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.».

2. Η παρ. 6 του άρθρου 26 του ν. 4313/2014 περί αρμοδίων αρχών αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Οκτωβρίου 2004 (ΕΕ L 364/1) σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών ως προς τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και την προστασία των καταναλωτών, ορίζονται:

α) οι Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων ή Περιφερειών της Χώρας για τις δημόσιες εθνικές οδικές τακτικές αστικές και υπεραστικές μεταφορές επιβατών, εκτός των δημόσιων συγκοινωνιών στην Περιφέρεια Αττικής πλην της Π.Ε. Νήσων και στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης,

β) ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (Ο.Α.Σ.Α.) για τις δημόσιες συγκοινωνίες που εκτελούνται εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτή ορίζεται στον ν. 3852/2010 (Α' 87), πλην της Π.Ε. Νήσων,

γ) ο Οργανισμός Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης

(Ο.Σ.Ε.Θ.) για τις δημόσιες συγκοινωνίες που εκτελούνται εντός των ορίων της Π.Ε. Θεσσαλονίκης,

δ) οι Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (Π.Υ.Τ.), για τις διεθνείς οδικές τακτικές επιβατικές μεταφορές με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτες χώρες και τις έκτακτες οδικές επιβατικές μεταφορές που διενεργούνται από τα Τουριστικά Γραφεία και τις Τουριστικές Επιχειρήσεις Οδικών Μεταφορών (Τ.Ε.Ο.Μ.), σύμφωνα με τον ν. 711/1977 (Α' 284) και

ε) η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων (Ρ.Α.Σ.) του ν. 3891/2010 (Α' 188) για τις μεταφορές επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών.».

Άρθρο 44

Θέση σε κυκλοφορία μεταχειρισμένων Ε.Δ.Χ. οχημάτων

Κατά παρέκκλιση της περ. δ) της παρ. 5 του άρθρου 89 του ν. 4070/2012 (Α' 82), τα μεταχειρισμένα Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα ΤΑΞΙ κατηγορίας EURO 5 ή EURO V ή νεότερης τεχνολογίας που τίθενται για πρώτη φορά σε κυκλοφορία από την ημερομηνία ισχύος του παρόντος έως και την 31.12.2021, επιτρέπεται να είναι ηλικίας μεγαλύτερης των πέντε (5) ετών, εφόσον έχει εκδοθεί πιστοποιητικό ταξινόμησης από 1ης.9.2019 και ύστερα και με την προϋπόθεση ότι κατά την ημερομηνία έκδοσης αυτού, δεν έχει παρέλθει πενταετία από το έτος πρώτης κυκλοφορίας του οχήματος στο εξωτερικό, μη συμπεριλαμβανομένου του έτους κατασκευής του οχήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΘΕΜΑΤΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Άρθρο 45

Απώλεια και αμετάκλητη ανάκληση ιδανικού μεριδίου - Αντικατάσταση του άρθρου 4 του ν.δ. 1061/1971

Το άρθρο 4 του ν.δ. 1061/1971 (Α' 270) περί θεμάτων απώλειας και αμετάκλητης ανάκλησης ιδανικού μεριδίου επί δικαιώματος άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4

Θέματα απώλειας και αμετάκλητης ανάκλησης ιδανικού μεριδίου

1. Ιδανικό μερίδιο επί δικαιώματος άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης που:

(α) απωλέσθη, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 2 και την παρ. 1 του άρθρου 3, ή

(β) με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 6, ανακλήθηκε αμετάκλητα, ή

(γ) με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο Βιβλίο Πέμπτο Κληρονομικό Δίκαιο του Αστικού Κώδικα, όπως κωδικοποιήθηκε με το π.δ. 456/1984 (Α' 164), απωλέσθη λόγω αποποίησης κληρονομιάς, παραχωρείται με απόφαση του Περιφερειάρχη, στα λοιπά πρόσωπα που διατηρούν αυτήν, και, αν δεν υπάρχουν τέτοια πρόσωπα, στον συνιδιοκτήτη ή συνιδιοκτήτες του αποθανόντος, κατά ποσοστό ανάλογο με τη συμμετοχή καθενός από αυτούς επί του υπολοίπου της αδειάς.

Η παραπάνω απόφαση του Περιφερειάρχη με την οποία παραχωρείται το εν λόγω δικαίωμα, εκδίδεται με την επιφύλαξη ανάκλησης αυτής σε συμμόρφωση με ακυρωτικό δεδικασμένο, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 95 του Συντάγματος. Η επιφύλαξη αυτή αναγράφεται τόσο στην άδεια κυκλοφορίας που εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 3 του παρόντος όσο και στα απογραφικά δελτία του αυτοκινήτου, όσο και σε κάθε μεταγενέστερη εκδιδόμενη άδεια, παύει δε η ισχύς της και διαγράφεται από τις ανωτέρω πράξεις σε περίπτωση είτε μη άσκησης ένδικου μέσου κατά της πράξης παραχώρησης είτε απόρριψης αυτού. Σε περίπτωση αποδοχής του ενδίκου μέσου, το αρμόδιο όργανο της Διοίκησης που εξέδωσε την πράξη παραχώρησης προβαίνει σε ανάκληση αυτής, καθώς και κάθε μεταγενέστερης πράξης που βασίζεται σε αυτή, ανεξαρτήτως μεταβίβασης του παραχωρηθέντος δικαιώματος σε τρίτο.

2. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, αυτός προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση υποχρεούται, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την επίδοση σε αυτόν της σχετικής απόφασης, να υποβάλει στην αρμόδια Υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας σχετική αίτηση με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση νέας άδειας κυκλοφορίας του αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης.

3. Σε περίπτωση μη αποδοχής της κατά τις παρ. 1 έως 3 παραχώρησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τεσσάρων (4) μηνών από την επίδοση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης της αρμόδιας Υπηρεσίας ή με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας αυτής, το αντίστοιχο δικαίωμα παραχωρείται εκ νέου με τον τρόπο και τη σειρά παραχώρησης που αναφέρεται στην παρ. 1 στους τυχόν λοιπούς δικαιούχους. Αν κανένα από τα ανωτέρω πρόσωπα δεν αποδεχθεί το δικαίωμα που τους παραχωρείται, τότε, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, ανακαλείται η άδεια κυκλοφορίας ολοκλήρου του αυτοκινήτου ως δημόσιας χρήσης.

4. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα της άδειας κυκλοφορίας εφόσον αφορά σε αυτοκίνητο που κυκλοφόρησε βάσει άλλων από αυτών της παρ. 3 του άρθρου 1 αναφερομένων διατάξεων, παραχωρείται, με καταβολή υπέρ του Δημοσίου, εισφοράς, ίσης προς την εκάστοτε υφισταμένη αγοραία υπεραξία του κατά περίπτωση παραχωρουμένου ιδανικού μεριδίου άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης, σύμφωνα με τη Δήλωση Φορολογίας Υπεραξίας που συντάσσεται κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.δ. 1146/1972 (Α' 64) και του άρθρου 10 του ν. 2579/1998 (Α' 31).

Η εισφορά αυτή βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο από τον Προϊστάμενο της οικείας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), βάσει των απογραφικών δελτίων της αρμόδιας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας και καταβάλλεται στο οικείο Δημόσιο Ταμείο, το μεν 1/12 αυτής κατά τη χορήγηση της άδειας κυκλοφορίας του αυτοκινήτου, το δε υπόλοιπο σε έντεκα (11) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, η πρώτη από τις οποίες εντός του πρώτου δεκαημέρου του μεθεπομένου από την έκδοση της άδειας μήνα. Η μη εμπρόθεσμη κατα-

βολή μιας των άνω δόσεων, συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος καταβολής της εισφοράς σε δόσεις και την απαίτηση καταβολής ολοκλήρου του οφειλομένου υπολοίπου της εισφοράς. Στη περίπτωση αυτή, ύστερα από απόφαση του Προϊστάμενου της οικείας Δ.Ο.Υ., αφαιρούνται με μέριμνα της Αστυνομικής Αρχής, η άδεια κυκλοφορίας και οι κρατικές πινακίδες του αυτοκινήτου μέχρι την ολοσχερή εξόφληση του οφειλομένου ποσού της εισφοράς.».

Άρθρο 46
Καταβλητέο τίμημα εξαγοράς ιδανικού
μεριδίου - Αντικατάσταση του άρθρου 5
του ν.δ. 1061/1971

Το άρθρο 5 του ν.δ. 1061/1971 (Α' 270) περί καταβλητέου τιμήματος εξαγοράς ιδανικού μεριδίου αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5
Καταβλητέο τίμημα

1. Αυτός προς τον οποίον γίνεται η παραχώρηση του δικαιώματος επί ιδανικού μεριδίου άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου δημοσίας χρήσης δικαιούται να ζητήσει από τον κύριο του αντιστοίχου ιδανικού μεριδίου επί του αυτοκινήτου, ως πράγματος, την εξαγορά αυτού αντί ευλόγου και δικαίου τιμήματος, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 4. Σε περίπτωση που ο τελευταίος αρνηθεί ή υπάρχει διαφωνία ως προς το καταβλητέο τίμημα, με αίτηση των ενδιαφερομένων που υποβάλλεται εντός της ανωτέρω προθεσμίας, το προς μεταβίβαση αυτοκίνητο δημοσίας χρήσης κηρύσσεται αναγκαστικά απαλλοτριωτέο με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, λόγω δημοσίας ωφελείας, στην οποία καθορίζεται και το καταβλητέο τίμημα, σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 2. Η ανωτέρω απόφαση περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης ανακοινώνεται στην υπηρεσία Μεταφορών της οικείας Περιφέρειας, μνεία δε αυτής γίνεται στο βιβλιάριο μεταβολών κατοχής και κυριότητας του οχήματος.

2. Το καταβλητέο τίμημα καθορίζεται με βάση την τρέχουσα εμπορική αξία του αυτοκινήτου και κατά ποσοστό ανάλογο με τη συμμετοχή του δικαιώματος επί ιδανικού μεριδίου άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου δημοσίας χρήσης. Η τρέχουσα εμπορική αξία υπολογίζεται, επί της αξίας πρώτης κυκλοφορίας του, απομειούμενη κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20 %) για το πρώτο έτος και δέκα τοις εκατό (10 %) κατ' έτος, για τα επόμενα έτη, μέχρι του ποσοστού του ογδόντα πέντε τοις εκατό (85 %).

3. Από την καταβολή με την παρ. 2 καθορισθέντος τιμήματος εξαγοράς στον δικαιούχο αυτού, ή σε περίπτωση άρνησης αυτού, από την κατάθεση του καθορισθέντος τιμήματος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, συντελείται η απαλλοτρίωση και καθίσταται κύριος ο δικαιούχος της εξαγοράς του ιδανικού μεριδίου του αυτοκινήτου.

4. Σε περίπτωση που αυτός προς τον οποίο γίνεται η παραχώρηση του δικαιώματος της άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου δημοσίας χρήσεως δεν τηρήσει τις προθεσμίες που καθορίζονται στις προηγούμενες παραγρά-

φους εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 4.».

Άρθρο 47
Ανάκληση άδειας κυκλοφορίας ιδανικού
μεριδίου επί αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης
προς παραχώρηση ιδανικού μεριδίου -
Αντικατάσταση του άρθρου 6
του ν.δ. 1061/1971

Το άρθρο 6 του ν.δ. 1061/1971 (Α' 270) περί ανάκλησης άδειας κυκλοφορίας προς παραχώρηση σε άλλο δικαιούχο αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6
 Θέματα ανάκλησης προς
 παραχώρηση σε άλλον δικαιούχο

1. Προκειμένου περί ανάκλησης άδειας κυκλοφορίας ιδανικού μεριδίου επί αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης, κάθε κατηγορίας, προς παραχώρηση αυτής σε άλλον δικαιούχο, ο κύριος, νομέας και κάτοχος αυτού υποχρεούται, εντός δίμηνης προθεσμίας, που ξεκινά από την κοινοποίηση σε αυτόν της σχετικής πράξης της Διοίκησης, να μεταβιβάσει το ιδανικό μερίδιο του δικαιώματος κυριότητας επί του αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης σε αυτόν που αναφέρεται ως δικαιούχος στην απόφαση περί ανάκλησης της άδειας κυκλοφορίας της αρμόδιας Υπηρεσίας. Σε περίπτωση διαφωνίας, η εξαγορά του αυτοκινήτου ως πράγματος πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Εντός των προθεσμιών για την παραχώρηση ή μεταβίβαση ιδανικού μεριδίου επί αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης που ορίζονται στα άρθρα 4, 5 και στο παρόν, αυτό κυκλοφορεί νόμιμα με την άδεια κυκλοφορίας επί του υπολοίπου ιδανικού μεριδίου αυτού του άλλου συγκυρίου ή των τυχόν περισσοτέρων αυτών. Το προηγούμενο εδάφιο ισχύει και στην περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 3.

3. Έγκριση θέσης σε κυκλοφορία αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης που είχε χορηγηθεί και ανακλήθηκε μεταγενέστερα από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών επειδή είχε χορηγηθεί κατά παράβαση των κείμενων διατάξεων χωρίς υπαιτιότητα αυτού κατά του οποίου γίνεται η ανάκληση, δεν θεωρείται κρατική παραχώρηση, ούτε ότι αυτός κατά του οποίου γίνεται η ανάκληση απέκτησε κυριότητα, νομή ή κατοχή αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης, σε ό,τι αφορά στην εφαρμογή των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων περί χορήγησης άδειας θέσης σε κυκλοφορία νέου αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης, κάθε κατηγορίας.».

Άρθρο 48
Θέματα Πειθαρχικών Συμβουλίων
για Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα - Τροποποίηση
του άρθρου 103 του ν. 4070/2012

1. Στο άρθρο 103 του ν. 4070/2012 (Α' 82):
 α) η παρ. 1 περί σύστασης πειθαρχικού συμβουλίου αντικαθίσταται,
 β) στην παρ. 2, η περ. α' τροποποιείται ως προς την εκπροσώπηση της οικείας Περιφέρειας και το τελευταίο

εδάφιο της περ. δ' τροποποιείται ως προς το αρμόδιο όργανο έκδοσης της απόφασης ορισμού των μελών πειθαρχικών συμβουλίων και την υπηρεσία προέλευσής τους,
 γ) η παρ. 4 τροποποιείται ως προς την αρμόδια υπηρεσία της οικείας περιφέρειας,
 δ) καταργείται η παρ. 11 και το άρθρο 103 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 103
 Πειθαρχικό Συμβούλιο για θέματα
 Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων

«1. Συνιστάται, με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, ανά διετία εντός του πρώτου διμήνου του πρώτου έτους σε κάθε Διεύθυνση της οικείας Περιφέρειας Πειθαρχικό Συμβούλιο με διετή θητεία, το οποίο είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της τήρησης του νόμου αυτού και των υποχρεώσεων που απορρέουν από τους Κανονισμούς λειτουργίας Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων και κάθε άλλης συναφούς διάταξης για τη λειτουργία των Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων και την επιβολή κυρώσεων σχετικά με την παράβαση διατάξεων που προβλέπουν πειθαρχικά παραπτώματα των οδηγών, ιδιοκτητών και εκμεταλλευτών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων. Οι παραβάσεις εκδικάζονται από το Πειθαρχικό Συμβούλιο της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου.

2. Κάθε Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτελείται από:

α. Δύο (2) εκπροσώπους της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας, με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι ορίζονται από τον Περιφερειάρχη,

β. έναν (1) δικηγόρο με έμμισθη εντολή με τον αναπληρωτή του, ο οποίος υπηρετεί στην οικεία Περιφέρεια,
 γ. έναν (1) εκπρόσωπο της αστυνομικής αρχής της Περιφέρειας, με τον αναπληρωτή του, που ορίζονται αρμοδίως και έχουν την ιδιότητα του αξιωματικού της Ελληνικής Αστυνομίας και προέρχονται κατά προτίμηση από υπηρεσίες τροχαίας κίνησης της Περιφέρειας,

δ. έναν (1) εκπρόσωπο των ιδιοκτητών και έναν (1) εκπρόσωπο των οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων της οικείας Περιφέρειας, με τους αναπληρωτές τους, που ορίζονται, όπως προβλέπεται στο παρόν. Ο εκπρόσωπος των ιδιοκτητών μετέχει για εκδίκαση παραβάσεων ιδιοκτητών και ο εκπρόσωπος των οδηγών για εκδίκαση παραβάσεων οδηγών που δεν έχουν την ιδιότητα του ιδιοκτήτη Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων. Τους εκπροσώπους των ιδιοκτητών και των οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων υποδεικνύουν από κοινού, κατά περίπτωση, όλες οι οικείες επαγγελματικές οργανώσεις των ενδιαφερομένων, εντός δέκα (10) ημερών, ύστερα από πρόσκληση του οικείου Περιφερειάρχη. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, ο Περιφερειάρχης απευθύνει νέα πρόσκληση στις επαγγελματικές οργανώσεις να υποδείξουν εκπροσώπους μέσα σε αποκλειστική προθεσμία πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Αν και στη δεύτερη περίπτωση δεν υποδειχθούν εκπρόσωποι, ο Περιφερειάρχης αυτεπάγγελα ορίζει εκπρόσωπο αντίστοιχα από την οικεία επαγγελματική οργάνωση με τα περισσότερα εγγεγραμμένα μέλη, σύμφωνα με το πρακτικό εκλογής του τελευταίου Διοικητικού Συμβουλίου. Με απόφαση του Περιφερειάρχη δύνανται να οριστούν ως μέλη των

Πειθαρχικών Συμβουλίων υπάλληλοι της Περιφέρειας όταν οι επαγγελματικές οργανώσεις ή/και η οικεία αστυνομική αρχή δεν ανταποκρίνονται στην πρόσκληση για ορισμό εκπροσώπων τους.

3. Αν σε Περιφέρεια δεν υπάρχει αμιγές σωματείο οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, αλλά υπάρχει μικτό σωματείο οδηγών που αποτελείται από οδηγούς Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, λεωφορείων, τουριστικών λεωφορείων και φορτηγών στο Πειθαρχικό Συμβούλιο συμμετέχει, για τις παραβάσεις οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων, εκπρόσωπος από το μικτό σωματείο και συγκεκριμένα από τον κλάδο των οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων. Αν σε Περιφέρεια δεν υπάρχει ούτε μικτό σωματείο οδηγών, εκπρόσωπος των οδηγών ορίζεται από τον Περιφερειάρχη ένας από τους οδηγούς Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων της Περιφέρειας με τον αναπληρωτή του.

4. Χρέη Προέδρου για το Πειθαρχικό Συμβούλιο εκτελεί ένας από τους εκπροσώπους της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας, που ορίζεται με την πράξη συγκρότησης.

5. Ο χώρος και οι ημερομηνίες συνεδριάσεων των συμβουλίων καθορίζονται από τον Περιφερειάρχη, ανάλογα με τις υπάρχουσες ανάγκες.

6. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία όταν παρίστανται τρία (3) τουλάχιστον μέλη του, στα οποία συμπεριλαμβάνονται απαραίτητα ο Πρόεδρος και ο εκπρόσωπος της αστυνομίας ή οι αναπληρωτές τους. Οι αποφάσεις του Πειθαρχικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας γίνεται παραπομπή σε επόμενη συνεδρίαση.

7. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο υποστηρίζεται από γραμματεία, η οποία:

α. τηρεί ειδικά σχετικό πρωτόκολλο,

β. δέχεται τις εκθέσεις παραβάσεων των κανονισμών λειτουργίας αυτοκινήτων Ε.Δ.Χ., τις γραπτές απόψεις ή εξηγήσεις όσων έχουν διαπράξει παράβαση, τις ενστάσεις, καθώς και τις έγγραφες καταγγελίες πολιτών τις οποίες παραδίδει στον Πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου,

γ. διεκπεραιώνει τη σχετική αλληλογραφία που απαιτείται,

δ. εισηγείται ημερομηνίες συνεδριάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου,

ε. τηρεί και ενημερώνει μητρώο παραβάσεων.

8. Τα σχετικά ζητήματα με τις διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται για την εύρυθμη λειτουργία του συμβουλίου αυτού ρυθμίζονται από τον Πρόεδρό τους. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο χρησιμοποιεί πρόσφορα αποδεικτικά μέσα, που εκτιμώνται ελεύθερα, για να εκδώσει τις αποφάσεις του.

9. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφασίζει μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση σε αυτό από τα αρμόδια όργανα εκθέσεων παραβάσεων οδηγών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων ή αναφορών ή καταγγελιών επιβατών.

10. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο κάθε τρίμηνο υποβάλλει στην αρμόδια Γενική Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας Περιφέρειας και στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

αναλυτική κατάσταση με τις υποθέσεις που έχουν διεκπεραιωθεί ή εκκρεμούν σε αυτό.

11. [Καταργείται].».

Άρθρο 49

Θέματα χορήγησης ή ανανέωσης ειδικής άδειας οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου - Τροποποίηση του άρθρου 95 του ν. 4070/2012

1. Στο άρθρο 95 του ν. 4070/2012 (Α' 82),

α) η περ. α' της παρ. 3 τροποποιείται ως προς το είδος του πιστοποιητικού ποινικού μητρώου και του πιστοποιητικού γνώσης της ελληνικής γλώσσας και ως προς την κατάργηση της επικύρωσης του απαιτούμενου φωτοαντιγράφου ως δικαιολογητικού, η περ. β' της ίδιας παραγράφου τροποποιείται ως προς τις αναφερόμενες περιπτώσεις της παρ. 2,

β) προστίθεται παρ. 6 και το άρθρο 95 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 95

Ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου

1. Η ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. χορηγείται από την Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας της οικείας Περιφέρειας. Η ειδική αυτή άδεια δίνει στον κάτοχο της το δικαίωμα να οδηγεί Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο που στην άδεια κυκλοφορίας του αναγράφεται ως έδρα διοικητική μονάδα που βρίσκεται μέσα στα διοικητικά όρια της ίδιας αυτής Περιφερειακής Ενότητας.

2. Για να χορηγηθεί ή ανανεωθεί, η ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, απαιτείται ο υποψήφιος:

α. να μην υπηρετεί με οποιαδήποτε σχέση εργασίας στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα του ν. 1256/1982 (Α' 65), όπως ισχύει κάθε φορά,

β. να μην έχει συνταξιοδοτηθεί, με την επιφύλαξη της παρ. 8 του άρθρου 19 του ν. 4530/2018 (Α' 59), όπως κάθε φορά ισχύει, για την περίπτωση της ανανέωσης, ως άμεσα ασφαλισμένος από οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο ή από το Δημόσιο,

γ. να μην έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για ένα από τα αδικήματα του άρθρου 100 της περ. α' του παρόντος,

δ. να έχει σε ισχύ άδεια οδήγησης αυτοκινήτου,

ε. εφόσον δεν είναι Έλληνας υπήκοος, να γνωρίζει επαρκώς την ελληνική γλώσσα,

στ. εφόσον είναι Έλληνας ή Κύπριος υπήκοος, να είναι απόφοιτος τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης ή αναγνωρισμένης ισότιμης σχολής του εξωτερικού,

ζ. να είναι υγιής με βάση τις ιατρικές εξετάσεις που καθορίζονται με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του παρόντος άρθρου,

η. να κατέχει ήδη άδεια οδήγησης αυτοκινήτου τουλάχιστον κατηγορίας Β',

θ. να καταβάλει παράβολο υπέρ του Δημοσίου ποσού πενήντα (50) ευρώ. Το ποσό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται κάθε δύο (2) χρόνια με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών.

3.α. Με την αίτηση για την χορήγηση ειδικής άδειας οδήγησης Ε.Δ.Χ., ο ενδιαφερόμενος, για την απόδειξη συνδρομής των προϋποθέσεων που ορίζονται στην παρ. 2, υποβάλλει ως αναγκαία δικαιολογητικά τα εξής: για τις περιπτώσεις των εδαφίων πρώτου και δεύτερου

υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, για την περίπτωση του εδαφίου τρίτου υποβάλλει πιστοποιητικό ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης, για την περίπτωση του εδαφίου τέταρτου υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, για την περίπτωση του εδαφίου πέμπτου υποβάλλει αποδεικτικό τίτλο επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 4251/2014 (Α' 80) και στην εκάστοτε ισχύουσα σχετική νομοθεσία, για την περίπτωση του εδαφίου έκτου υποβάλλει ευκρινές φωτοαντίγραφο τίτλου σπουδών ή αντίστοιχου πιστοποιητικού ή ακριβές αντίγραφο του, για την περίπτωση του εδαφίου έβδομου υποβάλλει ιατρικό πιστοποιητικό, ο τύπος και το περιεχόμενο του οποίου καθορίζονται με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του παρόντος άρθρου, και για την περίπτωση του εδαφίου όγδοου υποβάλλει ευκρινές φωτοαντίγραφο της άδειας του οδηγήσεως. Επιπλέον αυτών υποβάλλει ευκρινές φωτοαντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας, εφόσον είναι Έλληνας υπήκοος, ή διαβατηρίου σε ισχύ, εφόσον είναι αλλοδαπός, και δύο πρόσφατες έγχρωμες φωτογραφίες μεγέθους και τύπου ταυτότητας.

β. Με την αίτηση για την ανανέωση της ειδικής άδειας οδήγησης Ε.Δ.Χ., ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στην περ. α' πλην του δικαιολογητικού που αποδεικνύει τη συνδρομή της προϋπόθεσης της περ. η' της παρ. 2.

γ. Ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου που έχει αρχικώς χορηγηθεί πριν τη θέση σε ισχύ του ν. 4070/2012 (Α' 82) και έχει αφαιρεθεί λόγω παρέλευσης πενταετίας από τη λήξη ισχύος της επαναχορηγείται στον κάτοχο αυτής δίχως την πλήρωση της προϋπόθεσης της περ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 95 του ν. 4070/2012.

4. Για τη χορήγηση της ειδικής άδειας οδήγησης της προηγούμενης παραγράφου οι υποψήφιοι εξετάζονται γραπτώς, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Η διαδικασία, καθώς και το περιεχόμενο των εξετάσεων και κάθε άλλο σχετικό θέμα σχετικό με τα ζητήματα που ρυθμίζονται με το παρόν άρθρο, όπως και το είδος των δικαιολογητικών και το είδος των ιατρικών εξετάσεων και αντιστοίχων πιστοποιητικών της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών.

5. Αν διαπιστωθεί από τα αρμόδια όργανα ελέγχου ότι απασχολείται ως οδηγός Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου πρόσωπο, χωρίς να έχει εκδοθεί στο όνομά του ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, επιβάλλεται χωριστά στον οδηγό και στον ιδιοκτήτη ή, σε περίπτωση παραχώρησης της εκμετάλλευσης του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, στον εκμεταλλευτή του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου διοικητικό πρόστιμο δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ και αφαίρεση της άδειας κυκλοφορίας και των κρατικών πινακίδων του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, ενώ σε περίπτωση υποτροπής και για κάθε επιπλέον φορά για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών. Πρόστιμο ύψους δύο χιλιάδων (2000) ευρώ επιβάλλεται σε οδηγό και στην περίπτωση οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου από κάτοχο πλαστικής ή παραποιημένης ειδικής άδειας οδήγησης. Το ύψος των επιβαλλόμενων προστίμων και ο χρόνος αφαίρεσης της

άδειας κυκλοφορίας και των κρατικών πινακίδων στις προηγούμενες περιπτώσεις μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών. Τα πρόστιμα αυτά εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων υπέρ του Δημοσίου.

6. α. Η ειδική άδεια οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου έχει την μορφή είτε εντύπου εγγράφου είτε πλαστικής κάρτας.

β. Για την εκτύπωση της ειδικής άδειας οδήγησης με τη μορφή πλαστικής κάρτας καταβάλλεται κάθε φορά παράβολο ποσού τριάντα (30) ευρώ που εισπράττεται υπέρ των Περιφερειών. Το ποσό αυτό δύναται να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται η μορφή και το περιεχόμενο της ειδικής άδειας οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου με μορφή πλαστικής κάρτας, οι τεχνικές προδιαγραφές και τα χαρακτηριστικά ασφαλείας αυτής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την εκτύπωση των ειδικών αδειών οδήγησης.

δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, δύναται να καθορίζονται ψηφιακή μορφή της ειδικής άδειας οδήγησης Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου, οι τεχνικές προδιαγραφές και τα χαρακτηριστικά ασφαλείας αυτής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 50

Αντικατάσταση Ε.Δ.Χ. τουριστικών αυτοκινήτων - Τροποποίηση της παρ. 1 της υπ' αρ. 34942/2982/1989 (Β' 694) απόφασης του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 της υπ' αρ. 34942/2982/1989 (Β' 694) απόφασης του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 25 του ν. 1959/1991 (Α' 123), τροποποιείται ως προς τον αριθμό θέσεων που διαθέτουν τα Ε.Δ.Χ. τουριστικά αυτοκίνητα και η παρ. 1 της ίδιας αυτής απόφασης διαμορφώνεται ως εξής:

«1) Τα Ε.Δ.Χ. τουριστικά αυτοκίνητα, το σύνολο των οποίων είναι τριάντα ένα (31), εξακολουθούν να διέπονται από το νομικό καθεστώς, που ίσχυε γι' αυτά έως την έναρξη ισχύος του ν. 1437/1984.

Τα Ε.Δ.Χ. τουριστικά αυτοκίνητα αντικαθίστανται με άλλα αυτοκίνητα της ίδιας κατηγορίας, τα οποία διαθέτουν μέχρι εννέα (9) θέσεις συνολικά, συμπεριλαμβανομένης και της θέσης του οδηγού.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΘΕΜΑΤΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Άρθρο 51

Άρση παρακράτησης κυριότητας για οχήματα ιδιωτικής χρήσης σε περίπτωση οριστικής διαγραφής - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 50 του ν. 4784/2021

Στο άρθρο 50 του ν. 4784/2021 (Α' 40), προστίθεται παρ. 3 ως προς την άρση παρακράτησης για τις ανάγκες

οριστικής διαγραφής οχημάτων και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 50

Αυτοδίκαιη άρση παρακράτησης κυριότητας για οχήματα ιδιωτικής χρήσης

1. Σε περίπτωση μεταβίβασης οχήματος των κατηγοριών Μ1, Μ2, Μ3, Ν1 και μοτοσυκλετών ιδιωτικής χρήσης, των οποίων η κυριότητα παρακρατείται από τον πωλητή, η παρακράτηση κυριότητας αίρεται αυτοδίκαια μετά την παρέλευση επτά (7) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της άδειας κυκλοφορίας, στην οποία αυτή έχει καταγραφεί. Η ρύθμιση ισχύει και για τα αυτοκίνητα οχήματα των ανωτέρω κατηγοριών και τις μοτοσυκλέτες ιδιωτικής χρήσης που ήδη κυκλοφορούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Η παρακράτηση κυριότητας δεν αίρεται, σύμφωνα με την παρ. 1 και εξακολουθεί να ισχύει σε περίπτωση που ο παρακρατήσας την κυριότητα αποδεικνύει εγγράφως, με αίτησή του προς την Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφέρειας, την ύπαρξη εκκρεμούς διαδικασίας ενώπιον των δικαστικών αρχών σχετικά με την κυριότητα του οχήματος, η οποία υποβάλλεται εντός αποκλειστικού διαστήματος δύο (2) μηνών προ της αυτοδίκαιης άρσης της παρακράτησης κυριότητας, σύμφωνα με την παρ. 1.

3. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και για τις ανάγκες οριστικής διαγραφής οχημάτων, σύμφωνα με το π.δ. 116/2004 (Α' 81). Στην περίπτωση αυτή, στα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης τέλους κύκλου ζωής οχημάτων (ανακυκλωτές) της παρ. 12 του άρθρου 2 του π.δ. 116/2004 προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του κατόχου του οχήματος ότι δεν εκκρεμεί διαδικασία ενώπιον των δικαστικών αρχών σχετικά με την κυριότητα του οχήματος.»

Άρθρο 52

Ρυθμίσεις για τα οχήματα του Αγίου Όρους

1. Τα αυτοκίνητα οχήματα κάθε κατηγορίας που εισάγονται από τα Ιερά Σκηνώματα του Αγίου Όρους και προορίζονται να καλύψουν τις μεταφορικές και λοιπές ανάγκες τους και να κυκλοφορούν αποκλειστικά εντός του Αγίου Όρους ταξινομούνται και λαμβάνουν ειδική άδεια κυκλοφορίας και ειδικές πινακίδες κυκλοφορίας, από τις υπηρεσίες της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους, σύμφωνα με τους ειδικότερους ορισμούς των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν.δ. 10/16.9.1926 (Α' 309).

2. Στα αυτοκίνητα οχήματα που ταξινομούνται σύμφωνα με την παρ. 1 διενεργείται πλήρης εκούσιος τεχνικός έλεγχος και εκδίδεται Πρακτικό Εκούσιου Τεχνικού Ελέγχου (ΠΕΤΕ) κατά αντιστοιχία με την ισχύουσα υπουργική απόφαση για τον τεχνικό έλεγχο των οχημάτων, που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 18 και 19 του ν. 3446/2006 (Α' 49).

3. Τα αυτοκίνητα της παρ. 1 επιτρέπεται να κυκλοφορούν εκτός του Αγίου Όρους υπό τις εξής προϋποθέσεις:

(α) Ο αποκλειστικός σκοπός της εξόδου του αυτοκινήτου οχήματος από το Άγιο Όρος είναι ο εκούσιος τεχνικός έλεγχος σε Κέντρο Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο.)

ή η συντήρηση ή επισκευή του σε συνεργείο εντός της Ελληνικής Επικράτειας.

(β) Η έξοδος πραγματοποιείται για καθορισμένη χρονική περίοδο που ξεκινάει την ημέρα του προγραμματισμένου τεχνικού ελέγχου, συντήρησης ή επισκευής και λήγει την επομένη της ημέρας περάτωσης των εργασιών τεχνικού ελέγχου, συντήρησης ή επισκευής.

(γ) Το αυτοκίνητο όχημα διαθέτει ασφάλιση αστικής ευθύνης από ατύχημα αυτοκινήτου, σύμφωνα με το π.δ. 237/1986 (Α' 110), η οποία βρίσκεται επί του οχήματος.

(δ) Για την έξοδο από το Άγιο Όρος εκδίδεται άδεια εξόδου από την οικεία Μοναστηριακή Αρχή, που αναγράφει τον οδηγό, τον τόπο προορισμού, τον σκοπό και την εκτιμώμενη χρονική διάρκεια της εξόδου. Η άδεια εξόδου επικυρώνεται από την Ιερά Επιστοασία και από τις Τελωνειακές και Λιμενικές Αρχές κατά την έξοδο του αυτοκινήτου οχήματος, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου και βρίσκεται διαρκώς στο όχημα διαθέσιμη για έλεγχο.

4. Δεν επιτρέπεται εκτός του Αγίου Όρους η διενέργεια εμπορευματικών μεταφορών με φορτηγά οχήματα που φέρουν τα στοιχεία κυκλοφορίας της παρ. 1, καθώς και η διενέργεια επιβατικών μεταφορών με κόμιστρο και η μεταφορά προσώπων που δεν εγκαταβιούν στο Άγιο Όρος με επιβατηγά αυτοκίνητα που φέρουν τα στοιχεία κυκλοφορίας της παρ. 1, εκτός των οδηγών που αναφέρονται στην παρ. 3.

5. Σε περίπτωση κυκλοφορίας των αυτοκινήτων εκτός του Αγίου Όρους κατά παράβαση των όρων της άδειας εξόδου επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο τετρακοσίων (400) ευρώ σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των άρθρων 103 και 104 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ν. 2696/1999, Α' 57 [Κ.Ο.Κ.]). Για παραβάσεις του Κ.Ο.Κ. εφαρμόζεται ο ίδιος Κώδικας και λαμβάνονται ως στοιχεία κυκλοφορίας των οχημάτων αυτών κατά τον Κ.Ο.Κ. τα εκδιδόμενα στοιχεία κυκλοφορίας της παρ. 1. Οι τελωνειακές αρχές επιβάλλουν, κατά λόγον αρμοδιότητας, τις κυρώσεις της παρ. Γ 7 του άρθρου 137 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 235), εφόσον συντρέχουν οι όροι εφαρμογής του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ Κ.Τ.Ε.Ο.

Άρθρο 53

Χώροι στάθμευσης υφιστάμενου κτιρίου ως στεγασμένοι σταθμοί αυτοκινήτων

Χώρος στάθμευσης υφιστάμενου κτιρίου που δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί ως εγκατάσταση στεγασμένου σταθμού αυτοκινήτων σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 6 και τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 του π.δ. 455/1976 (Α' 169), λαμβάνει βεβαίωση νόμιμης λειτουργίας από τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειών της Χώρας ως στεγασμένος σταθμός αυτοκινήτων με εξυπηρέτηση αποκλειστικά από υπαλλήλους, εφόσον διαθέτει τα εξής:

α) Είσοδο - έξοδο πλάτους τουλάχιστον τριών μέτρων.

β) Ελάχιστο πλάτος ράμπας σύμφωνα με την εγκεκριμένη άδεια οικοδομής ή δόμησης.

γ) Φωτεινό σηματοδότη για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας μεταξύ των επιπέδων του σταθμού, καθώς και της εισόδου - εξόδου.

δ) Τεχνική Έκθεση και σχεδιαγράμματα που τεκμηριώνουν την ασφαλή λειτουργία του σταθμού με την εφαρμογή των μέτρων των περ. α), β) και γ).

Στην περίπτωση αυτή πέραν των προβλεπόμενων δικαιολογητικών των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 455/1976, υποβάλλονται στην αδειοδοτούσα Αρχή και η Τεχνική Έκθεση και σχεδιαγράμματα με τα προτεινόμενα με το παρόν άρθρο μέτρα.

Άρθρο 54
Κατάρτιση ελεγκτικού προσωπικού Κ.Τ.Ε.Ο. -
Τροποποίηση του άρθρου 37 του ν. 2963/2001

Η περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 2963/2001 (Α' 268) περί φορέων κατάρτισης και εξέτασης του ελεγκτικού προσωπικού Δημοσίων και Ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. αντικαθίσταται και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο τεχνικός έλεγχος οχημάτων στα Δημόσια και Ιδιωτικά Κ.Τ.Ε.Ο. διενεργείται από ελεγκτικό προσωπικό, που επιμορφώνεται υποχρεωτικά στα αντικείμενα της εργασίας του, λαμβάνοντας αντίστοιχη πιστοποίηση από αρμόδιους φορείς. Ειδικότερα:

α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται για το ελεγκτικό προσωπικό των Δημοσίων και Ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. που διενεργεί τους τεχνικούς ελέγχους των οχημάτων, πλην αυτών της επόμενης περ. β', τα θέματα επιμόρφωσης και πιστοποίησής τους. Ειδικότερα καθορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι φορείς επιμόρφωσης, οι υποχρεώσεις τους, το πρόγραμμα επιμόρφωσης που θα εφαρμόζουν, η διαδικασία των εξετάσεων των υποψηφίων, ο τύπος, τα στοιχεία και η διάρκεια ισχύος του πιστοποιητικού ελεγκτή Κ.Τ.Ε.Ο., η διαδικασία πιστοποίησης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Φορείς επιμόρφωσης ορίζονται τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.), τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και τα πιστοποιημένα από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.) Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.), που πληρούν τις προϋποθέσεις της ανωτέρω αναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης. Εξεταστικός φορέας και φορέας πιστοποίησης ορίζεται η αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

β. Ειδικώς φορείς κατάρτισης και εξέτασης του ελεγκτικού προσωπικού Δημοσίων και Ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. που διενεργεί τον έλεγχο οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων και οχημάτων μεταφοράς ευπαθών τροφίμων ορίζονται Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) της Χώρας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθορίζονται οι προϋποθέσεις έγκρισης και οι υποχρεώσεις των φορέων αυτών, καθώς και η διαδικασία κατάρτισης, εξέτασης και πιστοποίησης του ελεγκτικού προσωπικού Κ.Τ.Ε.Ο. για τη διενέργεια του ελέγχου οχημάτων μεταφοράς επικίνδυνων εμπορευμάτων και οχημάτων μεταφοράς ευπαθών τροφίμων.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται, οι λοιπές υποχρεώσεις των ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. για τη συγκέντρωση, επεξεργασία και αποστολή στοιχείων των διενεργούμενων από αυτά τεχνικών ελέγχων στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, η σχετική διαδικασία, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 55
Τιμολογιακή πολιτική Σιδηροδρομικών
Επιχειρήσεων που εκτελούν σύμβαση παροχής
Υποχρεώσεων Δημόσιας Υπηρεσίας (ΥΔΥ) -
Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 3891/2010

1. Στο άρθρο 11 του ν. 3891/2010 (Α' 188) αντικαθίσταται ο τίτλος ως εξής:

«Άρθρο 11

Τιμολογιακές υποχρεώσεις σιδηροδρομικών επιχειρήσεων.»

2. Στο άρθρο 11 του ν. 3891/2010 προστίθεται παρ. 3, ως εξής:

«3. Η τιμολογιακή πολιτική των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων που εκτελούν επιβατικά δρομολόγια στο πλαίσιο σύμβασης παροχής Υποχρεώσεων Δημόσιας Υπηρεσίας καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και στην ιστοσελίδα της σιδηροδρομικής επιχείρησης, που εκτελεί επιβατικά δρομολόγια στο πλαίσιο σύμβασης παροχής Υποχρεώσεων Δημόσιας Υπηρεσίας.»

Άρθρο 56
Εκκαθάριση υποχρεώσεων σύμβασης
παροχής Υποχρέωσης Δημόσιας Υπηρεσίας
στις επιβατικές σιδηροδρομικές μεταφορές -
Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 3891/2010

Στην παρ. 6.α. του άρθρου 12 του ν. 3891/2010 (Α' 188) προστίθεται τέταρτο εδάφιο, ως προς τις υποχρεώσεις του τελευταίου τριμήνου του έτους 2020 επί συμβάσεων παροχής Υποχρέωσης Δημόσιας Υπηρεσίας στις επιβατικές σιδηροδρομικές μεταφορές, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Τ.Ρ.ΑΙ.Ν.Ο.Σ.Ε. Α.Ε. και η παρ. 6α διαμορφώνεται ως εξής:

«6. α. Η παροχή υπηρεσιών ΥΔΥ στις επιβατικές σιδηροδρομικές μεταφορές για τα έτη 2015 έως και 2020 ανατίθεται στην εταιρεία ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.. Το συνολικό ποσό αποζημιώσεων της ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε. από το Δημόσιο για την εκτέλεση υπηρεσιών ΥΔΥ δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ ετησίως για τα έτη 2015 έως 2020. Φόροι, εισφορές υπέρ τρίτων και κρατήσεις για οποιαδήποτε αιτία που σχετίζεται με την αποζημίωση του προηγούμενου εδαφίου, πλην του οικείου φόρου εισοδήματος, βαρύνουν το Ελληνικό Δημόσιο.

Εξαιρητικά για το τελευταίο τρίμηνο του έτους 2020, η αποζημίωση της από 17.12.2015 συμβάσεως παροχής Υποχρέωσης Δημόσιας Υπηρεσίας στις επιβατικές σιδηροδρομικές μεταφορές, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου

και της ΤΡΑΙΝΟΣΣΕ Α.Ε., εκκαθαρίζεται, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί παραγραφής των σχετικών αξιώσεων, σε βάρος του εκ.τ.ε.λ.ούμενου προϋπολογισμού του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών επόμενου οικονομικού έτους, κατά παρέκκλιση του ν. 4270/2014 (Α' 143) και του π.δ. 80/2016 (Α' 45) περί αναλήψεων υποχρεώσεων.».

Άρθρο 57

Λειτουργία Εκπαιδευτικών Κέντρων - Επικαιροποίηση συστήματος ελέγχου και κυρώσεων - Τροποποίηση των άρθρων 23 και 29 του ν. 3911/2011

1. Στο άρθρο 23 του ν. 3911/2011 (Α' 12): α) η παρ. 8 τροποποιείται ως προς την αντικατάσταση του εφαρμοζόμενου νομοθετικού πλαισίου, β) στο πρώτο εδάφιο της περ. β) της παρ. 9 η φράση «στον διαχειριστή υποδομής και στη σιδηροδρομική επιχείρηση για την οποία εκπαιδεύονται» αντικαθίσταται από τη φράση «σε διαχειριστή υποδομής και σε σιδηροδρομική επιχείρηση» και το άρθρο 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 23 (Άρθρο 23 της Οδηγίας) Εκπαίδευση

1. Η εκπαίδευση των μηχανοδηγών περιλαμβάνει:

(α) ένα μέρος το οποίο αφορά την άδεια και αντικατοπτρίζει γενικές επαγγελματικές γνώσεις, όπως περιγράφονται στο άρθρο 31 Παράρτημα ΙΙΙ και

(β) ένα μέρος το οποίο αφορά το πιστοποιητικό και αντικατοπτρίζει ειδικές επαγγελματικές γνώσεις, όπως περιγράφονται στο άρθρο 31 Παραρτήματα ΙV και V.

2. Η εκπαιδευτική μέθοδος πρέπει να πληροί τα κριτήρια του Παραρτήματος ΙΙ του άρθρου 31.

3. Οι αναλυτικοί στόχοι της εκπαίδευσης καθορίζονται στο άρθρο 31 Παράρτημα ΙΙΙ όσον αφορά την άδεια και στο άρθρο 31 Παραρτήματα ΙV και V όσον αφορά το πιστοποιητικό. Οι αναλυτικοί αυτοί στόχοι της εκπαίδευσης μπορούν να συμπληρώνονται:

α) είτε με τις σχετικές ΤΠΔ που θεσπίζονται σύμφωνα με την Οδηγία 96/48/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1996, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος μεγάλης ταχύτητας (ΕΕ L 235 της 17.9.1996, σ. 6) ή την Οδηγία 2001/16/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2001, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του συμβατικού διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού συστήματος (ΕΕ L 110 της 20.4.2001, σ. 1),

β) είτε με τα κριτήρια, τα οποία προτείνει ο Οργανισμός βάσει του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 881/2004.

4. Τα εκπαιδευτικά κέντρα οφείλουν να μεριμνούν, ώστε οι υποψήφιοι μηχανοδηγοί να έχουν ισότιμη και αμερόληπτη πρόσβαση στην εκπαίδευση που απαιτείται για να εκπληρώσουν τους όρους απόκτησης της άδειας και του πιστοποιητικού. Οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και διαχειριστές υποδομής οφείλουν να παρέχουν ισότιμη και αμερόληπτη συνδρομή στα εκπαιδευτικά κέντρα όπου τούτο είναι απαραίτητο για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

5. Τα καθήκοντα εκπαίδευσης που αφορούν τις γενικές επαγγελματικές γνώσεις, όπως προβλέπει η παρ. 4 του άρθρου 11, τις γλωσσικές γνώσεις, όπως προβλέπει το άρθρο 12 και τις επαγγελματικές γνώσεις σχετικά με το τροχαίο υλικό, όπως προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 13, εκτελούνται από πρόσωπα ή οργανισμούς αναγνωρισμένους από την Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 20.

6. Τα καθήκοντα εκπαίδευσης που αφορούν τη γνώση της υποδομής, όπως προβλέπει η παρ. 2 του άρθρου 13, συμπεριλαμβανομένων των γνώσεων της διαδρομής και των κανόνων και των διαδικασιών λειτουργίας, εκτελούνται από πρόσωπα ή οργανισμούς αναγνωρισμένους από την Αρχή. Οι διαχειριστές υποδομής μεριμνούν για την υλοποίηση της παρούσας παραγράφου ως προς την οικεία υποδομή, το αργότερο εντός εξαμήνου από τον καθορισμό των κριτηρίων για την αναγνώριση σύμφωνα με την παρ. 13.

7. Με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται τα επαγγελματικά δικαιώματα των κατόχων άδειας μηχανοδηγού. Όσον αφορά τις άδειες, το γενικό σύστημα αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων του π.δ. 38/2010 (Α' 78) εξακολουθεί να ισχύει για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων των μηχανοδηγών, οι οποίοι είναι πολίτες κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι οποίοι έχουν αποκτήσει το πιστοποιητικό εκπαίδευσής τους σε τρίτη, εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, χώρα.

8. Κάθε σιδηροδρομική επιχείρηση και διαχειριστής υποδομής οφείλει να δημιουργήσει, ως μέρος του οικείου συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας, διαδικασία επιμόρφωσης για να διατηρείται η επάρκεια του προσωπικού, σύμφωνα με την περ. στ' της παρ. 3 του άρθρου 61 του ν. 4632/2019 (Α' 159).

9. Η εκπαίδευση των υποψήφιων μηχανοδηγών για το μέρος που αφορά στην άδεια κατά το στοιχείο α' της παρ. 1, παρέχεται από τα εκπαιδευτικά κέντρα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα παρακάτω, με την επιφύλαξη και των λοιπών διατάξεων του παρόντος άρθρου:

α) Η διάρκεια της εκπαίδευσης ορίζεται σε δύο (2) ημερολογιακά τετράμηνα και πρόσβαση σε αυτήν έχουν απόφοιτοι κατ' ελάχιστο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ισοδύναμης.

β) Η ανωτέρω εκπαίδευση είναι θεωρητική μετά το πέρας της οποίας ακολουθεί, υπό την ευθύνη του εκπαιδευτικού κέντρου, πρακτική άσκηση των εκπαιδευόμενων συνολικής διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών σε διαχειριστή υποδομής και σε σιδηροδρομική επιχείρηση. Η ανωτέρω πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιηθεί παράλληλα με τη θεωρητική εκπαίδευση. Η πρακτική άσκηση πρέπει να πραγματοποιείται κατά τα 2/3 αυτής σε αμαξοστοιχίες που εκτελούν τακτικά δρομολόγια με υποχρεωτική παρουσία μηχανοδηγού εν ενεργεία κατ' αρχάς και αργότερα με πιστοποιημένο εκπαιδευτή. Στην περίπτωση που κατά την εκπαίδευση χρησιμοποιηθούν προσομοιωτές ή/και εξειδικευμένες τρισδιάστατες μαγνητοσκοπήσεις διαδρομών, σύμφωνα με το Παράρτημα

II, η εκπαίδευση επί τακτικών δρομολογίων δύναται να περιοριστεί στα 3/5 της πρακτικής άσκησης και να γίνεται εκ παραλλήλου με σύγχρονα συστήματα προσομοιωτών ή/και εξειδικευμένων τρισδιάστατων μαγνητοσκοπησών διαδρομών.

γ) Το εκπαιδευτικό κέντρο συντάσσει οδηγό σπουδών, τον οποίο υποβάλλει προς έγκριση στην Αρχή.

10. Η εκπαίδευση των μηχανοδηγών για το μέρος που αφορά το Πιστοποιητικό κατά την περ. β' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου παρέχεται από τα εκπαιδευτικά κέντρα κατά τα ειδικότερα οριζόμενα παρακάτω, με την επιφύλαξη και των λοιπών διατάξεων του παρόντος άρθρου:

α) Τα εκπαιδευτικά κέντρα εκπονούν τα σχετικά προγράμματα κατάρτισης. Η διδακτέα ύλη, τα προγράμματα κατάρτισης και η διάρκεια αυτών υποβάλλεται προς έγκριση στην Αρχή.

β) Τα προγράμματα κατάρτισης υποχρεωτικά περιλαμβάνουν θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση.

Στις περιπτώσεις, όπου το αντικείμενο κατάρτισης συνδέεται με κάποιο πιστοποιημένο από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. επαγγελματικό περίγραμμα, ενδείκνυται η ανάπτυξη του προγράμματος τόσο ως προς τις θεματικές ενότητες όσο και τις απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες, ικανότητες με βάση το πιστοποιημένο επαγγελματικό περίγραμμα, καθώς και η αξιολόγηση αυτών.

Η πρακτική εκπαίδευση των προγραμμάτων αυτών είναι υποχρεωτική, διάρκειας τουλάχιστον δύο (2) μηνών. Ειδικότερα, η πρακτική εκπαίδευση του προγράμματος κατάρτισης που αφορά στην υποδομή περιλαμβάνει οδήγηση του κάθε τύπου τροχαίου υλικού, όπως αυτό αναγράφεται στο πιστοποιητικό, επί της σιδηροδρομικής υποδομής που θα εργαστεί ο μηχανοδηγός.

11. Τα προγράμματα κατάρτισης που αφορούν στα Παραρτήματα III, IV και V του άρθρου 31 είναι διακριτά μεταξύ τους.

12. Στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι υποχρεωτικό να γίνεται εκπαίδευση από το εξειδικευμένο προσωπικό του διαχειριστή υποδομής για τον γενικό κανονισμό κίνησης, τον κανονισμό σημάτων και τις διαδικασίες ασφαλείας, όπως περιγράφονται από τις εγκυκλίους του διαχειριστή υποδομής.

13. Με απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων, Υποδομών και Μεταφορών και τυχόν συναρμόδιων Υπουργών, καθορίζονται ειδικότερα τα προβλεπόμενα από το άρθρο 20 κριτήρια βάσει των οποίων θα γίνεται η αναγνώριση των εκπαιδευτικών κέντρων, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις αναγνώρισης, τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται και κάθε σχετικό θέμα.».

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 29 του ν. 3911/2011, προστίθεται περ. ι', συμπληρώνεται το στοιχείο (ii) της ίδιας παραγράφου με την προσθήκη της περ. ι', και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Η Αρχή είναι αρμόδια για τη διενέργεια έρευνας σχετικά με την τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου από τους μηχανοδηγούς, τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, τους διαχειριστές υποδομής, τους εξεταστές και τα εκπαιδευτικά κέντρα.

Εάν διαπιστωθεί κατά τους ελέγχους ότι:

α) δεν τηρήθηκε η, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 23, υποχρέωση διαχειριστή υποδομής,

β) δεν τηρούνται τα κριτήρια με τα οποία έγινε η αναγνώριση εκπαιδευτικού κέντρου, σύμφωνα με το άρθρο 23,

γ) δεν τηρείται η διάρκεια εκπαίδευσης, σύμφωνα με το άρθρο 23,

δ) δεν τηρούνται τα κριτήρια για τους εξεταστές, σύμφωνα με το άρθρο 25,

ε) δεν τηρούνται οι περιοδικές ιατρικές εξετάσεις και δοκιμασίες, σύμφωνα με το άρθρο 16,

στ) δεν έχει ενημερωθεί η Αρχή για παύση εργασίας μηχανοδηγού, σύμφωνα με το άρθρο 17,

ζ) δεν τηρείται η διαδικασία παρακολούθησης μηχανοδηγών, σύμφωνα με το άρθρο 18,

η) δεν τηρείται η διαδικασία έκδοσης πιστοποιητικών, σύμφωνα με το άρθρο 15,

θ) δεν τηρείται μητρώο των πιστοποιητικών, σύμφωνα με το άρθρο 22,

ι) δεν τηρήθηκε η υποχρέωση των σιδηροδρομικών επιχειρήσεων και του διαχειριστή υποδομής, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 23, συντάσσεται έκθεση και δύναται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της, η Αρχή να επιβάλει στη σιδηροδρομική επιχείρηση ή στον διαχειριστή υποδομής τις παρακάτω κυρώσεις:

(i) σύσταση για συμμόρφωση προς τις συγκεκριμένες διατάξεις της νομοθεσίας με προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση υποτροπής και

(ii) σε περίπτωση υποτροπής, πρόστιμο δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για την περ. στ', τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ για την περ. γ', πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ για τις περ. β', δ' και ζ', εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ για τις περ. ε', η' θ' και ι' και εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ για την περ. α'».

Άρθρο 58

Ακατάσχετο της χρηματοδότησης του διαχειριστή υποδομής - Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4408/2016

Στην παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 4408/2016 (Α' 135) προστίθεται τέταρτο εδάφιο ως προς το ακατάσχετο της κρατικής χρηματοδότησης του διαχειριστή υποδομής και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 8

Χρηματοδότηση του διαχειριστή υποδομής (Άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/34/ΕΕ)

1. Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αναπτύσσει την εθνική σιδηροδρομική υποδομή, λαμβάνοντας υπόψη, όπου απαιτείται, τις συνολικές ανάγκες της Ένωσης συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης συνεργασίας με γειτονικές τρίτες χώρες. Προς τον σκοπό αυτόν, με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών εγκρίνεται, κατόπιν διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ενδεικτική στρατηγική ανάπτυξης της σιδηροδρομικής υποδομής με στόχο την ικανοποίηση των μελλοντικών αναγκών κινητικότητας όσον αφορά τη συντήρηση, ανανέωση και ανάπτυξη της υποδομής με βάση βιώσιμη

χρηματοδότηση των σιδηροδρομικών δικτύων. Η εν λόγω στρατηγική καλύπτει περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών, είναι ανανεώσιμη και αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

2. Στα πλαίσια των άρθρων 93, 107 και 108 ΣΛΕΕ, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, μπορεί επίσης να χορηγείται στον διαχειριστή υποδομής χρηματοδότηση επαρκής σε σχέση με τα καθήκοντά του, σύμφωνα με την περ. 2 του άρθρου 3, τις διαστάσεις της υποδομής και τις χρηματοπιστωτικές ανάγκες, ιδίως, για την κάλυψη νέων επενδύσεων. Με όμοια απόφαση μπορεί να χρηματοδοτούνται αυτές οι επενδύσεις με μέσα διαφορετικά της άμεσης κρατικής χρηματοδότησης. Εν πάση περιπτώσει, οι Υπουργοί Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που εμφανίζονται στην παρ. 4.

3. Στο πλαίσιο της γενικής πολιτικής που καθορίζεται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών και λαμβάνοντας υπόψη τη στρατηγική που αναφέρεται στην παρ. 1 και τη χρηματοδότηση από τους Υπουργούς Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών που αναφέρεται στην παρ. 2, ο διαχειριστής της υποδομής καταρτίζει επιχειρησιακό σχέδιο, το οποίο περιλαμβάνει επενδυτικά και χρηματοδοτικά προγράμματα. Το σχέδιο καταρτίζεται έτσι ώστε να διασφαλίζεται η βέλτιστη και αποτελεσματική χρήση, διάθεση και ανάπτυξη της υποδομής, και, παράλληλα, να διασφαλίζεται χρηματοοικονομική ισορροπία και να παρέχονται μέσα για την επίτευξη αυτών των στόχων. Ο διαχειριστής υποδομής εξασφαλίζει, ότι οι γνωστοί αιτούντες και κατόπιν αιτήσεώς τους, οι εν δυνάμει αιτούντες έχουν πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες και δυνατότητα να εκφράζουν την άποψή τους, σχετικά με το περιεχόμενο του επιχειρησιακού σχεδίου όσον αφορά τους όρους πρόσβασης και χρήσης, τη φύση, την παροχή και την ανάπτυξη της υποδομής πριν από την έγκρισή του από τον διαχειριστή υποδομής. Ο ρυθμιστικός φορέας του άρθρου 55, κατά την κατάρτιση του επιχειρησιακού (business) σχεδίου (plan) του διαχειριστή υποδομής, έχει τις αρμοδιότητες της παρ. 3 του άρθρου 56.

4. Υπό κανονικές επιχειρηματικές συνθήκες, και για εύλογο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει περίοδο πέντε (5) ετών, ο λογαριασμός κερδών και ζημιών του διαχειριστή υποδομής ισοσκελίζει τουλάχιστον τα έσοδα από τα τέλη υποδομής, τα πλεονάσματα από άλλες εμπορικές δραστηριότητες, τα μη επιστρεπτέα έσοδα από ιδιωτικές πηγές και την κρατική χρηματοδότηση, αφενός, συμπεριλαμβανόμενων των προκαταβολών από το Υπουργείο Οικονομικών, ενδεχομένως, και των δαπανών υποδομής, αφετέρου.

Με την επιφύλαξη του ενδεχόμενου μακροπρόθεσμου στόχου κάλυψης, από τον χρήστη, του κόστους υποδομής όλων των τρόπων μεταφοράς, βάσει δικαίου και αμερόληπτου ανταγωνισμού μεταξύ τρόπων μεταφοράς, όταν οι σιδηροδρομικές μεταφορές είναι σε θέση να ανταγωνίζονται άλλους τρόπους μεταφοράς, εντός του πλαισίου χρέωσης που προβλέπεται στα άρθρα 31 και 32, οι Υπουργοί Οικονομικών και Υποδομών και Με-

ταφορών, μπορούν να ζητήσουν από τον διαχειριστή υποδομής να ισοσκελίζει τους λογαριασμούς του χωρίς κρατική χρηματοδότηση.

5. Η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 κρατική χρηματοδότηση προκαταβάλλεται ανά μήνα στον διαχειριστή υποδομής. Για τον προσδιορισμό της λαμβάνεται υπόψη το εγκεκριμένο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3429/2005 (Α' 314), επιχειρησιακό σχέδιο του διαχειριστή υποδομής. Η κρατική χρηματοδότηση είναι ακατάσχετη έως ποσοστού εβδομήντα τοις εκατό (70%) στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, για οφειλές αυτού και μη δεκτική συμψηφισμού για το ως άνω ποσοστό με οφειλές του εν λόγω διαχειριστή υποδομής προς το Δημόσιο ή ασφαλιστικά ταμεία ή λοιπούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης. Ειδικά για το έτος 2021, η προαναφερόμενη κρατική χρηματοδότηση του διαχειριστή υποδομής είναι ακατάσχετη για το χρονικό διάστημα έως τις 31.12.2021 στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη του εν λόγω διαχειριστή υποδομής στη φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα, αποδίδεται σε αυτόν είτε ως προκαταβολή της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 4270/2014 (Α' 143) είτε μέσω χρηματικού εντάλματος του εποπτεύοντος Υπουργείου, και για τη λήψη αυτής δεν απαιτείται η έκδοση και προσκόμιση ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας.

6. Η δυνατότητα επιχορήγησης του διαχειριστή υποδομής μέσω του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, συνεχίζει να υφίσταται έως την υπογραφή της Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του διαχειριστή της εθνικής σιδηροδρομικής υποδομής.».

Άρθρο 59

Ανάπτυξη και βελτίωση της ασφάλειας των σιδηροδρόμων - Τροποποίηση του Κεφαλαίου Β' του άρθρου 56 του ν. 4632/2019

1. Στο τέλος της υποπερ. αα) της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 56 του ν. 4632/2019 (Α' 159) προστίθεται η φράση «κατά περίπτωση σε συνεργασία μεταξύ τους» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με σκοπό την ανάπτυξη και βελτίωση της ασφάλειας των σιδηροδρόμων, η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων:

α) διασφαλίζει τη συνολική διατήρηση της σιδηροδρομικής ασφάλειας και, στο μέτρο του δυνατού, τη συνεχή βελτίωσή της, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη του δικαίου της Ένωσης και των διεθνών κανόνων, καθώς και την τεχνική και επιστημονική πρόοδο, και δίδοντας προτεραιότητα στην πρόληψη των ατυχημάτων,

β) διασφαλίζει την επιβολή όλων των εφαρμοστέων διατάξεων με ανοικτό και αμερόληπτο τρόπο, για την προαγωγή της ανάπτυξης ενός ενιαίου ευρωπαϊκού συστήματος σιδηροδρομικών μεταφορών,

γ) διασφαλίζει ότι τα μέτρα ανάπτυξης και βελτίωσης της σιδηροδρομικής ασφάλειας λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη συστηματικής προσέγγισης,

δ) διασφαλίζει ότι την ευθύνη για την ασφαλή λειτουργία του σιδηροδρομικού συστήματος και τον έλεγχο των σχετικών κινδύνων αναλαμβάνουν ο διαχειριστής υποδομής και οι σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, καθένας για το τμήμα του συστήματος που εμπίπτει στην αρμοδιότητά του, επιβάλλοντάς τους την υποχρέωση:

αα) να εφαρμόζουν τα αναγκαία μέτρα για τον έλεγχο των κινδύνων τα οποία προβλέπονται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 58, κατά περίπτωση σε συνεργασία μεταξύ τους,

ββ) να εφαρμόζουν τους ενωσιακούς και τους εθνικούς κανόνες,

γγ) να καταρτίζουν συστήματα διαχείρισης της ασφάλειας σύμφωνα με τον παρόντα νόμο,

ε) με επιφύλαξη των διατάξεων για την αστική ευθύνη, διασφαλίζει, ότι ο διαχειριστής υποδομής και κάθε σιδηροδρομική επιχείρηση αναλαμβάνει την ευθύνη για το τμήμα του συστήματος που εμπίπτει στην αρμοδιότητά του και για την ασφαλή λειτουργία του, συμπεριλαμβανομένων της προμήθειας υλικού και της ανάθεσης υπηρεσιών έναντι των χρηστών, των πελατών, των οικείων εργαζομένων και άλλων παραγόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου,

στ) καταρτίζει και δημοσιεύει ετήσια σχέδια ασφάλειας, στα οποία περιγράφονται τα προβλεπόμενα μέτρα για την επίτευξη των ΚΣΑ, και

ζ) υποστηρίζει, όπου απαιτείται, το έργο του Οργανισμού όσον αφορά στην παρακολούθηση της ανάπτυξης της ασφάλειας των σιδηροδρόμων σε ενωσιακό επίπεδο.».

2. Στο τέλος της περ. γ) της παρ. 11 του Παραρτήματος ΙΙΙ του άρθρου 81 του ν. 4632/2019, η φράση «η οποία περιλαμβάνει ενδεχομένως περιορισμούς χρήσης» αντικαθίσταται με τη φράση «συμπεριλαμβανομένων πιθανών περιορισμών χρήσης» και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Δραστηριότητες ελέγχου - δομημένη προσέγγιση που εξασφαλίζει:

α) την απόσυρση των οχημάτων από τη λειτουργία για προγραμματισμένη συντήρηση, συντήρηση βάσει της κατάστασης ή διορθωτική συντήρηση σε εύθετο χρόνο ή οσάκις διαπιστώνονται ελαττώματα ή άλλες ανάγκες,

β) τα αναγκαία μέτρα ελέγχου της ποιότητας,

γ) την εκτέλεση των καθηκόντων συντήρησης σύμφωνα με τις εντολές συντήρησης και την έκδοση της ειδοποίησης επαναφοράς σε λειτουργία, συμπεριλαμβανομένων πιθανών περιορισμών χρήσης,

δ) ότι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης κατά την εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης που ενδέχεται να οδηγήσουν σε ατυχήματα, περιστατικά, αποσοβηθέντα ατυχήματα ή άλλα επικίνδυνα περιστατικά αναφέρονται, διερευνώνται και αναλύονται και ότι λαμβάνονται τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα σύμφωνα με την κοινή μέθοδο ασφάλειας για την παρακολούθηση που προβλέπεται στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 58,

ε) περιοδική διαδικασία εσωτερικού ελέγχου και παρακολούθησης σύμφωνα με την κοινή μέθοδο ασφάλειας για την παρακολούθηση που προβλέπεται στην περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 58.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΟΔΙΚΕΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

Άρθρο 60 Συνέχιση λειτουργίας των Ιδιότυπων Μεταφορικών Εταιρειών (ΙΜΕ) - Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3887/2010

Η περ. γ' της παρ. 7 του άρθρου 2 του ν. 3887/2010 (Α' 174), τροποποιείται ως προς το ανώτατο χρονικό διάστημα κατά το οποίο μπορούν να λειτουργούν οι Ιδιότυπες Μεταφορικές Εταιρείες και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Μεταφορικές επιχειρήσεις συνιστούν:

α. Οι εμπορικές εταιρίες οποιασδήποτε νομικής μορφής, οι οποίες έχουν νομική προσωπικότητα και οι οποίες πληρούν τα κριτήρια πρόσβασης στο επάγγελμα του οδικού μεταφορέα, όπως καθορίζονται στο π.δ. 346/2001 και στον Κανονισμό 1071/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 300).

β. Τα φυσικά πρόσωπα που πληρούν τα κριτήρια πρόσβασης στο επάγγελμα του οδικού μεταφορέα, όπως καθορίζονται στο π.δ. 346/2001 και στον Κανονισμό 1071/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 300).

γ. Οι μεταφορικές επιχειρήσεις άλλης μορφής, που δεν υπάγονται στις περιπτώσεις α' και β', οι οποίες ήδη λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του νόμου και οι οποίες μπορούν να λειτουργούν με αυτή τη μορφή για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) ετών από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου της παρ. 1 του άρθρου 14.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 61 Χορήγηση παροχών

1. Χορηγούνται έως την 31η Δεκεμβρίου 2021 οι παροχές προς τους εργαζομένους των ακόλουθων εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών: α) Οδικές Συγκοινωνίες Α.Ε. (ΟΣΥ Α.Ε.), β) Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε. (ΣΤΑΣΥ Α.Ε.), γ) Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. (ΟΑΣΑ Α.Ε.), δ) Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε., όπως είχαν συμφωνηθεί στις τελευταίες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, των οποίων η τρίμηνη παράταση ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 1876/1990 (Α' 27), έληξε από την 29η Φεβρουαρίου 2020 έως και την 30ή Απριλίου 2020 και στη συνέχεια παρατάθηκε μέχρι τις 30 Ιουνίου 2020 δυνάμει του δέκατου πέμπτου άρθρου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104).

2. Το παρόν ισχύει από τις 30.6.2020.

Άρθρο 62**Θέματα συμβάσεων προμηθειών Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε.**

Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και προς αποφυγή συνωστισμού και συμφόρησης σε χώρους μαζικής συγκέντρωσης πληθυσμού, όπως οι σταθμοί των μέσων σταθερής τροχιάς, καθώς και για την ασφαλέστερη μετακίνηση του επιβατικού κοινού και πάντως όχι πέραν της 31ης.3.2022, ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε., δύναται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων του ν. 4412/2016 (Α' 147) και με την επιφύλαξη των διατάξεων ενωσιακής προέλευσης, να προβαίνει στην ανάθεση συμβάσεων με προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση κατά το άρθρο 269 του ν. 4412/2016, όταν η εκτιμώμενη αξία κάθε σύμβασης, εκτός Φ.Π.Α., είναι κατώτερη των ορίων που καθορίζονται με το άρθρο 235 του ίδιου νόμου, με σκοπό την προμήθεια, την εγκατάσταση, τη θέση σε λειτουργία, συντήρηση και υποστήριξη εξοπλισμού για το αυτόματο σύστημα συλλογής κομίστρου, προκειμένου να εξυπηρετηθεί η υγειονομικά ασφαλής λειτουργία των γραμμών των μέσων σταθερής τροχιάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 63**Παράταση συμβάσεων παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.**

Οι από 23.9.2021 και 8.9.2021 συμβάσεις παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών μεταξύ της «Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) και των εταιρειών με την επωνυμία «Ελληνικά Ταχυδρομεία Ανώνυμη Εταιρεία» (ΕΛ.ΤΑ. Α.Ε.) και «ACS Ταχυδρομικές Υπηρεσίες Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εμπορική Εταιρεία» (ACS Μ.Α.Ε.Ε.), αντίστοιχα, παρατείνονται αυτοδίκαια με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, είτε από τη λήξη τους είτε από την εξάντληση του οικονομικού αντικείμενου τους, έως την υπογραφή νέας σύμβασης με τον ανάδοχο, που θα προκύψει από την ολοκλήρωση της σχετικής διαγωνιστικής διαδικασίας που προκηρύχθηκε με την υπό στοιχεία Δ6344 διακήρυξη της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.. Η παράταση του πρώτου εδαφίου δεν δύναται να υπερβεί την 31η.1.2022.

Άρθρο 64

Ρυθμίσεις για τον οδικό άξονα
«Αυτοκινητόδρομος Πάτρα - Πύργος -
Τσακώνα» - Κατάργηση της παρ. 1
του άρθρου πέμπτου του ν. 4219/2013

Η παρ. 1 του άρθρου πέμπτου του ν. 4219/2013 (Α' 269) και η υπό στοιχεία ΕΠΠ/Π1/Φ1.1/οικ.112/4.4.2014 (Β' 904) απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καταργούνται αφότου ίσχυσαν. Η κατάργηση αυτών δεν ιδρύει ούτε παρέχει δικαιώματα αποζημίωσης εις βάρος του Δημοσίου, ανεξάρτητα του χρόνου γέννησης αυτών.

Άρθρο 65**Έναρξη ισχύος σύμβασης εκτέλεσης αστικών και ειδικών τοπικού χαρακτήρα δρομολογίων στην Περιφέρεια Αττικής**

Η από 7.10.2020 υπ' αρ. 108/2020 σύμβαση ανάθεσης εκτέλεσης αστικών και ειδικών τοπικού χαρακτήρα δρομολογίων στην περιοχή αρμοδιότητας Ο.Α.Σ.Α. μεταξύ του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε. (Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.), της Κ.Τ.Ε.Λ. Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε. και της εταιρείας με την επωνυμία «Οδικές Συγκοινωνίες Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Σ.Υ. Α.Ε.) ως εκ τρίτου συμβαλλόμενης, ισχύει από την ημερομηνία υπογραφής της, κατά παρέκκλιση του άρθρου 2 του π.δ. 80/2016 (Α' 145) και της παρ. 7 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Άρθρο 66

Παράταση ορίων ηλικίας απόσυρσης
από την κυκλοφορία οχημάτων των φορέων
παροχής συγκοινωνιακού έργου (Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε.
και Κ.Τ.Ε.Λ.), ειδικών τουριστικών λεωφορείων,
ειδικών τουριστικών λεωφορείων Δημόσιας
Χρήσης ανοικτού τύπου, σχολικών λεωφορείων
ιδιωτικής χρήσης, επιβατηγών δημόσιας
χρήσης (Ε.Δ.Χ.) και επιβατηγών ιδιωτικής
χρήσης (Ε.Ι.Χ.) με οδηγό του ν. 4093/2012

1. Για τα οχήματα των οποίων το ισχύον όριο συμπληρώνεται από 1.1.2020 έως και 31.12.2022, η ισχύς του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2963/2001 (Α' 268), για το όριο ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία των αστικών, ημιαστικών και υπεραστικών λεωφορείων των φορέων παροχής του συγκοινωνιακού έργου αναστέλλεται έως και τις 31.12.2022.

2. Για τα οχήματα των οποίων το ισχύον όριο συμπληρώνεται από 1.1.2020 έως και 31.12.2022, η ισχύς της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 711/1977 (Α' 284), για το όριο ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία των ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης αναστέλλεται έως και τις 31.12.2022.

3. Για τα οχήματα των οποίων το ισχύον όριο συμπληρώνεται από 1.1.2020 έως και 31.12.2022, η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου 4 της υπ' αρ. 22212/2008 (Β' 2267) κοινής απόφασης των Υπουργών Τουριστικής Ανάπτυξης και Μεταφορών και Επικοινωνιών, για το όριο ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία των ειδικών τουριστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης ανοικτού τύπου αστικής περιήγησης πόλεων αναστέλλεται έως και τις 31.12.2022.

4. Για τα οχήματα των οποίων το ισχύον όριο συμπληρώνεται από 1.1.2020 έως και 31.12.2022, η ισχύς των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 89 του ν. 4070/2012 (Α' 82) για το όριο ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία των επιβατηγών δημόσιας χρήσης οχημάτων ΤΑΞΙ αναστέλλεται έως και τις 31.12.2022.

5. Για τα οχήματα των οποίων το ισχύον όριο συμπληρώνεται από 1.1.2020 έως και 31.12.2022, η ισχύς της υποπερ. γ' της περ. 3 της υποπαρ. Η2' της παρ. Η' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) για τον μέγιστο χρόνο κυκλοφορίας των επιβατικών ιδιωτικής χρήσης οχημάτων αναστέλλεται έως και τις 31.12.2022.

6. Για τα οχήματα των οποίων το ισχύον όριο συμπληρώνεται από 1.1.2020 έως και 31.12.2022, η ισχύς του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 3534/2007 (Α' 40), για το όριο ηλικίας απόσυρσης από την κυκλοφορία των σχολικών λεωφορείων ιδιωτικής χρήσης που εκτελούν το έργο της μεταφοράς μαθητών αναστέλλεται έως και τις 31.12.2022.

Άρθρο 67

Παραχώρηση μικροσυγκοινωνίας άγονης γραμμής σε νήσους με πληθυσμό κάτω των 10.000 κατοίκων

1. Στις περιπτώσεις νήσων με πληθυσμό κάτω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων, των κατά το άρθρο 3 του π.δ. 967/1979 (Α' 272) χαρακτηριζόμενων, καθώς και των ήδη υφιστάμενων έως την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νέων άγονων γραμμών, για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί πράξη παραχώρησης του μεταφορικού έργου, η παραχώρηση της μικροσυγκοινωνίας υπό την έννοια της περ. δ) της παρ. 1 του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος, γίνεται με απόφαση του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, σύμφωνα με τους λοιπούς όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 5 του π.δ. 967/1979.

2. Οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού σε νήσους κάτω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων δύνανται:

(α) να αναλαμβάνουν οι ίδιοι ή οι δημοτικές επιχειρήσεις αυτών το έργο της μικροσυγκοινωνίας με ίδια ή μισθωμένα λεωφορεία ηλικίας έως είκοσι επτά (27) ετών από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου, ή

(β) να παραχωρούν το έργο της εκτέλεσης της μικροσυγκοινωνίας σε τρίτους με λεωφορεία ηλικίας έως είκοσι επτά (27) ετών από το έτος κατασκευής του πλαισίου, του έτους αυτού μη συμπεριλαμβανομένου, με απόφαση έγκρισης της οικείας Περιφέρειας και ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του π.δ. 967/1979, καθώς και με τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις που τίθενται σε αυτήν.

Άρθρο 68

Αντικατάσταση Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ αυτοκινήτου με έδρα εντός της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

1. Επιτρέπεται η αντικατάσταση κυκλοφορούντων Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ αυτοκινήτων, τα οποία έχουν ως έδρα διοικητική μονάδα που ανήκει στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, με επιβατηγά αυτοκίνητα από έξι (6) έως εννέα (9) θέσεων, τα οποία φέρουν ταξίμετρο, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) τα επιβατηγά οχήματα να είναι καινούργια,
β) τα οχήματα τα οποία τίθενται σε κυκλοφορία σύμφωνα με την παρούσα, να μην δύνανται να αντικατασταθούν ξανά με οχήματα πέντε (5) θέσεων πριν από την παρέλευση πενταετίας από την ημερομηνία θέσης αυτών σε κυκλοφορία.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, καθορίζονται το ποσοστό των Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ αυτοκινήτων τα οποία μπορούν να αντικατασταθούν με επιβατηγά οχήματα από έξι (6) έως εννέα (9) θέσεων σε κάθε έδρα

της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, ο τρόπος επιλογής των δικαιούχων, ο τρόπος λειτουργίας και εκτέλεσης του έργου των Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ αυτοκινήτων από έξι (6) έως εννέα (9) θέσεων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την αντικατάσταση και λειτουργία αυτών.

3. Με την απόφαση της παρ. 2 καθορίζονται οι κατηγορίες της κάθε διοικητικής παράβασης για τις οποίες επιβάλλεται η κύρωση αφαίρεσης της άδειας κυκλοφορίας που κυμαίνεται από δέκα (10) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες για κάθε παράβαση του τρόπου εκτέλεσης του μεταφορικού έργου των Ε.Δ.Χ. ΤΑΞΙ αυτοκινήτων του παρόντος.

Άρθρο 69

Τροποποίηση επωνυμίας Εθνικής Αρχής Συντονισμού Πτήσεων - Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 4233/2014

1. Στο άρθρο 1 του ν. 4233/2014 (Α' 22): α) αντικαθίσταται ο τίτλος του άρθρου «Σύσταση Εθνικής Αρχής Συντονισμού Πτήσεων (ΕΑΣΠ)» με τον τίτλο «Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Συντονισμού Πτήσεων (ΕΟΣΠ)», β) στην παρ. 1 η φράση «Εθνική Αρχή Συντονισμού Πτήσεων» (στο εξής «Αρχή») αντικαθίσταται από τη φράση «Εθνικός Οργανισμός Συντονισμού Πτήσεων» (στο εξής «Οργανισμός»), γ) στις παρ. 2, 3 και 4 η λέξη «Αρχή» αντικαθίσταται από τη λέξη «Οργανισμός» και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Συντονισμού Πτήσεων (ΕΟΣΠ)

1. Συνιστάται «Εθνικός Οργανισμός Συντονισμού Πτήσεων (στο εξής «Οργανισμός»)» με έδρα εντός της Περιφέρειας Αττικής, η οποία αποτελεί τον Εθνικό Συντονιστή Πτήσεων, σύμφωνα με τον Κανονισμό 95/93/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Ιανουαρίου 1993 «σχετικά με τους κοινούς κανόνες κατανομής του διαθέσιμου χρόνου χρήσης (slots) στους κοινοτικούς αερολιμένες» (ΕΕ L 14/22.1.1993), όπως ισχύει.

2. Σκοπός του Οργανισμού είναι η κατανομή του διαθέσιμου χρόνου χρήσης των αερολιμένων της Ελληνικής Επικράτειας στους αερομεταφορείς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και της σχετικής εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας, καθώς και η εξασφάλιση των ευκολιών προγραμματισμού στα αεροδρόμια που έχουν χαρακτηριστεί ως «αεροδρόμια με ευκολίες προγραμματισμού», σύμφωνα με τον ανωτέρω Κανονισμό, με την τήρηση των αρχών της διαφάνειας, αντικειμενικότητας και αποτελεσματικότητας σε όλα τα στάδια της διαδικασίας.

3. Ο Οργανισμός αποτελεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που διέπεται αποκλειστικά από τις διατάξεις του παρόντος και τις διατάξεις στις οποίες παραπέμπει ο νόμος αυτός.

4. Ο Οργανισμός απολαύει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε έλεγχο ή εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλη ανεξάρτητη ή διοικητική αρχή, εκτός από την εποπτεία σχετικά με την τήρηση της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας περί κατανομής του διαθέσιμου χρόνου χρήσης των αερολιμένων, όπως ασκείται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών.».

2. Οποιαδήποτε αναφορά στην «Εθνική Αρχή Συντονισμού Πτήσεων» ή «ΕΑΣΠ» ή «Αρχή» νοείται και αντικαθίσταται αντίστοιχα σε «Εθνικό Οργανισμό Συντονισμού Πτήσεων» ή «ΕΟΣΠ» ή «Οργανισμό».

Άρθρο 70

Προσωρινή αδειοδότηση πρώτου δικτύου υδατοδρομιών - Τροποποίηση του ν. 4663/2020

1. Η περ. 26 του άρθρου 1 του ν. 4663/2020 (Α' 30) τροποποιείται ως προς την προσθήκη της εξυπηρέτησης και των τακτικών πτήσεων και διαμορφώνεται ως εξής:

«26. «Υδάτινο πεδίο»: η υδάτινη περιοχή προσθαλάσωσης και αποθαλάσωσης αεροσκάφους που χρησιμοποιείται περιστασιακά ή εκτάκτως για την εξυπηρέτηση πτήσεων, καθώς και για την εξυπηρέτηση τακτικών πτήσεων, προσωρινά για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος από την έναρξη λειτουργίας του υδατοδρομίου έως την έκδοση της άδειας λειτουργίας του ή της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του, με τήρηση των προϋποθέσεων του παρόντος νόμου και των Διεθνών Κανόνων αεροπορίας και ναυσιπλοΐας.»

2. Η περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4663/2020 τροποποιείται, προκειμένου να απαιτείται ορθοφωτοχάρτης αντί για τοπογραφικό διάγραμμα, και διαμορφώνεται ως εξής:

«η) Ορθοφωτοχάρτης εκδοθείς από την Δημόσια Υπηρεσία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», στον οποίο αποτυπώνονται:

αα) οι οριογραμμές αιγιαλού, παραλίας, παλαιού αιγιαλού και της καθορισμένης Ζώνης Λιμένα (Ζ.Λ.), όπου υπάρχει ή της Ζ.Λ. σε περιοχές που έχει συντελεστεί εξομοίωση του χώρου με Ζ.Λ., καθώς και τα αντίστοιχα Φύλλα της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, εφόσον έχουν δημοσιευθεί οι σχετικές αποφάσεις, τα όρια της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του τουριστικού λιμένα, καθώς και οι οριογραμμές όχθης, παρόχθιας ζώνης και παλαιάς ζώνης σε περίπτωση λίμνης,

ββ) οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις, καθώς και τυχόν νέα προτεινόμενα έργα,

γγ) η επιφάνεια του προς παραχώρηση χώρου,

δδ) οι θέσεις αγκυροβολίας των πλοίων ή σκαφών,

εε) οι υφιστάμενες χρήσεις και δραστηριότητες του λιμένα.»

3. Μετά το άρθρο 9 του ν. 4663/2020 προστίθεται άρθρο 9Α ως εξής:

«Άρθρο 9Α

Προσωρινή άδεια λειτουργίας αεροδρομίου σε υδάτινη επιφάνεια

1. Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος και για τρία (3) έτη από τη δημοσίευση του παρόντος άρθρου, δύναται να χορηγηθεί προσωρινή άδεια λειτουργίας αεροδρομίου σε υδάτινη επιφάνεια σε δημόσιο φορέα, σε ενώσεις προσώπων και σε φυσικά πρόσωπα ελληνικής ιθαγένειας ή ιθαγένειας κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή κράτους που ανήκει στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ.), που κατοικούν στην Ελλάδα ή σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., καθώς και σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που έχουν την καταστατική έδρα

τους είτε στην Ελλάδα είτε στο έδαφος κράτους μέλους της Ε.Ε. ή κράτους που ανήκει στον Ε.Ο.Χ., εφόσον κατά ποσοστό μεγαλύτερο του πενήντα τοις εκατό (50%), η περιουσία, το κεφάλαιο και ο πραγματικός έλεγχος αυτών ανήκει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια και την κατοικία ή την έδρα τους σε κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ.

2. Ο φορέας λειτουργίας του αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας εφαρμόζει τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και οφείλει να παρέχει τις υπηρεσίες του υδατοδρομίου με ίσους όρους σε οποιοδήποτε αεροσκάφος.

3. Η προσωρινή άδεια λειτουργίας αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας χορηγείται για αεροδρόμια στα οποία ο αριθμός των αφιξοαναχωρήσεων τακτικών δρομολογίων που πραγματοποιούνται σε αυτά δεν υπερβαίνει τις εννέα (9) ημερησίως. Η προσωρινή άδεια λειτουργίας ισχύει μέχρι την έκδοση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ή άδειας λειτουργίας υδατοδρομίου, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος.

Η αίτηση για οριστική άδεια υποβάλλεται υποχρεωτικά εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση της προσωρινής άδειας υδατοδρομίου και η διαδικασία για την έκδοσή της πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός (1) έτους. Σε διαφορετική περίπτωση, μετά την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας, επέρχεται αυτοδίκαιη λήξη ισχύος της προσωρινής άδειας.

4. Για την έκδοση της προσωρινής άδειας λειτουργίας αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας υποβάλλεται αίτηση από τον ενδιαφερόμενο στο Τ.Ε.Μ. του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, συνοδευόμενη από τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) ναυτικός χάρτης της μεγαλύτερης δυνατής κλίμακας, όπου αποτυπώνεται η υδάτινη επιφάνεια την οποία αιτείται ο ενδιαφερόμενος να χρησιμοποιήσει για την άφιξη, αναχώρηση και κίνηση των υδροπλάνων, η περιοχή ελιγμών του υδατοδρομίου, τα σημεία πρόσδεσης των αεροσκαφών, καθώς επίσης και εναλλακτικές γεωγραφικές θέσεις (γεωγραφικά στίγματα) και τα σχετικά αποσπάσματα από τον «Πλοηγό Ελληνικών Ακτών», έκδοσης της Υ.Υ.Π.Ν. για την αιτούμενη περιοχή. Ο χάρτης υποβάλλεται υποχρεωτικά σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Η έντυπη μορφή του χάρτη υποβάλλεται σε πέντε (5) αντίτυπα,

β) χάρτης Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού κλίμακας 1:5000, επίτου οποίου πρέπει να αποτυπώνονται η περιοχή ελιγμών και κίνησης του υδατοδρομίου και τα σημεία πρόσδεσης των αεροσκαφών, καθώς και η περιοχή γύρω από αυτήν σε ακτίνα 2.500 μέτρων με ισοϋψείς, καθώς και η περιοχή γύρω από αυτόν, σε ακτίνα 2.500 μέτρων. Κάθε αναφορά στις συντεταγμένες του διαδρόμου προσθαλάσωσης - αποθαλάσωσης πρέπει να γίνεται στο σύστημα WGS-84,

γ) εγχειρίδιο λειτουργίας αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας,

δ) απόφαση παραχώρησης χρήσης χώρου ή μίσθωσης σε λιμένα ή μαρίνα, καθώς και σε περιοχές που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 7 από τον φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσής του, για την εξυπηρέτηση των υδροπλάνων και την αποεπιβίβαση των επιβατών,

ε) φορολογική ενημερότητα του αιτούντος,
στ) πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί εντός του τελευταίου τριμήνου, από το οποίο να προκύπτει ότι ο αιτών δεν τελεί υπό πτώχευση ή υπό διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, αναγκαστική διαχείριση και εκκαθάριση,

ζ) αντίγραφο της υποβληθείσας στην αρμόδια φορολογική αρχή δήλωσης έναρξης εργασιών ή της δήλωσης μεταβολής εργασιών επιτηδεύματος με αντικείμενο την εκμετάλλευση αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας,

η) αποδεικτικό είσπραξης (παράβολο) δυο χιλιάδων πεντακοσίων ευρώ (2.500) υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Το εν λόγω παράβολο αποτελεί έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού και εμφανίζεται στον Αναλυτικό Λογαριασμό Εσόδου (ΑΛΕ) 1450189001 «Λοιπά παράβολα», και
θ) νομιμοποιητικά έγγραφα του νομικού προσώπου, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 7.

Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσης διάταξης, ορίζεται, από τον αιτούντα της προσωρινής άδειας λειτουργίας, φορέας λειτουργίας που διαθέτει τουλάχιστον τέσσερα (4) στελέχη με αποδεδειγμένη ελάχιστη διετή εμπειρία στη λειτουργία υδατοδρομίων, τα οποία έχουν την ευθύνη εκπαίδευσης του προσωπικού, που ορίζεται από τον φορέα λειτουργίας του υδατοδρομίου με καθήκοντα την ασφαλή πρόσδεση των υδροπλάνων στην προβλήτα, τον έλεγχο ασφαλείας των θαλασσοδιαδρόμων με ταχύπλοο σκάφος και την εύρυθμη επιβίβαση/αποβίβαση και μετακίνηση των επιβατών στους χώρους του υδατοδρομίου.

5. Μετά την υποβολή της αίτησης, το Τ.Ε.Μ. εξετάζει, ως προς την πληρότητά τους, τα οριζόμενα στην παρ. 4 δικαιολογητικά που υποβάλλονται από τον ενδιαφερόμενο για την απόκτηση προσωρινής άδειας λειτουργίας αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας και στη συνέχεια το Τ.Ε.Μ. αποστέλλει αντίγραφο του φακέλου:

α) Στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας προκειμένου να εξετάσει, σε συνεννόηση με τα Γενικά Επιτελεία Ναυτικού και Αεροπορίας, τυχόν και καθ' οιονδήποτε τρόπο επηρεασμό των επιχειρησιακών λειτουργιών του Πολεμικού Ναυτικού και της Πολεμικής Αεροπορίας ή άλλων παραμέτρων της Εθνικής Άμυνας.

β) Στις αρμόδιες Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για να εξετάσουν κατ' ελάχιστον ζητήματα παραχώρησης της εκμετάλλευσης χώρων λιμένων, καθορισμού των λιμενικών ζωνών και συμβατότητας των προτεινόμενων έργων ή δραστηριοτήτων με τη λειτουργία του λιμένα και τα επισυναπτόμενα στο Εγχειρίδιο Υδατοδρομίου σχέδια.

γ) Στις αρμόδιες Διευθύνσεις Εποπτείας, Αεροναυτιλίας και Αεροδρομίων της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας (Α.Π.Α.), προκειμένου να χωροθετήσουν τον διάδρομο προσθαλάσωσης - αποθαλάσωσης, να ελέγξουν τα επίπεδα απελευθέρωσης εμποδίων, να καθορίσουν τις διαδικασίες αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων ανάγκης, καθώς και να εξετάσουν τα τεύχη οδηγιών του υδατοδρομίου που έχουν υποβληθεί.

δ) Στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.) του

Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για να εξετάσουν κατ' ελάχιστον την καταλληλότητα της θαλάσσιας περιοχής από πλευράς προστασίας θαλάσσιου περιβάλλοντος, ασφάλειας και αστυνόμευσης, ασφάλειας της ναυσιπλοΐας και τα επισυναπτόμενα στο Εγχειρίδιο Υδατοδρομίου σχέδια.

Οι ανωτέρω Υπηρεσίες οφείλουν να διατυπώσουν τη γνώμη τους εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του τεχνικού φακέλου που θα έχει αποστείλει το Τ.Ε.Μ. σε αυτές.

Η εκπρόθεσμη διατύπωση της γνώμης επί δικαιολογητικών του τεχνικού φακέλου ισοδυναμεί με αποδοχή αυτών.

Στη συνέχεια η Επιτροπή Υδατοδρομίων διενεργεί επιθεώρηση των χώρων και με την προϋπόθεση της πληρότητας του υποβληθέντος φακέλου, το αργότερο εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης, υποβάλλει πλήρη και αιτιολογημένη αναφορά στο Τ.Ε.Μ., το οποίο, με βάση αυτή την αναφορά, εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα των Υπουργείων Υποδομών και Μεταφορών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής την έκδοση κοινής απόφασης προσωρινής άδειας υδατοδρομίου.

6. Το αεροδρόμιο επί υδάτινης επιφάνειας πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον τον παρακάτω εξοπλισμό και μέσα:

α) ΣΗΜΑ ΟΠΤΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ: Το σήμα αυτό σε σχήμα άγκυρας, διαστάσεων από τρία (3) έως δέκα (10) μέτρα, απαιτείται να είναι τοποθετημένο σε κατάλληλη περιοχή στο έδαφος. Μπορεί να συνοδεύεται από τη συχνότητα λειτουργίας του αεροδρομίου, εφόσον έχει οριστεί.

β) ΑΝΕΜΟΥΡΙΟ ή ΣΗΜΕΙΟ «Τ»: Ανεμούριο κατάλληλων διατάσεων απαιτείται να είναι τοποθετημένο σε τέτοια θέση στον χώρο του αεροδρομίου, ώστε να είναι εύκολα ορατό. Αντί για ανεμούριο είναι δυνατόν να τοποθετηθεί ένας ανεμοδείκτης σε σχήμα «Τ». Τόσο το ανεμούριο όσο και ο ανεμοδείκτης σε σχήμα «Τ» απαιτείται να φωτίζονται, ώστε να είναι εύκολα ορατά σε περίπτωση μειωμένης ορατότητας.

γ) ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΔΕΣΗΣ: Κατάλληλα σημεία για αγκυροβόλιο ή για πρόσδεση των υδροπλάνων, όταν αυτά δεν χρησιμοποιούνται. Τα σημεία αυτά πρέπει να προστατεύονται από τους ανέμους ή να είναι αρκετά σταθερά, ώστε να προστατεύουν τα υδροπλάνα από την επίδραση των ισχυρότερων ανέμων που ενδέχεται να επηρεάσουν την περιοχή.

δ) ΣΩΣΙΒΙΟ ΑΜΕΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ: Δίπλα από το σημείο στάθμευσης του υδροπλάνου απαιτείται να υπάρχει ένα σωσίβιο μη φουσκωτού τύπου, προσδεμένο σε σχοινί μήκους τριάντα (30) μέτρων, έτοιμο για άμεση χρήση οποιαδήποτε στιγμή.

ε) ΣΚΑΦΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ: Δίπλα από το σημείο στάθμευσης του υδροπλάνου πρέπει να υπάρχει σκάφος ταχύπλοο ολικού μήκους τουλάχιστον έξι (6) μέτρων με εξωλέμβια μηχανή, εφοδιασμένο με τις προβλεπόμενες άδειες, έτοιμο προς χρήση ανά πάσα στιγμή.

στ) ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΕΣ: Δίπλα από το σημείο στάθμευσης του υδροπλάνου απαιτείται να υπάρχουν πυροσβεστήρες χειρός εγκεκριμένου τύπου, κατάλληλοι

για χρήση σε πυρκαγιά καυσίμων και ηλεκτρολογική, τουλάχιστον τρεις (3) ανά κατηγορία, χωρητικότητας τουλάχιστον πέντε (5) λίτρων πυροσβεστικού υλικού.

Η Επιτροπή Υδατοδρομιών, κατά τους ελέγχους που θα διενεργήσει στους χώρους του Υδατοδρομίου, οφείλει να ελέγξει και να βεβαιώσει την ύπαρξη του ανωτέρω εξοπλισμού και μέσω των, εκδίδοντας σχετική διαπιστωτική πράξη, η οποία αποστέλλεται στο Τ.Ε.Μ. εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη διενέργεια της επιθεώρησης, προκειμένου το Τ.Ε.Μ. να εισηγηθεί τη χορήγηση προσωρινής άδειας λειτουργίας αεροδρομίου επί υδάτινης επιφάνειας.

7. Για τον εφοδιασμό των υδροπλάνων με καύσιμα και για όσο διάστημα ισχύουν οι προσωρινές άδειες λειτουργίας, εφαρμόζεται αναλογικά το π.δ. 293/1986 (Α' 129) σχετικά με τις πετρελεύσεις των πλοίων.

8. Για την εφαρμογή των εν λόγω διαδικασιών ασφάλειας σε υδατοδόμια, ο αερομεταφορέας οφείλει να διαθέτει εκπαιδευμένο και πιστοποιημένο προσωπικό, σύμφωνα με τον Εθνικό Κανονισμό Ασφαλείας Πολιτικής Αεροπορίας (Ε.Κ.Α.Π.Α.). Ειδικότερα, ο κυβερνήτης του αεροσκάφους είναι υπεύθυνος για την ασφαλή διακίνηση του αεροσκάφους σε όλες τις φάσεις της πτήσης από ή προς υδατοδόμιο και για τον έλεγχο των επιβιβαζόμενων επιβατών, χειραποσκευών ή και αποσκευών τους, καθώς και για τον έλεγχο των χώρων του αεροσκάφους μετά από την αποβίβαση των επιβατών για τη διαπίστωση της μη ύπαρξης απαγορευμένων αντικειμένων, σύμφωνα με το Παράρτημα 4Γ της Τεχνικής Οδηγίας Ασφάλειας αριθμ. 1 (Τ.Ο.Α.1) του Εθνικού Προγράμματος Ασφάλειας Πολιτικής Αεροπορίας (Ε.Π.Α.Π.Α.) και όσα προβλέπονται στο πρόγραμμα ασφάλειας του αερομεταφορέα που έχει εγκριθεί από την Α.Π.Α..

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών, Προστασίας του Πολίτη και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, που εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζονται λοιποί όροι ασφαλείας των υδατοδρομιών ανάλογα με τις επιχειρησιακές και λειτουργικές δυνατότητες αυτών.».

4. Στην παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4663/2020 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με εξαίρεση τροποποιήσεις επί των τευχών οδηγιών υδατοδρομίου που οφείλονται σε αλλαγή των στοιχείων του κατόχου άδειας υδατοδρομίου, για οποιαδήποτε τροποποίηση επί των δικαιολογητικών (ε) έως και (ιβ) του τεχνικού φακέλου της παρ. 1 του άρθρου 7, ακολουθούνται οι διατάξεις του άρθρου 9 χωρίς την υποχρέωση καταβολής παραβόλου από τον ενδιαφερόμενο.

Ειδικότερα, σε περίπτωση που επίκειται νέο έργο εντός λιμένα που λειτουργεί υδατοδόμιο, το οποίο έργο θα επηρεάζει τη λειτουργία του υδατοδρομίου, υποβάλλεται από τον αιτούντα τοπογραφικό διάγραμμα λιμένα, οι συντεταγμένες του οποίου είναι εξαρτημένες από το Κρατικό Δίκτυο (ΕΓΣΑ 87), θεωρημένο από τον αρμόδιο φορέα σε θέματα διοίκησης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης, στο οποίο αποτυπώνονται:

αα) οι οριογραμμές αιγιαλού, παραλίας, παλαιού αιγιαλού και της καθορισμένης Ζώνης Λιμένα (Ζ.Λ.), όπου

υπάρχει ή της Ζ.Λ. σε περιοχές που έχει συντελεστεί εξομοίωση του χώρου με Ζ.Λ., καθώς και τα αντίστοιχα Φύλλα της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, εφόσον έχουν δημοσιευθεί οι σχετικές αποφάσεις, τα όρια της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του τουριστικού λιμένα, καθώς και οι οριογραμμές όχθης, παρόχθιας ζώνης και παλαιάς ζώνης σε περίπτωση λίμνης,

αβ) οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις και τα προτεινόμενα νέα έργα,

αγ) η επιφάνεια του προς παραχώρηση χώρου,

αδ) οι θέσεις αγκυροβολίας των πλοίων ή σκαφών,

αε) οι υφιστάμενες χρήσεις και δραστηριότητες του λιμένα.

Για την επιθεώρηση και για το παραδεκτό αυτής, καταβάλλεται παράβολο ύψους πεντακοσίων (500) ευρώ υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Με την υποβολή του αιτήματος διενέργειας επιθεώρησης, υποβάλλεται και το αποδεικτικό καταβολής του παραβόλου. Το εν λόγω παράβολο αποτελεί έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού και εμφανίζεται στον Αναλυτικό Λογαριασμό Εσόδου (ΑΛΕ) 1450189001 «Λοιπά παράβολα».

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, μπορεί να τροποποιείται το ύψος του ανωτέρω παραβόλου, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες.».

5. Στο άρθρο 24 του ν. 4663/2020: α) στην περ. γ' της παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) προστίθεται παρ. 7 και το άρθρο 24 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 24

Υδάτινα πεδία

1. α) Το υδάτινο πεδίο εγκρίνεται από την αρμόδια υπηρεσία του Πολεμικού Ναυτικού σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Πολεμικής Αεροπορίας, τις αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Π.Α. και κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Διεύθυνσης Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μετά από αίτηση του φορέα λειτουργίας ή του ενδιαφερόμενου για χορήγηση άδειας λειτουργίας ή άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ή για πτήσεις γενικής αεροπορίας από φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Η αίτηση υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του Πολεμικού Ναυτικού και συνοδεύεται από τον αντίστοιχο ναυτικό χάρτη, επί του οποίου αποτυπώνεται το υπό έγκριση υδάτινο πεδίο, με αναφορά στις γεωγραφικές συντεταγμένες του συστήματος WGS 84.

β) Σε περίπτωση έγκρισης της αιτούμενης υδάτινης περιοχής ως υδάτινου πεδίου, οι υπηρεσίες της παρ. 1(α) μεριμνούν για την αποτύπωση ή ενσωμάτωση αυτής στους ναυτικούς χάρτες ή πλοηγούς και αεροναυτικούς χάρτες, καθώς και για την ενημέρωση των αρμόδιων λιμενικών αρχών και υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας. Η αρμόδια Διεύθυνση του Πολεμικού Ναυτικού ενημερώνει το Τ.Ε.Μ. και τον ενδιαφερόμενο για την έγκριση ή απόρριψη της περιοχής υδάτινου πεδίου.

γ) Τα υδάτινα πεδία που έχουν εγκριθεί και αποτυπωθεί ή ενσωματωθεί στους ναυτικούς χάρτες ή στους πλοηγούς δύνανται να χρησιμοποιούνται από οποιονδήποτε.

δ) Σε κάθε περίπτωση, το υδάτινο πεδίο δεν μπορεί να

χρησιμοποιηθεί πριν από την αποτύπωση ή ενσωμάτωση αυτού στους αντίστοιχους ναυτικούς χάρτες ή πλοηγούς από τις υπηρεσίες της παρ. 1(α).

2. Η χρήση υδάτινων πεδίων επιτρέπεται:

α) εφόσον τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3937/2011 (Α' 60) για τις περιοχές που ορίζονται σε αυτό σχετικά με την προστασία της φύσης και του τοπίου,

β) εφόσον το αεροσκάφος δεν προέρχεται απευθείας από άλλη χώρα ή δεν κατευθύνεται απευθείας σε άλλη χώρα,

γ) εφόσον το αεροσκάφος δεν προέρχεται από άλλο υδάτινο πεδίο παρά μόνο από αδειοδοτημένο υδατοδρόμιο ή αεροδρόμιο. Στα υδάτινα πεδία που καλύπτουν τις απαιτήσεις της παρ. 7, επιτρέπεται η απευθείας σύνδεση με αεροσκάφος,

δ) εφόσον η πτήση εκτελείται κατά τη διάρκεια της αεροπορικής ημέρας,

ε) μετά από άδεια των υπηρεσιών εναέριας κυκλοφορίας στα πλευρικά όρια των Τερματικών Περιοχών (ΤΜΑ), των Ζωνών Ελέγχου (CTR) και των Ζωνών Κυκλοφορίας Αεροδρομίων (ATZ) και εκτός των Απαγορευμένων ή Περιορισμένων Περιοχών που προβλέπονται από τους διεθνείς κανονισμούς της Πολιτικής Αεροπορίας,

στ) εφόσον ο κυβερνήτης του αεροσκάφους έχει ενημερώσει την αρμόδια Λιμενική Αρχή με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο, δύο (2) τουλάχιστον ώρες πριν από την άφιξή του, για την πρόθεση προσέγγισης στην περιοχή δικαιοδοσίας της, γνωρίζοντας παράλληλα την ακριβή περιοχή αποθαλάσωσης ή προσθαλάσωσης του αεροσκάφους εκ των εγκεκριμένων υδάτινων πεδίων της παρ. 1. Περαιτέρω, ο κυβερνήτης του αεροσκάφους με δική του ευθύνη και μέριμνα ενημερώνεται εκ των προτέρων από όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες για τις ιδιομορφίες και τους κινδύνους που πιθανόν να υπάρχουν στη θαλάσσια περιοχή, συμμορφούμενος πλήρως με τους κανονισμούς και τις διατάξεις ασφαλείας πτήσεων και ναυσιπλοΐας. Στην περίπτωση έκτακτων καιρικών συνθηκών, οι οποίες δεν δύναται να έχουν προβλεφθεί, ο κυβερνήτης, με δική του ευθύνη μπορεί να προτείνει εναλλακτικές διαδρομές (από ή προς αδειοδοτημένο υδατοδρόμιο ή/και υδάτινο πεδίο) προς προσθαλάσωση/αποθαλάσωση, πάντα συμμορφούμενος με τους κανονισμούς και τις διατάξεις ασφαλείας πτήσεων και ναυσιπλοΐας. Για πτήσεις έκτακτης ανάγκης, όπως αεροδιακομιδές, πτήσεις πυρόσβεσης ή απορρύπανσης και πτήσεις πολιτικής προστασίας, η ενημέρωση στην αρμόδια Λιμενική Αρχή μπορεί να γίνει και με βραχύτερη προθεσμία πρότερης ειδοποίησης, πάντως όμως έγκαιρα, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος ατυχήματος,

ζ) εφόσον υπάρχει συνεχής ανοικτή επικοινωνία, μέσω αμφίδρομης ραδιοτηλεφωνικής ζεύξης (ναυτιλιακο-αεροπορικές Πολύ Υψηλές Συχνότητες N/HP), του κυβερνήτη του αεροσκάφους με την αρμόδια Λιμενική Αρχή κατά τη διάρκεια της προσθαλάσωσης και αποθαλάσωσης του αεροσκάφους, ο οποίος υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις οδηγίες της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής,

η) εφόσον κατά την προσθαλάσωση και αποθαλάσωση του αεροσκάφους δεν επιχειρείται πτήση πάνω από ανθρώπινο πληθυσμό, πλωτά σκάφη και λοιπά πλε-

ούμενα κάτω από το ελάχιστο επιτρεπόμενο ύψος των πεντακοσίων (500) ποδών,

θ) εφόσον κατά τη διενέργεια ελιγμών επί της υδάτινης επιφάνειας, το αεροσκάφος κινείται σε απόσταση ασφαλείας από ανθρώπους, πλωτά σκάφη και λοιπά πλεύμενα, τηρώντας τις διατάξεις του Δ.Κ.Α.Σ. και των κατά περίπτωση Κανονισμών Λιμένων,

ι) εφόσον υφίσταται πλησίον του υδάτινου πεδίου σκάφος ή και κατάλληλη υποδομή για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση των επιβατών του αεροσκάφους. Το σκάφος πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 13 και διενεργεί μία (1) ώρα πριν από την προσθαλάσωση και την αποθαλάσωση έλεγχο ασφαλείας του υδάτινου πεδίου. Με ευθύνη του κυβερνήτη του αεροσκάφους διενεργούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες σχετικά με τους ελέγχους ασφαλείας επιβατών, αποσκευών και φορτίου, με χρήση φορητών συσκευών,

κ) εφόσον ο κυβερνήτης του αεροσκάφους γνωστοποιεί αμέσως στην πλησιέστερη υπηρεσία εξυπηρέτησης εναέριας κυκλοφορίας το κλείσιμο του σχεδίου πτήσης.

3. α) Ο συνολικός αριθμός κινήσεων αεροσκαφών σε υδάτινο πεδίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι (6) ζεύγη ανά αεροπορική εταιρεία, δηλαδή προσθαλάσωση και αποθαλάσωση κατά τη διάρκεια της ίδιας αεροπορικής ημέρας. Στις κινήσεις αυτές δεν προσμετρώνται οι πτήσεις γενικής αεροπορίας και οι πτήσεις για αεροδιακομιδή, πυρόσβεση, έρευνα και διάσωση, καθώς και οι περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

β) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να τροποποιείται ο αριθμός κινήσεων αεροσκαφών σε υδάτινο πεδίο κατά περίπτωση και ανά υδάτινο πεδίο. Στην ίδια απόφαση καθορίζονται τα κριτήρια, οι όροι και οι προϋποθέσεις, οι απαιτούμενοι έλεγχοι για την τροποποίηση του αριθμού κινήσεων αεροσκαφών σε υδάτινο πεδίο, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

4. Ο κυβερνήτης του αεροσκάφους είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία του αεροσκάφους σε όλες τις φάσεις της πτήσης. Ειδικότερα, ο κυβερνήτης του αεροσκάφους είναι υπεύθυνος για να διαπιστώσει την καταλληλότητα του υδάτινου πεδίου, υπολογίζοντας τη διαθέσιμη απόσταση προσθαλάσωσης ή αποθαλάσωσης, τις θέσεις και το ύψος εμποδίων στο υδάτινο πεδίο και στις γειτονικές επιφάνειες, καθώς και να λαμβάνει κάθε πρόνοια για την προστασία της ανθρώπινης ζωής και περιουσίας.

5. Ο κυβερνήτης του αεροσκάφους είναι υπεύθυνος για την ασφαλή διακίνηση του αεροσκάφους σε όλες τις φάσεις της πτήσης από ή προς υδάτινο πεδίο. Για την εφαρμογή των εν λόγω διαδικασιών ασφαλείας σε υδάτινα πεδία, ο αερομεταφορέας οφείλει να διαθέτει εκπαιδευμένο και πιστοποιημένο προσωπικό σύμφωνα με τον Ε.Κ.Α.Π.Α.. Ειδικότερα, ο κυβερνήτης του αεροσκάφους είναι υπεύθυνος για τον έλεγχο των επιβιβαζόμενων επιβατών, χειραποσκευών ή και αποσκευών τους, καθώς και για τον έλεγχο των χώρων του αεροσκάφους μετά από την αποβίβαση των επιβατών για τη διαπίστωση της μη ύπαρξης απαγορευμένων αντικειμένων, σύμφωνα με το Παράρτημα 4Γ της ΤΟΑ1 του Ε.Π.Α.Π.Α. και όσα προβλέ-

πονται στο πρόγραμμα ασφάλειας του αερομεταφορέα που έχει εγκριθεί από την Α.Π.Α..

6. Στις ανωτέρω περιπτώσεις προσθαλάσωσης, αποθαλάσωσης και υδατοδρόμησης αεροσκαφών σε υδάτινα πεδία, ο χειριστής και ο εκμεταλλεόμενος το αεροσκάφος είναι συνυπεύθυνοι για:

α) την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος,
β) οποιαδήποτε ζημιά προκληθεί σε πρόσωπα ή πράγματα,

γ) παράβαση των όρων και περιορισμών σε θέματα αναερίας κυκλοφορίας, ασφάλειας πολιτικής αεροπορίας από έκνομες ενέργειες, ασφάλειας πτήσεων, τελωνειακού και δασμολογικού ελέγχου, δημόσιας ασφάλειας, εθνικής άμυνας και για κάθε άλλη μη σύννομη χρησιμοποίηση του υδάτινου πεδίου, εφαρμοζομένων των κυρώσεων του άρθρου 23.

7. Για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος της παρούσης διάταξης, σε υδάτινα πεδία επιτρέπεται, προσωρινά το πολύ για ένα (1) έτος από την έναρξη λειτουργίας τους έως την έκδοση της άδειας λειτουργίας υδατοδρομίου ή της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας υδατοδρομίου, η πραγματοποίηση και τακτικών επιβατικών πτήσεων υδροπλάνων, εφόσον ισχύουν σωρευτικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α) Είναι τοποθετημένη πλωτή προβλήτα ή υπάρχει κατάλληλη σταθερή προβλήτα για την πρόσδεση του υδροπλάνου και την ασφαλή επιβίβαση/αποβίβαση των επιβατών του.

β) Έχει ορισθεί, από τον αιτούντα του υδάτινου πεδίου, φορέας λειτουργίας του υδάτινου πεδίου που διαθέτει τουλάχιστον τέσσερα (4) στελέχη με αποδεδειγμένη ελάχιστη διετή εμπειρία στη λειτουργία υδατοδρομίων τα οποία έχουν την ευθύνη εκπαίδευσης του προσωπικού, που ορίζεται από τον φορέα λειτουργίας του Υδάτινου Πεδίου με καθήκοντα την ασφαλή πρόσδεση των υδροπλάνων στην προβλήτα, τον έλεγχο ασφαλείας των θαλασσοδιαδρόμων με ταχύπλοο σκάφος και την εύρυθμη επιβίβαση/αποβίβαση και μετακίνηση των επιβατών στους χώρους του υδάτινου πεδίου.».

Άρθρο 71

Αποδέσμευση της Ελληνικής Αστυνομίας από την ευθύνη παροχής υπηρεσιών ασφάλειας αερομεταφορών - Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν.δ. 714/1970

Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 3 του άρθρου 24 του ν.δ. 714/1970 (Α' 238) αντικαθίστανται και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η Υ.Π.Α. αναλαμβάνει την ευθύνη παροχής υπηρεσιών ασφάλειας αερομεταφορών, όπως ορίζονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ασφάλειας Πολιτικής Αεροπορίας, σε αερολιμένες ευθύνης της Υ.Π.Α., τις οποίες, εφόσον παρίσταται σχετική ανάγκη, μπορεί να αναθέτει σύμφωνα με τις διατάξεις περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών ασφάλειας αερομεταφορών. Ο ακριβής χρόνος ανάληψης από την Υ.Π.Α. των ανωτέρω υπηρεσιών ορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Υποδομών και Μεταφορών. Από τις διατάξεις του άρθρου αυτού

δεν θίγονται οι αρμοδιότητες της Ελληνικής Αστυνομίας για την πρόληψη και καταστολή του εγκλήματος στους χώρους των αερολιμένων.».

Άρθρο 72

Παύση εξόδων εκκαθάρισης και επίσπευση μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4250/2014

Στο άρθρο 6 του ν. 4250/2014 (Α' 74), επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. Η περ. ια' της παρ. 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«ια. Εκκρεμείς δίκες

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το Ελληνικό Δημόσιο υπεισέρχεται στο σύνολο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων της Εταιρίας και οι εκκρεμείς δίκες στις οποίες διάδικο μέρος είναι η Εταιρία, συνεχίζονται αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση με το Ελληνικό Δημόσιο, διεξαγόμενες στο όνομά του. Διαδικαστικές πράξεις και ένδικα μέσα, που ασκήθηκαν από τη θέση της Εταιρίας σε εκκαθάριση και μετά, είναι νόμιμα.».

2. Η περ. γ' της παρ. 4 τροποποιείται ως προς την αναφορά στον ν. 4548/2018 (Α' 104) με τον οποίο καταργήθηκαν τα άρθρα 1 έως 63δ και 90 έως 146 του ν. 2190/1920 (Α' 216) και διαμορφώνεται ως εξής:

«γ. Ο διορισμός των εκκαθαριστών υποβάλλεται στη δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με την περ. (ι) της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4548/2018 (Α' 104) και συνεπάγεται αυτοδίκαια την παύση της εξουσίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, οι αρμοδιότητες του οποίου που είναι συναφείς με τη διαδικασία και τον σκοπό της εκκαθάρισης, ασκούνται αποκλειστικά από τους εκκαθαριστές.».

3. Οι περ. στ' και ζ' της παρ. 4 αντικαθίστανται ως εξής:

«στ. Οι εκκαθαριστές οφείλουν να προβούν άμεσα μετά την ανάληψη των καθηκόντων τους σε διενέργεια απογραφής των κινητών και ακινήτων, τα οποία κατά την παρ. 5 περιέρχονται στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου. Η έκθεση απογραφής εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών.

ζ. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, καθώς και οι οικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση. Κατ' έτος τα αποτελέσματα της εκκαθάρισης υποβάλλονται στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων με έκθεση, στην οποία αναγράφονται τα αίτια, τα οποία παρεμπόδισαν το τέλος της εκκαθάρισης. Οι εκκαθαριστές καταρτίζουν τις οικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης, οι οποίες εγκρίνονται από τον μέτοχο της εταιρίας, δημοσιεύονται στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. και αποδίδουν τις εισφορές και το υπόλοιπο προϊόν της εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας στον μέτοχο. Από την καταχώρηση της απόφασης του μετόχου στο Γ.Ε.ΜΗ., η εταιρία διαγράφεται από το μητρώο ανωνύμων εταιριών.».

4. Η περ. α' της παρ. 5 αντικαθίσταται ως εξής:

«5.α. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το σύνολο της περιουσίας της εταιρίας περιέρχεται στο Ελληνικό Δημόσιο, ως καθολικό διάδοχο της εταιρίας, άνευ τήρη-

σης άλλων διατυπώσεων και άνευ ανταλλάγματος, με την επιφύλαξη του άρθρου 54Α του ν. 4174/2013 (Α' 170) περί των υποχρεώσεων τρίτων για τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ).

Οι μεταβιβάσεις και μεταβολές του παρόντος άρθρου απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά, καθώς και δικαιώματα υπέρ του Δημοσίου ή και οποιουδήποτε τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ άμισθων και έμισθων υποθηκοφυλάκων ή κτηματολογικών γραφείων, των παγίων και αναλογικών ανταποδοτικών τελών του ν. 2308/1995 (Α' 114) υπέρ του ν.π.δ.δ. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ. Η μεταγραφή ή καταχώριση των ακινήτων και των εμπραγμάτων δικαιωμάτων, γενικώς, που μεταβιβάζονται από την εταιρία στο ελληνικό Δημόσιο γίνεται, κατ' αναλογία του άρθρου 1197 του ΑΚ, με καταχώριση στα οικεία βιβλία μεταγραφών, έκθεσης που περιέχει τα απαιτούμενα από το άρθρο 1194 του ΑΚ στοιχεία, σχετικά με τα εμπράγματα δικαιώματα και την ταυτότητα των ακινήτων που αφορούν με επιμέλεια των εκκαθαριστών. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν απαιτείται να μνημονεύονται ή να προσαρτώνται πιστοποιητικά, οποιασδήποτε μορφής ή χρήσης, της φορολογικής διοίκησης ή οποιασδήποτε άλλης δημόσιας υπηρεσίας, οργανισμού ή εταιρίας ή Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) κάθε βαθμού, ή οποιασδήποτε προσαρτήσεις, διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις μηχανικών, βεβαιώσεις υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων ή λοιπές βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά, τοπογραφικά διαγράμματα, αποσπάσματα κτηματολογικών διαγραμμάτων και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και εκείνων που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές.»

5. Η περ. δ' της παρ. 5 τροποποιείται ως προς την αναφορά στο χρονικό σημείο του έρατος της εκκαθάρισης για τη μεταφορά των χρηματικών υπολοίπων της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. και διαμορφώνεται ως εξής:

«δ. Από το έρας της εκκαθάρισης, τα ταμειακά υπόλοιπα και υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. περιέρχονται στην Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Οδικών Τελών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και μεταφέρονται στον Κωδικό Αριθμό Εσόδου του Τακτικού Προϋπολογισμού, που συστήνεται με τις παραπάνω διατάξεις.»

6. Η παρ. 7 τροποποιείται ως προς την απαλοιφή της προθεσμίας για την έκδοση της κοινής Υπουργικής απόφασης και διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του Υπουργού Οικονομικών, ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 73

Ίδρυση ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. - Τροποποίηση των άρθρων 34 και 36 του ν. 2963/2001

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 2963/2001 (Α' 268), περί ίδρυσης και λειτουργία ιδιωτικών Κέντρων Τεχνι-

κού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο.) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) η περ. Α) του πρώτου εδαφίου τροποποιείται ως προς τις περιοχές της Περιφέρειας Αττικής και Π.Ε. Θεσσαλονίκης, στις οποίες επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο., β) το δεύτερο εδάφιο καταργείται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. επιτρέπεται:

Α) Για την Περιφέρεια Αττικής και την Π.Ε. Θεσσαλονίκης, σε περιοχές εντός σχεδίου πόλεως, ή εντός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 ή οριοθετημένων, σύμφωνα με τους όρους του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ' 181), αποκλειστικά με χρήσεις παραγωγικών δραστηριοτήτων χαμηλής και μέσης όχλησης, χονδρεμπορίου και παραγωγικών δραστηριοτήτων υψηλής όχλησης κατά την έννοια και τους όρους των άρθρων 8, 9, και 11 αντίστοιχα του π.δ. 59/2018 «Κατηγορίες και Περιεχόμενο χρήσεων γης» (Α' 114).

Β) Σε ολόκληρη την Επικράτεια, περιλαμβανομένης και της Περιφέρειας Αττικής και Π.Ε. Θεσσαλονίκης, σε περιοχές εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων ή εκτός ορίων οικισμού προϋφισταμένων του έτους 1923 ή εκτός ορίων οικισμού οριοθετημένων, σύμφωνα με τους όρους του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος, όπου είτε δεν έχουν καθοριστεί χρήσεις είτε εάν έχουν καθοριστεί έχουν το οριζόμενο στην περ. Α) περιεχόμενο.

Οι εγκαταστάσεις των ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. εντάσσονται στην κατηγορία των χαμηλής όχλησης εγκαταστάσεων.»

2. Στο άρθρο 36 του ν. 2963/2001, περί χορήγησης άδειας ίδρυσης ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο., επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο της περ. α' τροποποιείται ως προς τις περιοχές της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, στις οποίες επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. αυτοκινήτων ή ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. μικτού τύπου (αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων), καθώς και την προσθήκη των πολυεδομημένων ΒΙΠΕ και ΒΙΠΑ και β) το τρίτο εδάφιο της περ. α' τροποποιείται ως προς τις περιοχές της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης στις οποίες επιτρέπεται η ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. που έχουν ως αποκλειστικό έργο τον τεχνικό έλεγχο των μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων (αμιγή Κ.Τ.Ε.Ο. ΜΟΤΟ) και η περ. α' του άρθρου 36 διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), με την οποία να βεβαιώνεται, σε περίπτωση ίδρυσης Ι.Κ.Τ.Ε.Ο. αυτοκινήτων ή μικτού τοιούτου (αυτοκινήτων και μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων), η κατοχή ή κυριότητα: οικοπέδου ή όμορων οικοπέδων, συνολικής επιφάνειας τουλάχιστον χιλίων πεντακοσίων (1.500) τ.μ. σε περιοχές της Περιφέρειας Αττικής ή της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, εντός σχεδίου πόλεως ή εντός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 ή οριοθετημένων, σύμφωνα με τους όρους του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος

(Δ' 181) ή γηπέδου επιφάνειας τουλάχιστον τεσσάρων χιλιάδων (4.000) τ.μ. σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως ή εκτός ορίων οικισμού (όπως αυτές περιγράφονται στην περ. Β) της παρ. 2 του άρθρου 34 του παρόντος) για όλη την Επικράτεια, περιλαμβανομένων και των πολεοδομημένων ΒΙΠΕ και ΒΙΠΑ.

Για την ίδρυση Ιδιωτικού Κ.Τ.Ε.Ο. σε εκείνες τις νήσους των Περιφερειών Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, καθώς επίσης των Νήσων Σαμοθράκης του Νομού Έβρου, Θάσου του Νομού Καβάλας, Σκύρου του Νομού Εύβοιας, Σκιάθου, Σκοπέλου και Αλοννήσου του Νομού Μαγνησίας και Κυθήρων του Νομού Πειραιώς, οι οποίες έχουν συνολικό πληθυσμό, σύμφωνα με την εκάστοτε τελευταία απογραφή, κάτω των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) κατοίκων, δεν τίθεται ο ανωτέρω περιορισμός εμβαδού του αντίστοιχου γηπέδου, πλην αυτού που προκύπτει από τις σχετικές με την ελάχιστη αρτιότητα των γηπέδων πολεοδομικές διατάξεις. Η παραπάνω ρύθμιση έχει εφαρμογή μόνο στην περίπτωση κατά την οποία στις προαναφερόμενες νήσους δεν έχει χορηγηθεί άλλη άδεια ίδρυσης ή λειτουργίας Ιδιωτικού Κ.Τ.Ε.Ο. με τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Ειδικά για την ίδρυση ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. που έχουν ως αποκλειστικό έργο τον τεχνικό έλεγχο των μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων (ήτοι των αμιγών Κ.Τ.Ε.Ο. ΜΟΤΟ) απαιτείται η κυριότητα ή κατοχή: οικοπέδου επιφάνειας τουλάχιστον πεντακοσίων (500) τ.μ. σε περιοχές εντός σχεδίου πόλεως ή εντός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 ή οριοθετημένων, σύμφωνα με τους όρους του από 24.4.1985 προεδρικού διατάγματος (Δ' 181) της Περιφέρειας Αττικής ή της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης ή γηπέδου επιφάνειας τουλάχιστον επτακοσίων πενήντα (750) τ.μ. σε εκτός σχεδίου πόλεως περιοχές, όπως αυτές περιγράφονται στην περ. Β) της παρ. 2 του άρθρου 34 του παρόντος για όλη την Επικράτεια, υπό την προϋπόθεση ότι θα καλύπτονται οι εκάστοτε ισχύοντες όροι αρτιότητας.».

3. Άδειες ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών Κ.Τ.Ε.Ο. που έχουν εκδοθεί νομίμως πριν την ισχύ του παρόντος διατηρούνται σε ισχύ.

Κάθε άλλη διάταξη που ορίζει διαφορετικά από το άρθρο 34 του ν. 2963/2001 (Α' 268), όπως τροποποιείται με την παρ. 1 του παρόντος, και από την παρούσα παράγραφο τις περιοχές επιτρεπτής χωροθέτησης και εγκατάστασης Κ.Τ.Ε.Ο. καταργείται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 74 Μεταβατικές διατάξεις

Εντός έξι (6) μηνών, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκδίδονται οι αποφάσεις της παρ. 1 του άρθρου 103 του ν. 4070/2012 (Α' 82) των οικείων Περιφερειαρχών για τις Περιφέρειες, που σύμφωνα με το άρθρο 48 του παρόντος διαθέτουν περισσότερες από μία Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών. Έως την έκδοση αυτών, οι υποθέσεις που εκκρεμούν σε Πειθαρχικό Συμβούλιο που έχει συσταθεί, δυνάμει του προϊσχύοντος θεσμικού

πλαisiού, στην έδρα της Περιφέρειας εξακολουθούν να εκδικάζονται από αυτό.

Άρθρο 75 Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται:

α. το τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της περ. δ' της παρ. 8 του άρθρου 20 του ν. 3185/2003 (Α' 229) περί του ορίου ηλικίας των οδηγών επιβατηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4530/2018 (Α' 59),

β. η παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4530/2018 (Α' 59) περί εξουσιοδότησης για την έκδοση κανονιστικής πράξης προς τον σκοπό παράτασης του ορίου ηλικίας οδηγών λεωφορείων,

γ. η παρ. 6 του άρθρου 75 του ν. 4199/2013 (Α' 216), σχετικά με τις λοιπές αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Επιβατικών Μεταφορών (Ρ.Α.Ε.Μ.),

δ. το άρθρο 7 του ν.δ. 1061/1971 (Α' 270) περί μεταβίβασης αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης και το άρθρο 19 του ν. 3109/2003 (Α' 38) περί της ρύθμισης θεμάτων επιβατηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων,

ε. η παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1903/1990 (Α' 142) περί της πολλαπλής μίσθωσης με κόμιστρο με Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητο,

στ. η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 2963/2001 (Α' 268) περί της εισφοράς του ενός τοις εκατό (1%) για την ενίσχυση των ασθενέστερων Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. και την εκπόνηση μελετών και έργων εκσυγχρονισμού των φορέων αυτών. Η καταβολή της καταργηθείσας εισφοράς που πρώτου εδαφίου δεν αναζητείται ως δικαιολογητικό για τη χορήγηση των οικονομικών ενισχύσεων του άρθρου 12 του ν. 2963/2001.

ΜΕΡΟΣ Ε' ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19 ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Άρθρο 76 Παράταση θητείας αιρετών μελών υπηρεσιακών συμβουλίων - Θητεία αιρετών εκπροσώπων υπαλλήλων του ν. 3528/2007 και του ν. 3584/2007

1. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 178 του ν. 4764/2020 (Α' 256), περί της θητείας των αιρετών μελών των Υπηρεσιακών Συμβουλίων, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.12.2021.

2. Η θητεία των αιρετών εκπροσώπων των υπαλλήλων στα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) και του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143) που έχουν εκλεγεί ή εκλέγονται μετά

από την 31η.12.2020 λήγει την 31η.12.2022, ανεξαρτήτως της ημεροχρονολογίας εκλογής τους.

Άρθρο 77

Χρήση νέων τεχνολογιών για τη σύγκληση και διεξαγωγή συνεδριάσεων και αρχαιρεσιών των συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 89 του ν. 4790/2021

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 89 του ν. 4790/2021 (Α' 48), περί της χρήσης νέων τεχνολογιών για τη σύγκληση και διεξαγωγή συνεδριάσεων και αρχαιρεσιών των συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων, τροποποιείται, ως προς την καταληκτική ημερομηνία του χρονικού διαστήματος εντός του οποίου η συνεδρίαση συλλογικού οργάνου οποιουδήποτε νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου ή οποιασδήποτε νομικής οντότητας δύναται να λαμβάνει χώρα και με τηλεδιάσκεψη, και η παρ. 1 του άρθρου 89 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και για χρονικό διάστημα όχι πέραν της 31ης.12.2021, συνεδρίαση συλλογικού οργάνου οποιουδήποτε νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου ή οποιασδήποτε νομικής οντότητας, ιδίως, διοικητικού συμβουλίου και Γενικής Συνέλευσης μετόχων ή εταίρων, μπορεί να λαμβάνει χώρα και με τηλεδιάσκεψη ως προς ορισμένα ή και ως προς όλα τα μέλη τους. Στην περίπτωση αυτή η πρόσκληση προς τα μέλη περιλαμβάνει τις αναγκαίες πληροφορίες και τεχνικές οδηγίες για τη συμμετοχή τους στη συνεδρίαση.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 89 του ν. 4790/2021, περί χρήσης νέων τεχνολογιών για τη σύγκληση και διεξαγωγή συνεδριάσεων και αρχαιρεσιών των συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων, τροποποιείται, ως προς την καταληκτική ημερομηνία του χρονικού διαστήματος εντός του οποίου η λήψη των αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μπορεί να λαμβάνει χώρα και με τηλεδιάσκεψη, και η παρ. 2 του άρθρου 89 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και για χρονικό διάστημα όχι πέραν της 31ης.12.2021, η λήψη των αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων και των Γενικών Συνελεύσεων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μπορεί να λαμβάνει χώρα και με τηλεδιάσκεψη για όλα ή για κάποια από τα μέλη τους, με κάθε πρόσφορο τηλεπικοινωνιακό μέσο, καθώς και δια περιφοράς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, οι υπογραφές των μελών του συλλογικού οργάνου μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα.»

Άρθρο 78

Παράταση θητείας οργάνων διοίκησης - Τροποποίηση του άρθρου 90 του ν. 4790/2021

Το άρθρο 90 του ν. 4790/2021 (Α' 48), περί παράτασης της θητείας των διοικητικών συμβουλίων και των λοιπών

καταστατικών οργάνων των πολιτιστικών, αθλητικών, φιλανθρωπικών και άλλων σωματείων και συλλόγων, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν, σύμφωνα με τα άρθρα 78 και επ. του Αστικού Κώδικα, του Σώματος Ελλήνων Προσκόπων (Σ.Ε.Π.), που έχει συσταθεί με τον ν. 1066/1917 (Α' 268), των αθλητικών ενώσεων του άρθρου 10 του ν. 2725/1999 (Α' 121), καθώς και των επαγγελματικών οργανώσεων του ν. 1712/1987 (Α' 115), τροποποιείται, ως προς την καταληκτική ημερομηνία παράτασης της θητείας των διοικητικών συμβουλίων και των λοιπών καταστατικών οργάνων, εφόσον στο μεταξύ δεν έχουν διενεργηθεί ή δεν διενεργηθούν αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέων καταστατικών οργάνων, και διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 90

Παράταση θητείας οργάνων διοίκησης

Η θητεία των διοικητικών συμβουλίων και των λοιπών καταστατικών οργάνων των πολιτιστικών, αθλητικών, φιλανθρωπικών και άλλων σωματείων και συλλόγων, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν, σύμφωνα με τα άρθρα 78 και επ. του Αστικού Κώδικα, του Σώματος Ελλήνων Προσκόπων (Σ.Ε.Π.), που έχει συσταθεί με τον ν. 1066/1917 (Α' 268), των αθλητικών ενώσεων του άρθρου 10 του ν. 2725/1999 (Α' 121), καθώς και των επαγγελματικών οργανώσεων του ν. 1712/1987 (Α' 115), εφόσον έχει λήξει ή λήγει ενόσω βρίσκονται σε ισχύ τα έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και εφόσον στο μεταξύ δεν έχουν διενεργηθεί ή δεν διενεργηθούν, σύμφωνα με τα άρθρα 89 του παρόντος ή 45 του ν. 4778/2021 (Α' 26), αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέων καταστατικών οργάνων, παρατείνεται, από την ημερομηνία λήξης της, έως την 31η.12.2021.»

Άρθρο 79

Παράταση θητείας και ηλεκτρονική εξ αποστάσεως διεξαγωγή συνεδριάσεων και αρχαιρεσιών των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων, συνταξιούχων και εργοδοτών - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 72 του ν. 4756/2020

1. Η παρ. 1 του άρθρου 72 του ν. 4756/2020 (Α' 235), περί παράτασης της θητείας των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών, συνταξιοδοτικών και εργοδοτικών οργανώσεων, των αιρετών οργάνων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.) και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) με την επωνυμία «Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού του Εθνικού Τυπογραφείου», καθώς και των αιρετών οργάνων της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων οργανώσεων μελών αυτής, όπως και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος (Ε.Γ.Σ.Α.Θ.Π.Ε.) και των διοικητικών συμβουλίων των σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου, τροποποιείται, ως προς την καταληκτική ημερομηνία παράτασης της θητείας των διοικητικών οργάνων, εφόσον στο μεταξύ δεν διενεργη-

θούν αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέων καταστατικών οργάνων, και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η θητεία των διοικητικών οργάνων των συνδικαλιστικών οργανώσεων του άρθρου 9 του ν. 1264/1982 (Α' 79) των συνταξιοδοτικών οργανώσεων, των εργοδοτικών οργανώσεων, των αιρετών οργάνων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (ν.π.ι.δ.), και του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία «Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού του Εθνικού Τυπογραφείου», καθώς και των αιρετών οργάνων της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων οργανώσεων μελών αυτής, όπως και των μελών Δ.Σ. της Εθνικής Γενικής Συνομοσπονδίας Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Ελλάδος (Ε.Γ.Σ.Α.Θ.Π.Ε.) και των διοικητικών συμβουλίων των σωματείων και ενώσεων αναπήρων και θυμάτων πολέμου, παρατείνεται έως την 31η.12.2021, εφόσον στο μεταξύ δεν διενεργηθούν αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέων καταστατικών οργάνων.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 4756/2020, περί της δυνατότητας ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως διεξαγωγής των συνεδριάσεων και αρχαιρεσιών των διοικητικών οργάνων των ανωτέρω οργανώσεων και νομικών προσώπων, τροποποιείται, ως προς την καταληκτική ημερομηνία του χρονικού διαστήματος για το οποίο δίνεται αυτή η δυνατότητα, και διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Εξαιρετικά, έως την 31η.12.2021 οι συνεδριάσεις των διοικητικών οργάνων των ανωτέρω οργανώσεων και νομικών προσώπων δύναται να διεξάγονται και οι αρχαιρεσίες να διενεργούνται, μετά από απόφαση των αρμόδιων οργάνων διοίκησής τους, και ηλεκτρονικά εξ αποστάσεως, ανεξαρτήτως των καταστατικών προβλέψεων.»

Άρθρο 80

Παράταση θητείας των Διοικητικών και Πειθαρχικών Συμβουλίων, των Εξελεγκτικών Επιτροπών και των εκπροσώπων των τοπικών Οδοντιατρικών Συλλόγων της Χώρας στην Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία

Η θητεία των Διοικητικών Συμβουλίων, των Πειθαρχικών Συμβουλίων και των Εξελεγκτικών Επιτροπών των τοπικών Οδοντιατρικών Συλλόγων της Χώρας, καθώς και η θητεία των εκπροσώπων των τοπικών Οδοντιατρικών Συλλόγων στην Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία (Ε.Ο.Ο.) παρατείνονται από τη λήξη τους έως την 31η.12.2021, εφόσον στο μεταξύ δεν διενεργηθούν οι σχετικές αρχαιρεσίες.

Άρθρο 81

Παράταση καταληκτικής ημερομηνίας σύγκλησης Γενικής Συνέλευσης των αστικών συνεταιρισμών και παράταση της θητείας των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων αστικών συνεταιρισμών - Τροποποίηση της παρ. 2 του ν. 1667/1986

Το έβδομο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 1667/1986 (Α' 196), τροποποιείται, ως προς την καταληκτική ημερομηνία σύγκλησης Γενικής Συνέλευσης των αστικών συνεταιρισμών και τη λήξη της θητείας των

διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων, και η παρ. 2 του άρθρου 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η Γενική Συνέλευση συνέρχεται σε τακτική συνεδρίαση μία (1) φορά το έτος ύστερα από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου και μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει δυνατότητα σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης δύο (2) φορές το έτος.

Ειδικά για τη διαχειριστική χρήση του 2019, η σύγκληση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των αστικών συνεταιρισμών δύναται να πραγματοποιηθεί έως τις 30.9.2020, η δε θητεία των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων παρατείνεται μέχρι τη σύγκληση της συνέλευσης αυτής.

Η ως άνω Γενική Συνέλευση μπορεί να διενεργείται και με οπτικοακουστικά ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία του μεριδιούχου στον τόπο διεξαγωγής της, ανεξαρτήτως σχετικής πρόβλεψης στο καταστατικό.

Στην περίπτωση αυτήν, ο συνεταιρισμός λαμβάνει επαρκή μέτρα ώστε:

α) να είναι σε θέση να διασφαλίσει την ταυτότητα του συμμετέχοντος προσώπου, τη συμμετοχή αποκλειστικά των προσώπων που δικαιούνται να συμμετέχουν ή να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση και την ασφάλεια της ηλεκτρονικής σύνδεσης,

β) να παρέχεται η δυνατότητα στον συμμετέχοντα να παρακολουθεί, με ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα, τη διεξαγωγή της Συνέλευσης και να απευθύνεται στη Συνέλευση, προφορικά ή εγγράφως, κατά τη διάρκεια της Συνέλευσης από απόσταση, καθώς και να ψηφίζει επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και

γ) να είναι δυνατή η ακριβής καταγραφή της ψήφου του συμμετέχοντος από απόσταση.

Οι μεριδιούχοι που συμμετέχουν στη Γενική Συνέλευση από απόσταση λαμβάνονται υπόψη για τον σχηματισμό της απαρτίας και πλειοψηφίας, όπως ακριβώς οι παρόντες.

Ειδικά για τη διαχειριστική χρήση του 2020, η σύγκληση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των αστικών συνεταιρισμών δύναται να πραγματοποιηθεί έως την 31η.12.2021, η δε θητεία των διοικητικών και εποπτικών συμβουλίων, που έληξε ή λήγει πριν τις 31.12.2021, παρατείνεται έως τη σύγκληση της Συνέλευσης αυτής, έπειτα από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά παρέκκλιση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 7 και ανεξαρτήτως σχετικής πρόβλεψης στο καταστατικό. Η ως άνω Γενική Συνέλευση μπορεί να διενεργείται και με οπτικοακουστικά ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία του μεριδιούχου στον τόπο διεξαγωγής της, ανεξαρτήτως σχετικής πρόβλεψης στο καταστατικό με την υποχρέωση λήψης επαρκών μέτρων, ώστε να εκπληρώνονται τα οριζόμενα στις περ. α' έως και γ'».

Άρθρο 82

Μίσθωση τουριστικών καταλυμάτων για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 121 του ν. 4790/2021

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 121 του ν. 4790/2021 (Α' 48), περί της μίσθωσης τουριστικών καταλυμάτων για την

κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας, που συνδέονται με την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, ώστε η μίσθωση με απευθείας ανάθεση κύριων ή μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων να μην αφορά μόνο στην κάλυψη αναγκών κατά την τουριστική περίοδο, β) το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται, ώστε καταληκτική ημερομηνία διάρκειας των μισθώσεων να είναι η 31η.12.2021, γ) το τέταρτο εδάφιο τροποποιείται, αντίστοιχα, ως προς την ημερομηνία πέραν της οποίας καταβάλλεται από το Υπουργείο Τουρισμού πρόσθετη οικονομική αποζημίωση σε περίπτωση που συνεχίσουν να διαμένουν πρόσωπα στα ως άνω καταλύματα, μέχρι τη συμπλήρωση των αναγκαίων ημερών διαμονής που έχουν οριστεί για το καθένα εξ αυτών από τις αρμόδιες υγειονομικές αρχές, δ) προστίθεται πέμπτο και έκτο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 121 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας, που συνδέονται με την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, είναι δυνατή, με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, κατόπιν δημοσίευσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και κατά παρέκκλιση κάθε εθνικής διάταξης περί δημοσίων συμβάσεων, η μίσθωση με απευθείας ανάθεση κύριων ή μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155), στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας. Οι μισθώσεις της παρούσας δεν δύναται να έχουν διάρκεια πέραν της 31ης.12.2021. Οι δαπάνες των ανωτέρω μισθώσεων βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Τουρισμού. Εφόσον συνεχίσουν να διαμένουν πρόσωπα στα ως άνω καταλύματα πέραν της 31ης.12.2021, μέχρι τη συμπλήρωση των αναγκαίων ημερών διαμονής που έχουν οριστεί για το καθένα εξ αυτών από τις αρμόδιες υγειονομικές αρχές για την πρόληψη και αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, καταβάλλεται από το Υπουργείο Τουρισμού πρόσθετη οικονομική αποζημίωση. Συμβάσεις, οι οποίες έχουν συναφθεί δυνάμει των υπο στοιχεία

6382/13.4.2021 (ΑΔΑ: 9ΟΔΥ465ΧΘΟ-0ΑΥ),
7135/26.04.2021 (ΑΔΑ:6ΒΨΑ465ΧΘΟ-ΜΡΙ),
7869/12.05.2021 (ΑΔΑ: ΨΠ0Ξ465ΧΘΟ-Π6Υ),
11493/29.06.2021 (ΑΔΑ: ΩΤΒ0465ΧΘΟ-4ΧΩ),
12294/09.07.2021 (ΑΔΑ: ΨΞΜΧ465ΧΘΟ-3ΥΥ),
12348/12.07.2021 (ΑΔΑ: ΨΗΖ7465ΧΘΟ-ΒΦΨ),
12776/19.07.2021 (ΑΔΑ: 9ΠΕ8465ΧΘΟ-Υ8Π),
12981/21.07.2021 (ΑΔΑ: ΨΚ04465ΧΘΟ-ΚΔ7),
13361/27.07.2021 (ΑΔΑ: ΨΒ9Ε465ΧΘΟ-Ο64),
13638/29.07.2021 (ΑΔΑ: ΩΣΠΓ465ΧΘΟ-ΑΩ2),
13706/30.07.2021 (ΑΔΑ: 6ΛΣΕ465ΧΘΟ-Σ11),
16544/17.09.2021 (ΑΔΑ:9ΗΤ9465ΧΘΟ-Γ7Σ)

προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος για προ-σφορά τουριστικών καταλυμάτων (κύριων ή μη κύριων) προς μίσθωση για την αντιμετώπιση ενδεχομένων κρουσμάτων COVID-19 και των οποίων η ισχύς έληξε την 31η.10.2021, δύνανται, με πράξη του αρμοδίου οργάνου, να παραταθούν από τη λήξη τους έως και την 31η.12.2021, επί τη βάσει της ζήτησης κλινών για τη διαμονή επιβεβαιωμένων κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19 και των στενών επαφών τους. Οι δαπάνες των

μισθώσεων του προηγούμενου εδαφίου βαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Τουρισμού.».

Άρθρο 83

Ρυθμίσεις για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων σε κοινοχρήστους χώρους από καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4688/2020

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 65 του ν. 4688/2020 (Α' 101), περί της ατελούς παραχώρησης σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος πρόσθετου κοινόχρηστου χώρου για ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων, ύστερα από αίτηση και υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγονται δικαιώματα έτερων δικαιούμενων της χρήσης αυτού, τροποποιείται, ως προς την καταληκτική ημερομηνία της παραχώρησης, και η παρ. 1 του άρθρου 65 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Έως την 31η.12.2021, με απόφαση της υπηρεσίας του οικείου Δήμου, που είναι αρμόδια για τη διαχείριση χρήσης κοινοχρήστου χώρου, υπό την επιφύλαξη του ν. 3028/2002 (Α' 153) και κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, δύναται να παραχωρείται ατελώς, πέραν του αναλογούντος και προβλεπομένου στην άδεια χρήσης κοινοχρήστου χώρου, πρόσθετος κοινόχρηστος χώρος για ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων, ο οποίος μπορεί να εκτείνεται σε κοινόχρηστο χώρο, συνεχόμενο ή μη της υφιστάμενης παραχώρησης, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου και υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγονται δικαιώματα έτερων δικαιούμενων της χρήσης αυτού.

Ο παραχωρούμενος χώρος μπορεί να εκτείνεται μέχρι του διπλάσιου του χώρου της αρχικής παραχώρησης ή να είναι ικανός για την ανάπτυξη του ίδιου αριθμού τραπεζοκαθισμάτων που προβλέπονται στην ήδη κατεχόμενη άδεια χρήσης, και πάντως δεν μπορεί να είναι τριπλάσιος από την αρχική παραχώρηση. Η αίτηση μπορεί να υποβάλλεται ηλεκτρονικά. Προκειμένου περί πλατειών, στις οποίες προβάλλονται καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, η πρόσθετη παραχώρηση χώρου γίνεται κατ'εφαρμογήν της παρ. 5 του άρθρου 13 του β.δ. 24.9/20.10.1958 (Α' 171). Προκειμένου περί οδών, η παραχώρηση χρήσης τους λαμβάνει χώρα, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας Αστυνομικής Αρχής και αφορά το τμήμα προ των καταστημάτων ή στην προβολή αυτών. Για τους λοιπούς κοινόχρηστους χώρους ισχύει αναλόγως το άρθρο 13 του βασιλικού διατάγματος του τετάρτου εδαφίου. Δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη μόνιμων ή προσωρινών σταθερών κατασκευών, καθώς και η εγκατάσταση ηχείων, στον χώρο που παραχωρείται σύμφωνα με το άρθρο αυτό.».

Άρθρο 84

Υλοποίηση προγράμματος «Σχολικά Γεύματα»

Για λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι συνδέονται με την κατεπείγουσα ανάγκη εξυπηρέτησης των αναγκών σίτισης μαθητών σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος «Σχολικά Γεύματα» του άρθρου 12 του ν. 4455/2017 (Α' 22) για το σχολικό έτος 2021-2022, ο Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) δύναται να συ-

νάπτει έως την 31 η.12.2021 δημόσιες συμβάσεις για την παροχή υπηρεσιών παρασκευής, συσκευασίας και διανομής ζεστών γευμάτων, σε εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147), κατά παρέκκλιση των εθνικών διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων και το αργότερο έως την ολοκλήρωση της εν εξελίξει διανομιστικής διαδικασίας.

Άρθρο 85
Ρυθμίσεις ζητημάτων δαπανών των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας, των Υγειονομικών Περιφερειών και των Κέντρων Υγείας

1. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4332/2015 (Α' 76) περί της νομιμοποίησης δαπανών για την εξόφληση υποχρεώσεων των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και των Υγειονομικών Περιφερειών (Υ.Π.Ε.) παρατείνεται, από τη λήξη της, έως τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Η ισχύς του δέκατου άρθρου του ν. 4737/2020 (Α' 204), περί της νομιμοποίησης δαπανών των Κέντρων Υγείας για την εξέταση δειγμάτων βιολογικού υλικού ύποπτων κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 4715/2020 (Α' 149) περί της εκκαθάρισης και πληρωμής δαπανών των νοσοκομείων για την εξέταση δειγμάτων βιολογικού υλικού ύποπτων κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19 παρατείνεται, από τη λήξη της, έως τη δημοσίευση του παρόντος.

4. Η ισχύς της παρ. 28 του άρθρου 66 του ν. 3984/2011 (Α' 150) περί της νομιμοποίησης δαπανών που απορρέουν από προμήθειες των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., συμπεριλαμβανομένων των Ψυχιατρικών και των Πανεπιστημιακών Κλινικών, των Νοσοκομείων Αρεταίειο και Αιγινήτειο, του Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου και του Νοσοκομείου Παπαγεωργίου της Θεσσαλονίκης, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 86
Διαδικασία διάθεσης πλεονασματικού αποθέματος εμβολίων σε τρίτα κράτη - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 53 του ν. 4764/2020

1. Οι περ. ε) και στ) της παρ. 4 του άρθρου 53 του ν. 4764/2020 (Α' 256), περί των αρμοδιοτήτων της Τριμελούς Επιτροπής Διαχείρισης Προμηθειών του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 τροποποιούνται, ώστε η απόφαση της Επιτροπής για διάθεση του πλεονασματικού αποθέματος εμβολίων σε τρίτα κράτη να λαμβάνεται όχι μόνο μετά από αίτημα δωρεάς, αλλά και μετά από αίτημα πώλησης και, αντίστοιχα, η εισήγηση της Επιτροπής στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Συμμαχίας για Εμβόλια και Ανοσοποιήσεις (GAVI) να αφορά όχι μόνο στη διενέργεια δωρεών αλλά και στη διενέργεια πωλήσεων, και η παρ. 4 του άρθρου 53 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Τριμελής Επιτροπή αποτελείται από τον Υπουργό Υγείας, τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Υγείας και τον

Πρόεδρο του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ), και είναι αρμόδια για:

α) τη λήψη απόφασης για την προμήθεια εμβολίων, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1,

β) τη χορήγηση εντολής προς τον ΙΦΕΤ για την αγορά εμβολίων με τη διαδικασία της περ. β' της παρ. 1,

γ) την εποπτεία της διαδικασίας προμήθειας και επαρκούς εφοδιαστικής κάλυψης του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών,

δ) την υποβολή εισηγήσεων προς τον Υπουργό Υγείας για την προμήθεια εμβολίων μέσω του Μηχανισμού Παγκόσμιας Πρόσβασης σε εμβόλια κατά του κορωνοϊού COVID-19 (COVAX INITIATIVE),

ε) τη λήψη απόφασης διάθεσης του πλεονασματικού αποθέματος εμβολίων της παρ. 1 σε τρίτα κράτη μετά από σχετικό αίτημα δωρεάς ή πώλησης και στ) την εισήγηση διενέργειας δωρεών ή πωλήσεων με σχετική απόφαση των αρμόδιων Υπουργών στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Συμμαχίας για Εμβόλια και Ανοσοποιήσεις (GAVI).».

Άρθρο 87
Ζητήματα δημοσίων συμβάσεων για την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19

Η ισχύς του άρθρου 60 του ν. 4764/2020 (Α' 256) περί της δυνατότητας της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας Α.Ε.» (ΙΦΕΤ Α.Ε.) να διενεργεί, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων περί του σκοπού της διαγωνιστικές διαδικασίες για την εξασφάλιση υπηρεσιών διάθεσης των εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 στα εμβολιαστικά κέντρα, παρατείνεται από τη λήξη της μέχρι την 31 η.12.2021.

Άρθρο 88
Μετακίνηση και αποζημίωση ιατρικού προσωπικού συγκεκριμένων ειδικοτήτων - Τροποποίηση των παρ. 1 και 4 του άρθρου 29 του ν. 4816/2021

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 (Α' 118) περί των ιατρών κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) ειδικότητας αναισθησιολογίας που μετακινούνται σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας, με εξαίρεση τα νοσοκομεία της Περιφέρειας Αττικής, λόγω έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών, και περί της πρόσθετης ημερήσιας αποζημίωσης και αποζημίωσης της εικοσιτετράωρης εφημεριακής απασχόλησης, τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, ώστε η μετακίνηση και οι αποζημιώσεις να αφορούν στους ιατρούς κλάδου Ε.Σ.Υ. ειδικότητας όχι μόνο αναισθησιολογίας, αλλά και παθολογίας, γενικής ιατρικής και πνευμονολογίας-φυματολογίας, στους ιατρούς κλάδου Ε.Σ.Υ. κατόχους πιστοποιητικού εξειδίκευσης στην εντατική ιατρική και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στους ιατρούς κλάδου Ε.Σ.Υ. οποιασδήποτε άλλης ειδικότητας, και η παρ. 1 του άρθρου 29 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στους ιατρούς κλάδου Ε.Σ.Υ. ειδικότητας αναισθησιολογίας, παθολογίας, γενικής ιατρικής και πνευμονολογίας,

ας-φυματιολογίας, στους ιατρούς κλάδου Ε.Σ.Υ. κατόχους πιστοποιητικού εξειδίκευσης στην εντατική ιατρική και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στους ιατρούς κλάδου ΕΣΥ οποιασδήποτε άλλης ειδικότητας, που μετακινούνται, κατ'εφαρμογήν του άρθρου 24 του ν. 3599/2007 (Α' 176), σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.ΠΕ.), με εξαίρεση τα νοσοκομεία της Περιφέρειας Αττικής, λόγω έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών, χορηγείται ως πρόσθετη αποζημίωση για κάθε ημέρα απασχόλησής τους, εξαιρουμένων των ημερών που πραγματοποιούν εικοσιτετράωρη εφημερία, ποσό ίσο με ένα (1) επιπλέον ημερομίσθιο, πλέον των μηνιαίων αποδοχών τους. Η αμοιβή των ιατρών του πρώτου εδαφίου για την εικοσιτετράωρη εφημεριακή απασχόληση, που πραγματοποιούν στο πλαίσιο της μετακίνησης, ορίζεται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων στο ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ ανά εφημερία. Η πρόσθετη ημερήσια αποζημίωση και η αποζημίωση της εφημεριακής απασχόλησης δεν προσμετρώνται στο ανώτατο όριο αποδοχών που προβλέπεται για τους ιατρούς του Ε.Σ.Υ. Το χρονικό διάστημα της μετακίνησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον έναν (1) μήνα και καθορίζεται στην απόφαση μετακίνησης.»

2. Η παρ. 4 του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 περί της δυνατότητας μετακίνησης επικουρικών ιατρών ειδικότητας αναισθησιολογίας για την κάλυψη έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών τροποποιείται, ώστε να αφορά επικουρικούς ιατρούς ειδικότητας όχι μόνο αναισθησιολογίας αλλά και παθολογίας, γενικής ιατρικής και πνευμονολογίας-φυματιολογίας, καθώς και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οποιασδήποτε άλλης ειδικότητας, και διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με απόφαση του Διοικητή της Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.ΠΕ.) ή κοινή απόφαση των Διοικητών των οικείων Υγειονομικών Περιφερειών (Υ.ΠΕ.) δύναται να μετακινούνται σύμφωνα με τα ισχύοντα στο παρόν και επικουρικοί ιατροί ειδικότητας αναισθησιολογίας, παθολογίας, γενικής ιατρικής και πνευμονολογίας-φυματιολογίας, επικουρικοί ιατροί κάτοχοι πιστοποιητικού εξειδίκευσης στην εντατική ιατρική, και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, επικουρικοί ιατροί οποιασδήποτε άλλης ειδικότητας για την κάλυψη έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών.»

Άρθρο 89

Αποζημίωση ιδιωτών ιατρών για εικοσιτετράωρη εφημεριακή απασχόληση - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021

Στην παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181) περί της αποζημίωσης ιδιωτών ιατρών ειδικότητας αναισθησιολογίας που παρέχουν υπηρεσίες για την κάλυψη κενών εφημερίας ιατρών ειδικότητας αναισθησιολογίας των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας, εξαιρουμένων των νοσοκομείων της Περιφέρειας Αττικής, τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, ώστε η παροχή των υπηρεσιών να αφορά ιατρούς ειδικότητας όχι μόνο αναισθησιολογίας, αλλά και παθολογίας, πνευμονολογίας-φυματιολογίας και, σε εξαιρετικές

περιπτώσεις, οποιασδήποτε άλλης ειδικότητας και η διάταξη να εφαρμόζεται για την κάλυψη κενών ενεργού (εικοσιτετράωρης) εφημερίας, γενικώς και όχι ειδικώς, για την κάλυψη κενών εφημερίας ιατρών ειδικότητας αναισθησιολογίας, και η παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού πρώτου διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για χρονικό διάστημα έως την 31η.3.2022, ιδιώτες ιατροί ειδικότητας αναισθησιολογίας, παθολογίας, πνευμονολογίας-φυματιολογίας και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οποιασδήποτε άλλης ειδικότητας, δύναται να παρέχουν υπηρεσίες για την κάλυψη κενών ενεργού (εικοσιτετράωρης) εφημερίας στα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας, εξαιρουμένων των νοσοκομείων της Περιφέρειας Αττικής, με την έκδοση δελτίου παροχής υπηρεσιών για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μηνών, με δυνατότητα παράτασης για ακόμη έξι (6) μήνες. Η αμοιβή των ιατρών του πρώτου εδαφίου για την εικοσιτετράωρη εφημεριακή απασχόληση ανέρχεται στο ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ ανά εφημερία.»

Άρθρο 90

Αποζημίωση πρόσθετων ενεργών εφημεριών

Για χρονικό διάστημα έως την 31η.3.2022, οι ενεργές εφημερίες των ιατρών κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) ειδικότητας αναισθησιολογίας, παθολογίας και πνευμονολογίας, καθώς και των υπηρετούντων σε Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) ιατρών κλάδου Ε.Σ.Υ., που πραγματοποιούνται καθ' υπέρβαση του ανώτατου προβλεπόμενου ανά βαθμό και ζώνη αριθμού ενεργών εφημεριών, αποζημιώνονται κατά παρέκκλιση του άρθρου 45 του ν. 3205/2003 (Α' 297) και καθ' υπέρβαση της ανά βαθμό προβλεπόμενης ανώτατης μηνιαίας αποζημίωσης για ενεργό εφημεριακή απασχόληση με το ποσό των διακοσίων πενήντα (250) ευρώ ανά εφημερία. Η αποζημίωση του πρώτου εδαφίου καταβάλλεται με τη μηνιαία αποζημίωση των τακτικών εφημεριών.

Άρθρο 91

Εξουσιοδοτική διάταξη για την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90

Η δαπάνη που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 88, περί τροποποίησης των παρ. 1 και 4 του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 (Α' 118), 89, περί τροποποίησης της παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), και 90 του παρόντος, περί αποζημίωσης των πρόσθετων ενεργών εφημεριών, για τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2021 δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ. Η κατανομή του ποσού του πρώτου εδαφίου για τις ανάγκες εφαρμογής των επιμέρους άρθρων κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, ο ειδικότερος προσδιορισμός των δικαιούχων, η διαδικασία και ο έλεγχος της διάθεσής του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση προσδιορίζεται το ύψος της δαπάνης και ρυθμίζονται τα ζητήματα του προηγούμενου εδαφίου για το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2022 έως 31.3.2022.

Άρθρο 92
Απόκτηση δεύτερου τίτλου ειδικότητας στην αναισθησιολογία

1. Ιατροί που έχουν αποκτήσει τίτλο ειδικότητας και επιθυμούν να ασκηθούν για τη λήψη τίτλου δεύτερης ειδικότητας στην αναισθησιολογία, δύνανται να τοποθετούνται σε θέσεις υπεράριθμων ειδικευόμενων και να λαμβάνουν τακτικές αποδοχές ως έμμισθοι ειδικευόμενοι, κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 123/1975 (Α' 172), περί της αποζημίωσης των ειδικευόμενων ιατρών για την απόκτηση μιας κύριας ιατρικής ειδικότητας. Το είδος και η αποζημίωση των εφημεριών των ιατρών του πρώτου εδαφίου καθορίζονται σύμφωνα με τα ισχύοντα για τον βαθμό του Επιμελητή Β.

2. Ιατροί κλάδου Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) δύνανται, μετά από αίτησή τους, να τοποθετούνται ως υπεράριθμοι ειδικευόμενοι, προκειμένου να ασκηθούν για τη λήψη τίτλου δεύτερης ειδικότητας στην αναισθησιολογία, διατηρώντας τη θέση και τις αποδοχές τους. Το είδος και η αποζημίωση των εφημεριών τους ως ειδικευόμενων καθορίζονται σύμφωνα με την οργανική θέση και τον βαθμό που κατέχουν.

3. Στους ιατρούς των παρ. 1 και 2, που ειδικεύονται για τη λήψη τίτλου δεύτερης ειδικότητας στην αναισθησιολογία, καταβάλλεται και η οικονομική ενίσχυση της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4816/2021 (Α' 118) περί της χορήγησης μηνιαίου επιδόματος ύψους διακοσίων πενήντα (250) ευρώ, το οποίο καταβάλλεται με την ολοκλήρωση του κάθε έτους ειδικεύσεως στην ειδικότητα της αναισθησιολογίας, σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω άρθρου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών, δύνανται να καθορίζονται τα νοσοκομεία, στα οποία τοποθετούνται, κατ'εφαρμογήν του παρόντος, ειδικευόμενοι ιατροί για άσκηση στην αναισθησιολογία ως δεύτερη ειδικότητα, η διαδικασία υποβολής αίτησης και τοποθέτησης, με βάση την εντοπιότητα των ενδιαφερομένων, τη δυνατότητα των νοσοκομείων να εκπαιδεύουν και τις κενές θέσεις, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 93
Διανοσοκομειακές διακομιδές διασωληνωμένων και βαρέως πασχόντων

1. Οι διανοσοκομειακές διακομιδές διασωληνωμένων και βαρέως πασχόντων ασθενών πραγματοποιούνται από ιατρούς οποιασδήποτε ειδικότητας ή ειδικευόμενους ιατρούς που έχουν ολοκληρώσει έξι (6) μήνες ειδικότητας.

2. Για την πραγματοποίηση των διακομιδών των διασωληνωμένων και βαρέως πασχόντων ασθενών καταρτίζεται μηνιαίως λίστα καθημερινώς εφημερευόντων ιατρών ανά νοσοκομείο με ευθύνη του Διευθυντή της Ιατρικής Υπηρεσίας του κάθε νοσοκομείου. Οι ιατροί εφημερεύουν με εφημερία ετοιμότητας και, εφόσον πραγματοποιήσουν διακομιδή, η εφημερία ετοιμότητας μετατρέπεται σε ενεργή εφημερία.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.), δύνανται να

ρυθμίζονται οι όροι και η διαδικασία για τη διανοσοκομειακή διακομιδή διασωληνωμένων και βαρέως πασχόντων ασθενών, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 94
Υποχρεωτικότητα εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 - Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 206 του ν. 4820/2021

Η παρ. 8 του άρθρου 206 του ν. 4820/2021 (Α' 130) περί της επαναξιολόγησης της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19, για επιτακτικούς λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, τροποποιείται, ως προς την ημερομηνία της επαναξιολόγησης, και η παρ. 8 του άρθρου 206 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου επαναξιολογείται έως την 31η.12.2021.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 95
Προσλήψεις προσωρινών αναπληρωτών εκπαιδευτικών, μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού κατά το διδακτικό έτος 2021-2022 - Τροποποίηση των παρ. 1, 2 και 8 του άρθρου 111 του ν. 4821/2021

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 111 του ν. 4821/2021 (Α' 134), περί των προσλήψεων προσωρινών αναπληρωτών εκπαιδευτικών, μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού κατά το διδακτικό έτος 2021-2022, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, ως προς τη διενέργεια των προσλήψεων προσωρινών αναπληρωτών με συμβάσεις τρίμηνης διάρκειας κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, καθώς και ως προς τις περιπτώσεις κάλυψης λειτουργικών αναγκών για τις οποίες διενεργούνται οι προσλήψεις αυτές, β) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο, ως προς την ανανέωση των συμβάσεων για την κάλυψη αναγκών που δεν αφορούν μόνο στην κάλυψη κενών, γ) στο τέλος του τρίτου εδαφίου, διαγράφεται η φράση «του προηγούμενου εδαφίου», δ) μετά από το τρίτο εδάφιο, προστίθεται νέο εδάφιο, για τη δυνατότητα παροχής, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες είτε διά ζώσης είτε εξ αποστάσεως διδακτικού ή υποστηρικτικού έργου, ε) τροποποιείται το τέταρτο εδάφιο, ως προς το αντικείμενο της εξουσιοδότησης προς τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, και η παρ. 1 του άρθρου 111 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης και μόνο για το διδακτικό έτος 2021-2022, οι υποψήφιοι του άρθρου 63 του ν. 4589/2019 (Α' 13) δύνανται να προσλαμβάνονται και ως προσωρινοί αναπληρωτές πλήρους ή μειωμένου ωραρίου με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου τρίμηνης διάρκειας, προκειμένου να καλυφθούν λειτουργικές ανάγκες της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στις περιπτώσεις που: α) μαθητές/τριες αδυνατούν για λόγο συναφή με τη μετά-

δοση και διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 να παρακολουθήσουν διά ζώσης την εκπαιδευτική διαδικασία και εντάσσονται στη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, σύμφωνα με το άρθρο 9 της υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ 55254/9.9.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Υποδομών και Μεταφορών και Επικρατείας (Β' 4187) και την υπό στοιχεία 111525/ΓΔ4/9.9.2021 κοινή απόφαση της Υπουργού και της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 4188) και β) οι μόνιμοι εκπαιδευτικοί ή προσωρινοί αναπληρωτές εκπαιδευτικοί ή μέλη Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.) της δημόσιας εκπαίδευσης αδυνατούν να παρέχουν ή δεν παρέχουν διδακτικό ή υποστηρικτικό έργο για λόγους που συνδέονται με τον κορωνοϊό COVID-19 ή είναι συναφείς με αυτόν. Οι συμβάσεις του πρώτου εδαφίου δύνανται να ανανεώνονται για ισόχρονη διάρκεια, με συμφωνία του προσωρινού αναπληρωτή ή μέλους Ε.Ε.Π. - Ε.Β.Π., εφόσον κατά την αυτοδίκαιη λήξη τους εξακολουθεί να υφίσταται η ανάγκη, για την οποία διενεργήθηκε η πρόσληψη. Κατά την κατάρτιση της σύμβασης εργασίας, καθώς και κατά την ανανέωσή της, το Ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται από τον Διευθυντή Εκπαίδευσης, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγεται η περιοχή πρόσληψης. Οι προσωρινοί αναπληρωτές της παρούσας δύνανται να παρέχουν, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες είτε διά ζώσης είτε εξ αποστάσεως διδακτικό ή υποστηρικτικό έργο, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου Διευθυντή Εκπαίδευσης. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να καθορίζονται οι όροι, καθώς και κάθε ειδικότερο ή λεπτομερειακό θέμα για την παροχή της υπηρεσίας του προσωπικού της παρούσας, ιδίως ως προς την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.».

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 111 του ν. 4821/2021 περί των δηλώσεων για πρόσληψη προσωρινών αναπληρωτών, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, ως προς τους λόγους στους οποίους ανάγονται οι ανάγκες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που πρόκειται να καλυφθούν, β) τροποποιείται το τρίτο εδάφιο, ώστε ο αριθμός των προς πρόσληψη αναπληρωτών ανά κλάδο, ειδικότητα και βαθμίδα εκπαίδευσης να καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εσωτερικών, γ) διαγράφεται το τέταρτο εδάφιο, και η παρ. 2 του άρθρου 111 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Για τη διενέργεια των προσλήψεων της παρ. 1 καλούνται οι υποψήφιοι που εντάσσονται στους τελικούς αξιολογικούς πίνακες Α', Β' και Γ' (Γ1' και Γ2'), καθώς και στον τελικό επικουρικό αξιολογικό πίνακα της παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 4589/2019, πέραν της δήλωσης προτίμησης που υποβάλλουν για πρόσληψη ως αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι σε συγκεκριμένες περιοχές διορισμού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, διάρκειας έως ενός (1) διδακτικού έτους, να δηλώσουν ότι επιθυμούν να προσληφθούν στις ίδιες ως άνω δηλωθείσες περιοχές, αν παραστεί ανάγκη λόγω του κορωνο-

ϊού COVID-19, ως προσωρινοί αναπληρωτές πλήρους ή μειωμένου ωραρίου με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου τρίμηνης διάρκειας, προκειμένου να καλυφθούν λειτουργικές ανάγκες της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίες ανάγονται στους λόγους της παρ. 1. Η ανωτέρω δήλωση προτίμησης υποβάλλεται άπαξ για όλο το διδακτικό έτος 2021-2022 και είναι αμετάκλητη. Ο αριθμός των προς πρόσληψη αναπληρωτών ανά κλάδο, ειδικότητα και βαθμίδα εκπαίδευσης καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εσωτερικών.».

3. Στην παρ. 8 του άρθρου 111 του ν. 4821/2021, περί των συνεπειών της μη προσκόμισης πιστοποιητικού ή βεβαίωσης εμβολιασμού, νόσησης ή αρνητικού διαγνωστικού ελέγχου από εκπαιδευτικούς και μέλη Ε.Ε.Π. - Ε.Β.Π., επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις: α) τροποποιείται το εισαγωγικό εδάφιο ως προς την αναφορά σε προσωρινούς αναπληρωτές και ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς και ως προς την αναφορά σε συγκεκριμένα πιστοποιητικά και βεβαιώσεις εμβολιασμού ή νόσησης ή διαγνωστικού ελέγχου, β) τροποποιείται το τρίτο εδάφιο της περ. α) ως προς την παραπομπή στο εισαγωγικό εδάφιο, γ) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της περ. β) ως προς την παραπομπή στο εισαγωγικό εδάφιο, δ) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της περ. β) ως προς την παραπεμπόμενη διάταξη του ν. 4589/2019 (Α' 13), και η παρ. 8 του άρθρου 111 τροποποιείται ως εξής:

«8. Στην περίπτωση εκείνη που μόνιμοι ή προσωρινοί αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί, καθώς και μέλη Ε.Ε.Π. - Ε.Β.Π. δεν προσκομίσουν Ψηφιακό Πιστοποιητικό COVID-19 της Ε.Ε. (EU Digital COVID Certificate EUDCC) του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/953 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2021 (L 211) και του άρθρου πρώτου της από 30.5.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 87), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4806/2021 (Α' 95), με πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση του φυσικού προσώπου - κατόχου του όσον αφορά στον εμβολιασμό ή στη νόσηση από τον κορωνοϊό COVID-19 ή στο αποτέλεσμα της τελευταίας δοκιμασίας ταχέως μοριακών ελέγχων (rapid test) ή μοριακής μεθόδου ανάλυσης (PCR test) ή βεβαίωση εμβολιασμού της παρ. 5 του άρθρου 55 του ν. 4764/2020 (Α' 256) ή βεβαίωση θετικού διαγνωστικού ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 5 της υπ' αρ. 2650/10.4.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Υγείας και Επικρατείας (Β' 1298) ή ισοδύναμο πιστοποιητικό ή βεβαίωση τρίτης χώρας ή βεβαίωση αρνητικού διαγνωστικού ελέγχου κορωνοϊού COVID-19, η οποία εκδίδεται είτε από τον ιδιωτικό φορέα που επιλέγεται με δική τους επιβάρυνση είτε μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, τότε δεν τους επιτρέπεται η είσοδος στις σχολικές μονάδες, στις οποίες υπηρετούν και επέρχονται οι εξής συνέπειες:

α) Στους μόνιμους εκπαιδευτικούς και τα μέλη Ε.Ε.Π. - Ε.Β.Π., με απόφαση του Διευθυντή Εκπαίδευσης επιβάλλεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής και ειδικής διάταξης, το ειδικό διοικητικό μέτρο της αναστολής καθηκόντων για επιτακτικούς λόγους προστασίας της

δημόσιας υγείας. Κατά τον χρόνο αναστολής καθηκόντων, ο οποίος δεν λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας, δεν καταβάλλονται αποδοχές. Με όμοια απόφαση αίρεται η αναστολή, εφόσον προσκομίζεται πιστοποιητικό ή βεβαίωση εμβολιασμού, νόσησης ή αρνητικού διαγνωστικού ελέγχου, σύμφωνα με τα ειδικότερα παραπάνω προβλεπόμενα.

β) Οι προσωρινοί αναπληρωτές και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί, καθώς και τα μέλη Ε.Ε.Π. - Ε.Β.Π., οι οποίοι κατά την ημέρα ανάληψης υπηρεσίας δεν προσκομίζουν στον Διευθυντή/Προϊστάμενο της οικείας σχολικής μονάδας, στον Προϊστάμενο των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.), στον Προϊστάμενο των Κέντρων Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (Κ.Ε.ΠΕ.Α.), στον Διευθυντή Εκπαίδευσης ή στον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης πιστοποιητικό ή βεβαίωση εμβολιασμού, νόσησης ή αρνητικού διαγνωστικού ελέγχου, σύμφωνα με τα ειδικότερα παραπάνω προβλεπόμενα, δεν αναλαμβάνουν υπηρεσία. Στην περίπτωση αυτή, εάν πρόκειται για προσωρινούς αναπληρωτές και ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς, καθώς και μέλη Ε.Ε.Π. - Ε.Β.Π. του άρθρου 63 του ν. 4589/2019 και του άρθρου 86 του ν. 4547/2018, εφαρμόζονται η παρ. 5Α του άρθρου 63 του ν. 4589/2019 και η παρ. 4 του άρθρου 86 του ν. 4547/2018, αντίστοιχα. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων δύναται να καθορίζονται περαιτέρω συνέπειες για όλους τους προσωρινούς αναπληρωτές και ωρομίσθιους εκπαιδευτικούς, καθώς και μέλη Ε.Ε.Π. - Ε.Β.Π. που μετά την ανάληψη υπηρεσίας παραβαίνουν άπαξ ή και επανειλημμένως τα οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο.»

Άρθρο 96
Αρμοδιότητες των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης - Τροποποίηση της υποπερ. αθ) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4823/2021

Η υποπερ. αθ) της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4823/2021 (Α' 136) περί της αρμοδιότητας των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) για κατ' αποκλειστικότητα λήψη της απόφασης για αντικατάσταση των γραπτών δοκιμασιών των μαθητών της δημόσιας ή της ιδιωτικής εκπαίδευσης με αναπηρία, ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, με προφορικές ή άλλης μορφής δοκιμασίες σε ορισμένες εξετάσεις, τροποποιείται με την προσθήκη της εξαίρεσης των εξετάσεων για την απόκτηση του κρατικού πιστοποιητικού γλωσσομάθειας και του κρατικού πιστοποιητικού πληροφορικής, και διαμορφώνεται ως εξής:

«αθ) Η κατ' αποκλειστικότητα λήψη της απόφασης για αντικατάσταση των γραπτών δοκιμασιών, για τους μαθητές της δημόσιας ή της ιδιωτικής εκπαίδευσης με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, με προφορικές ή άλλης μορφής, ως προς τον τρόπο διατύπωσης και το μορφότυπο των θεμάτων, δοκιμασίες στις εξετάσεις της υποπερ. αη), ύστερα από εμπειριστατωμένη αιτιολόγηση, ανάλογα με το είδος της αναπηρίας ή των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, και εφόσον έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες της υποπερ. αη), με εξαίρεση τις εξετάσεις για την

απόκτηση του κρατικού πιστοποιητικού γλωσσομάθειας και του κρατικού πιστοποιητικού πληροφορικής, για τις οποίες εφαρμόζονται οι σχετικές ειδικές διατάξεις.»

Άρθρο 97
Υποβολή αιτήσεων μετάθεσης εκπαιδευτικών και μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.) για το σχολικό έτος 2021-2022

Αποκλειστικά για τις μεταθέσεις του σχολικού έτους 2021-2022, οι αιτήσεις μετάθεσης των εκπαιδευτικών υποβάλλονται το αργότερο έως και την 30ή.11.2021 και οι αιτήσεις μετάθεσης των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.) υποβάλλονται το αργότερο έως και την 28η.2.2022.

Άρθρο 98
Παράταση ισχύος ρυθμίσεων για την επαναλειτουργία πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών όλων των βαθμίδων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

1. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου τριακοστού έκτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104), για τη λήψη μέτρων μετά από την επαναλειτουργία των εκπαιδευτικών δομών, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως τις 31.12.2021.

2. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου τριακοστού έκτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020, για τη λήψη μέτρων ως προς την εκπαιδευτική διαδικασία, παρατείνεται, από τη λήξη της, για το σχολικό έτος 2021-2022.

3. Η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου τριακοστού έκτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020, για την εκπαιδευτική διαδικασία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), παρατείνεται, από τη λήξη της, για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022.

4. Συμβάσεις υπηρεσιών καθαριότητας, απολύμανσης και φύλαξης των κτιρίων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), οι οποίες έχουν συναφθεί στο πλαίσιο του άρθρου εικοστού έκτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), δύναται να παρατείνονται με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Α.Ε.Ι. από τη λήξη τους και για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την 31η.12.2021.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 99
Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Αντικατάσταση της παρ. 9 του άρθρου 28 του ν. 4002/2011

Η παρ. 9 του άρθρου 28 του ν. 4002/2011 (Α' 180), αντικαθίσταται ως εξής:

«9. α. Ανεξάρτητα από την ύπαρξη και λειτουργία νομικής υπηρεσίας, η Ε.Ε.Ε.Π. μπορεί να αναθέτει την υποστήριξη και διεκπεραίωση δικαστικών υποθέσεων ή γνωμοδοτήσεων σε εξειδικευμένους δικηγόρους στον Άρειο Πάγο. Η αμοιβή συμφωνείται κατά υπόθεση, ομάδα έργων ή υποθέσεων ή κατά γνωμοδότηση. Επιπλέον, η Ε.Ε.Ε.Π. μπορεί να αναθέτει σε δικηγόρους την υποστήριξη σε εξωδικαστικές υποθέσεις, καθώς και την παροχή συμβουλών. Η αμοιβή συμφωνείται κατά υπόθεση, ομάδα έργων ή υποθέσεων.

β. Ανεξάρτητα από την ύπαρξη και λειτουργία άλλων οργανικών μονάδων ή υπηρεσιών της, η Ε.Ε.Ε.Π. αναθέτει την υποστήριξη, την παροχή συμβουλών και γνωμοδοτήσεων, καθώς και την παροχή και εκτέλεση άλλων έργων σε επιστήμονες και τεχνικούς της πληροφορικής, σε ελεγκτές μέλη ή πρώην μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών του π.δ. 226/1992 (Α' 120) και άλλους ειδικούς επιστήμονες ή επαγγελματίες που σχετίζονται με το έργο της. Η αμοιβή συμφωνείται κατά υπόθεση, ομάδα έργων ή υποθέσεων ή κατά γνωμοδότηση ή μελέτη. Η διάρκεια της σύμβασης του πρώτου εδαφίου δεν υπερβαίνει τους τέσσερις (4) μήνες, με δυνατότητα ανανέωσης για μία (1) φορά, για ίσο χρόνο και με την ίδια αμοιβή. Η ισχύς της παρούσας περίπτωσης λήγει στις 31.12.2022.».

Άρθρο 100

Κατάργηση ρυθμίσεων για πρόσθετες αποδοχές τακτικού προσωπικού και προσωπικού με απόσπαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων

Στην παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4002/2011 (Α' 180), τα εδάφια τρίτο, τέταρτο και πέμπτο καταργούνται.

Άρθρο 101

Ζητήματα αποδοχών, πρόσθετων αμοιβών και απολαβών της διοίκησης και του προσωπικού της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων

Στο άρθρο 16 του ν. 3229/2004 (Α' 38), η παρ. 2 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι αποδοχές του προέδρου, η αποζημίωση των μελών της Ε.Ε.Ε.Π., οι αποδοχές των συμβούλων του Προέδρου της Αρχής και, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π., οι αποδοχές του εξειδικευμένου στα τυχερά παίγνια επιστημονικού προσωπικού, οι πρόσθετες αμοιβές και οι αποζημιώσεις των μελών του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων, καθώς και οι ειδικές πρόσθετες αμοιβές του προσωπικού της. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών θεσπίζεται κίνητρο επίτευξης στόχων και καθορίζεται κάθε σχετικό θέμα. Ειδικώς οι αποδοχές του προσωπικού της παρ. 8 καθορίζονται κατ'εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 48 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Το σύνολο των ανωτέρω δαπανών βαρύνει τον προϋπολογισμό της Αρχής.».

Άρθρο 102

Προσωπικό για την υποστήριξη του έργου της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 3229/2004

Στην παρ. 7 του άρθρου 16 του ν. 3229/2004 (Α' 38), το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Για την υποστήριξη του έργου της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων μπορούν να αποσπώνται σε αυτήν υπάλληλοι Υπουργείων, ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ., Ο.Τ.Α., καθώς και δικηγόροι που υπηρετούν σε αυτά με σχέση έμμισθης εντολής. Σε περίπτωση απόσπασης υπαλλήλου Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του δημάρχου ή περιφερειάρχη αντίστοιχα. Οι αποσπάσεις των προηγούμενων εδαφίων διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4440/2016 (Α' 224).».

Άρθρο 103

Υπάλληλοι για την υποβοήθηση του έργου της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 3229/2004

Στο άρθρο 16 του ν. 3229/2004 (Α' 38) προστίθεται παρ. 8, ως εξής:

«8. Για την υποβοήθηση του έργου του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π. στην άσκηση των καθηκόντων του συστήνονται τέσσερις (4) θέσεις συνεργατών. Οι θέσεις του προηγούμενου εδαφίου δύνανται να καλύπτονται, μέσω απόσπασης, από δημοσίου υπαλλήλους ή λειτουργούς με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου που υπηρετούν σε φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Έως δύο (2) εκ των θέσεων του πρώτου εδαφίου δύνανται να καλύπτονται μέσω της πρόσληψης ιδιωτών. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, για την κάλυψη των θέσεων της παρούσας απαιτούνται, πέραν των προσόντων του άρθρου 48 του ν. 4622/2019 (Α' 133), επαρκής επιστημονική γνώση και επαγγελματική εμπειρία για την επεξεργασία ειδικών ζητημάτων και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών. Οι ως άνω θέσεις καλύπτονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π., στην οποία συμπράττουν, σε περίπτωση απόσπασης, ο Υπουργός Εσωτερικών και ο κατά περίπτωση συναρμόδιος Υπουργός. Η λήξη της πρόσληψης ή της απόσπασης συνεργάτη μπορεί να γίνει οποτεδήποτε με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π.. Ο ως άνω τερματισμός δεν γεννά κανένα δικαίωμα αποζημίωσης στον υπάλληλο του οποίου η σχέση εργασίας τερματίστηκε. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π., λήγει αυτοδικαίως και αζημίως η απόσπαση ή η σύμβαση με την καθ' οιονδήποτε τρόπο λήξη της θητείας του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π.. Το προσωπικό της παρούσας δεν ασκεί διοίκηση ή διαχείριση των υποθέσεων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες της Ε.Ε.Ε.Π.».

Άρθρο 104
Αρμοδιότητες Επιτροπής Εποπτείας
και Ελέγχου Παιγνίων - Προσθήκη περ. ιγ'
και ιδ' στο άρθρο 17 του ν. 3229/2004

Στο άρθρο 17 του ν. 3229/2004 (Α' 38), μετά την περ. ιβ', προστίθενται περ. ιγ' και ιδ' ως εξής:

«ιγ) Χαράσσει την Εθνική Στρατηγική για το Υπεύθυνο Παιχνίδι. Για τον σκοπό αυτό συνεργάζεται με άλλες αρχές και φορείς του Δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα και υλοποιεί σχετικές δράσεις.

ιδ) Δύνανται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με άλλους φορείς και αρχές του Δημοσίου, με ν.π.δ.δ., καθώς και με ν.π.ι.δ. που τελούν υπό την εποπτεία αυτών, όπως ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα και ερευνητικά ιδρύματα, εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977 (Α' 146), καθώς και ν.π.ι.δ. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την ψυχοκοινωνική και ατομική πρόληψη και θεραπεία της προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παίγνια και την αποκατάσταση των ψυχοκοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων αυτής. Περαιτέρω, δύνανται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις για την εκτέλεση έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και τη διενέργεια επιστημονικών ερευνών της εγχώριας και διεθνούς αγοράς των παιγνίων, τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη ειδικών τεχνολογικών εφαρμογών, σχετικών με την εποπτεία και τον έλεγχο της διοργάνωσης και διεξαγωγής των παιγνίων, καθώς και την εφαρμογή των αρχών του υπεύθυνου παιχνιδιού και την εκπαίδευση σε θέματα της αγοράς των παιγνίων και τη χρηματοδότηση επιστημονικών ερευνών με αντικείμενο τα παίγνια. Επιπλέον, η χρηματοδότηση αφορά σε μεταπτυχιακές και διδακτορικές διατριβές σε ακαδημαϊκά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, για αντικείμενα έρευνας σχετικά με τις αρμοδιότητές της και την υλοποίηση κοινωνικών δράσεων και δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για τους κινδύνους που σχετίζονται με τη διεξαγωγή των παιγνίων και την ψυχοκοινωνική και ατομική πρόληψη και θεραπεία της προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παίγνια και την αποκατάσταση των ψυχοκοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων αυτής, καθώς και την ανάπτυξη και λειτουργία των απαραίτητων υποδομών για την επίτευξη των ανωτέρω. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 100 του ν. 3852/2010 (Α' 87), για τις προγραμματικές συμβάσεις.»

Άρθρο 105
Ρυθμίσεις για το Σώμα Ελεγκτών Επιτροπής
Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων -
Προσθήκη άρθρου 23Α στον ν. 4141/2013

Στον ν. 4141/2013 (Α' 81), προστίθεται άρθρο 23Α, ως εξής:

«Άρθρο 23Α
 Ρυθμίσεις για το Σώμα Ελεγκτών Επιτροπής
 Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων

1. Στην Ε.Ε.Ε.Π. συνιστάται Σώμα Ελεγκτών Παιγνίων, το οποίο στελεχώνεται από υπαλλήλους, μόνιμους ή με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που

υπηρετούν στην Ε.Ε.Ε.Π. ή αποσπώνται στην Αρχή από φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Η στελέχωση του Σώματος πραγματοποιείται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στην οποία καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι προς ένταξη στο Σώμα. Οι υπάλληλοι που υπηρετούν στην Ε.Ε.Ε.Π., εφόσον επιλεγούν, εντάσσονται στο Σώμα Ελεγκτών Παιγνίων με απόφαση του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π.. Οι υπάλληλοι των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, εφόσον επιλεγούν για τη στελέχωση του Σώματος, αποσπώνται στην Ε.Ε.Ε.Π. και εντάσσονται στο Σώμα Ελεγκτών Παιγνίων με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της Αρχής. Σε περίπτωση απόσπασης υπαλλήλου Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του δημάρχου ή περιφερειάρχη αντίστοιχα. Η χρονική διάρκεια της απόσπασης ορίζεται στα τέσσερα (4) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης μέχρι τρεις (3) φορές με απόφαση του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π.. Με όμοια πράξη μπορεί να διακόπτεται η κατά τα ανωτέρω απόσπαση. Τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων υπόκεινται στην υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης με βάση τις διατάξεις του ν. 3213/2003 (Α' 309).

2. Μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υπηρετούν στην Ε.Ε.Ε.Π. με απόσπαση από φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, μετατάσσονται στην Ε.Ε.Ε.Π. με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της Αρχής, εφόσον υποβάλλουν σχετική αίτηση εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος και κατ' εξαίρεση του άρθρου 36 του ν. 4778/2021 (Α' 26). Εάν η απόσπαση λήξει πριν από τη δημοσίευση της πράξης μετάταξης, παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την έκδοση της πράξης μετάταξης. Οι υπάλληλοι μετατάσσονται σε κενή οργανική θέση κλάδου της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας και με την ίδια σχέση εργασίας. Αν δεν υφίσταται κενή οργανική θέση στην Ε.Ε.Ε.Π., είναι δυνατή η μετάταξη αποσπασμένων υπαλλήλων σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις. Προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176) διατηρείται.

3. Τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων, καθώς και το προσωπικό της Ε.Ε.Ε.Π., που συνεπικουρεί στον έλεγχο, ασκούν τα καθήκοντά τους όλο το εικοσιτετράωρο και όλες τις ημέρες της εβδομάδας. Τα μέλη του Σώματος και το προσωπικό της Ε.Ε.Ε.Π., που συνεπικουρεί στον έλεγχο, ασκούν τα καθήκοντά τους σε τακτική και υπερωριακή εργασία, σε εργασία κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, καθώς και τις νυκτερινές ώρες, ανάλογα με τις ανάγκες της Αρχής. Ο αριθμός των ωρών υπερωριακής και νυκτερινής εργασίας εργασίμων ημερών, των ωρών ημερήσιας νυκτερινής και υπερωριακής εργασίας Κυριακών και εξαιρέσιμων ημερών, καθώς και ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή των ανωτέρω, ρυθμίζονται με απόφαση του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π.. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π., καθορίζονται, πέραν των ορίων των παρ. 2 και 3 του άρθρου 20 του ν. 4354/2015, τα ανώτατα όρια υπερωριακής και νυκτερινής εργασίας εργασίμων ημερών, ημερήσιας νυκτερινής και υπερωριακής εργασίας

ας Κυριακών και εξαιρέσιμων ημερών. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό της Ε.Ε.Ε.Π.. Τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων τελούν σε διαρκή ετοιμότητα για την ταχεία επέμβασή τους, όταν παρίσταται ανάγκη, και θεωρείται ότι βρίσκονται σε διατεταγμένη υπηρεσία σε κάθε τόπο και χρόνο, κάθε φορά που καθίσταται αναγκαία η παρέμβασή τους, σύμφωνα με τη νομοθεσία, τον Κανονισμό Παιγνίων και τις σχετικές αποφάσεις του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π.. Ο έλεγχος είναι τακτικός ή έκτακτος και διενεργείται με εντολή του αρμοδίου προϊσταμένου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π., καθορίζονται, εντός των ορίων του ν. 4336/2015 (Α' 94), τα θέματα που αφορούν στις μετακινήσεις των μελών του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων και του προσωπικού της Ε.Ε.Ε.Π. και ειδικότερα η χιλιομετρική αποζημίωση, οι περιπτώσεις καταβολής εξόδων διανυκτέρευσης, καθώς και το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης, ανάλογα με τον τύπο, το είδος και τον αριθμό των ελεγχόμενων και ανεξαρτήτως του μέσου μετακίνησης ή της χιλιομετρικής απόστασης από την έδρα του μετακινούμενου στον τόπο προορισμού.

4. Τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων συντάσσουν εκθέσεις βάσει των διαπιστώσεων του ελέγχου. Δεν υπογράφουν στοιχεία, φορολογικά ή άλλα έγγραφα των ελεγχόμενων επιχειρήσεων. Το δεύτερο εδάφιο των παρ. 3 και 6 της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών υπ' αριθ. 1093619/748/0015/10.8.1995 (Β' 719) και η παρ. 11 της κοινής απόφασης των Υφυπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού και Τουρισμού υπό στοιχεία ΠΟΛ.1193/21.12.2010 (Β' 2174), κατά το μέρος που προβλέπουν την υπογραφή των ελεγκτών σε ιδιωτικά έγγραφα των ελεγχόμενων επιχειρήσεων για τα βεβαιούμενα στο έγγραφο ή ως προς το ότι αυτά έλαβαν χώρα ενώπιόν τους, καταργούνται.

5. Όπου στη νομοθεσία αναφέρεται ο όρος «υπάλληλοι της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων για τη διενέργεια ελέγχου λειτουργίας των επιχειρήσεων Καζίνο» ή ο όρος «Σώμα Ελεγκτών Παιγνίων του άρθρου 18 του ν. 3229/2004», νοούνται τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων.

6. Η Ε.Ε.Ε.Π. μπορεί να αναθέτει, κατά τη νομοθεσία, υπηρεσίες συνδρομής στο ελεγκτικό έργο σε πιστοποιημένους φορείς, της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Τα στοιχεία που συλλέγονται από τους ανωτέρω φορείς κατά τη διενέργεια των ελέγχων, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, αποτελούν νόμιμα αποδεικτικά στοιχεία για τη βεβαίωση ή μη παράβασης. Ειδικότερα ζητήματα τεχνικού χαρακτήρα για την εφαρμογή της παρούσας, ρυθμίζονται με αποφάσεις της Ε.Ε.Ε.Π..».

Άρθρο 106

Κατάργηση Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων του άρθρου 18 του ν. 3229/2004, αποσπάσεων από Σώματα Ασφαλείας και πρόσθετων αποδοχών για το προσωπικό της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Κατάργηση των παρ. 2, 5 και 10 του άρθρου 23 του ν. 4141/2013

Οι παρ. 2, 5 και 10 του άρθρου 23 του ν. 4141/2013 (Α' 81) καταργούνται.

Άρθρο 107

Συγκρότηση ομάδων εργασίας στην Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων - Προσθήκη άρθρου 19Α στον ν. 3229/2004

Στον ν. 3229/2004 (Α' 38), προστίθεται άρθρο 19Α ως εξής:

«Άρθρο 19Α

Συγκρότηση ομάδων εργασίας

Για την επίτευξη στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων της Αρχής, με απόφαση του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π. συγκροτούνται αμειβόμενες επιτροπές ή ομάδες εργασίας, μη μόνιμου χαρακτήρα, από δημόσιους υπαλλήλους και εμπειρογνώμονες του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία για την εκτέλεση ειδικών έργων και εργασιών, καθώς και για τη διενέργεια ερευνών ή την εκπόνηση μελετών που εξυπηρετούν τους σκοπούς της Ε.Ε.Ε.Π.. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της Ε.Ε.Ε.Π., καθορίζεται αποζημίωση για τον πρόεδρο και τα μέλη των ανωτέρω αμειβόμενων επιτροπών ή ομάδων εργασίας, κατά συνεδρίαση ή κατά μήνα, εντός των ορίων της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), μη υπολογιζόμενου του ορίου της παρ. 3 του ίδιου άρθρου. Η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό της Ε.Ε.Ε.Π..».

Άρθρο 108

Ημέρες μετακίνησης μελών Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων - Τροποποίηση της περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του Κεφαλαίου Α' της υποπαρ. Δ.9 του ν. 4336/2015

Η περ. γ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του Κεφαλαίου Α' της υποπαρ. Δ.9 του ν. 4336/2015 (Α' 94) τροποποιείται ως προς τις ημέρες μετακίνησης των μελών του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση του καθ' ύλην αρμοδίου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζονται οι ημέρες μετακίνησης εκτός έδρας κατ' έτος και πέραν των ανωτέρω ορίων των παρ. 1 και 2 και μέχρι διακόσιες (200) ημέρες συνολικά για τις μετακινήσεις εκτός έδρας: α) των πληρωμάτων του Ε.Κ.Α.Β., β) των τεχνικών και δημοσιογράφων της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε., γ) του προσωπικού κλάδου Γεωπόνων και Κτηνιάτρων του Ειδικού Λογαριασμού Γεωργικών Αποζημιώσεων (Ε.Λ.Γ.Α.), και του προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., για τους επιτόπιους φυσικούς ελέγχους που υποχρεούται να διενεργεί σύμφωνα με τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προκειμένου για τα μέλη του Σώματος Ελεγκτών Παιγνίων της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.), μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά για τη διενέργεια ελέγχων, ε) του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής μέχρι εκατόν ογδόντα (180) ημέρες συνολικά.».

Άρθρο 109
Ένταξη στις ρυθμίσεις τμηματικής
καταβολής οφειλετών φυσικών προσώπων
επιτηδευματιών, νομικών προσώπων
ή νομικών οντοτήτων, που επλήγησαν
λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της
πανδημίας COVID-19 με ΚΑΔ δραστηριότητας
υπαγόμενης στις εν λόγω ρυθμίσεις
και με προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας
εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος -
Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 289
του ν. 4738/2020

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 289 του ν. 4738/2020 (Α' 207), προστίθενται νέα εδάφια για την ένταξη στις ρυθμίσεις τμηματικής καταβολής οφειλετών φυσικών προσώπων επιτηδευματιών, νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων που επλήγησαν λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, με ΚΑΔ δραστηριότητας υπαγόμενης στις ως άνω ρυθμίσεις και με προσωρινή απαγόρευση λειτουργίας εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος και η παρ. 1 του άρθρου 289 του ν. 4738/2020 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οφειλές βεβαιωμένες στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα Ελεγκτικά Κέντρα που δεν τελούν σε καθεστώς ρύθμισης και έχουν βεβαιωθεί κατά το διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021, μπορούν, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, να υπαχθούν σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής σε έως και εβδομήντα δύο (72) μηνιαίες δόσεις, με την επιφύλαξη του ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης της παρ. 7, εφόσον πληρούνται ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) εφόσον πρόκειται για οφειλέτες, φυσικά πρόσωπα επιτηδευματίες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που επλήγησαν λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και έχουν κύριο ΚΑΔ δραστηριότητας που ορίζεται στη σχετική κατ'εξουσιοδότηση απόφαση του Υπουργού Οικονομικών,

β) εφόσον πρόκειται για οφειλέτες φυσικά πρόσωπα μη επιτηδευματίες:

βα) είτε η σύμβαση εργασίας τους ανεστάλη για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021, λόγω των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο τρίτο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), το άρθρο 11 της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 (Α' 235),

ββ) είτε έλαβαν αποζημίωση ειδικού σκοπού με μονομερή δήλωση για οποιαδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021, σύμφωνα με το άρθρο 68 του ν. 4756/2020 και το άρθρο 13 της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020,

βγ) είτε εντάχθηκαν στον μηχανισμό ενίσχυσης «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ» για οποιαδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021, σύμφωνα με το άρθρο 31 του

ν. 4690/2020 (Α' 104), το άρθρο 123 του ν. 4714/2020 και το άρθρο 40 του ν. 4778/2021 (Α' 26),

βδ) είτε έλαβαν μειωμένο μίσθωμα για οποιαδήποτε χρονικό διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021 και έχουν αποζημιωθεί κατόπιν ελέγχου των δηλώσεων «COVID-19», σύμφωνα με το άρθρο δεύτερο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020, την παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 και το άρθρο 27 του ν. 4772/2021 (Α' 17),

βε) είτε ήταν εγγεγραμμένοι στο μητρώο ανέργων του ΟΑΕΔ οποιοδήποτε διάστημα από 1ης.3.2020 έως 31.7.2021.

Επιπλέον, εντάσσονται στη ρύθμιση ανεξαρτήτως των ανωτέρω κριτηρίων και ημερομηνίας βεβαίωσής τους, οφειλές για τις οποίες έχει χορηγηθεί αναστολή είσπραξης και παράταση καταβολής, σύμφωνα με την από 11.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020, την από 30.3.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), την από 1.5.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104) και τον ν. 4690/2020.

Κατ'εξαίρεση, εφόσον πρόκειται για οφειλέτες της περ. α), στους οποίους επιβλήθηκε το μέτρο της προσωρινής απαγόρευσης λειτουργίας οποτεδήποτε κατά το χρονικό διάστημα από 27.10.2020 έως 31.7.2021, επιτρέπεται να εντάσσονται στη ρύθμιση οφειλές που βεβαιώθηκαν κατά το διάστημα από 1.3.2020 έως 31.7.2021 και οφειλές, που ανεξαρτήτως του χρόνου βεβαίωσης, έληξαν κατά το διάστημα από 1.3.2020 έως 31.7.2021 και έχουν υπαχθεί από 27.10.2020 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος σε καθεστώς ρύθμισης της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013 (Α' 107), υπό τον όρο ότι η ρύθμιση αυτή βρίσκεται σε ισχύ κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για τη δόση Οκτωβρίου των ρυθμίσεων της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, ως καταληκτική ημερομηνία καταβολής ορίζεται η 15η Νοεμβρίου 2021.».

Άρθρο 110

Παραχώρηση χρήσης για την εκτέλεση έργων
εγκατάστασης υποβρυχίων καλωδίων
ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών
για την διασύνδεση νήσων ή βραχονησίδων
με την ηπειρωτική χώρα - Προσθήκη περ. ι'
στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001

Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001 (Α' 285) προστίθεται περ. ι' ως εξής:

«ι) την εκτέλεση έργων εγκατάστασης υποβρυχίων καλωδίων ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεπικοινωνιών για τη διασύνδεση νήσων ή βραχονησίδων, με την ηπειρωτική χώρα, στις οποίες περιλαμβάνεται η τοποθέτηση υποσταθμών, καθώς και η κατασκευή κάθε έργου, που κρίνεται αναγκαίο, συμπεριλαμβανομένου και του αναγκαίου χώρου για την εγκατάσταση του εξοπλισμού και

του αναγκαίου προσωπικού για την ασφαλή λειτουργία και συντήρηση του έργου. Ειδικά για την εκτέλεση των έργων της παρούσας περίπτωσης, η απόφαση περί παραχώρησης του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αφορά στο χερσαίο τμήμα της Χώρας, νησιά ή βραχονησίδες. Είναι δυνατή η παραχώρηση και για την κατασκευή λοιπών έργων που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Η παρούσα περίπτωση εφαρμόζεται και για έργα ενίσχυσης του συστήματος μεταφοράς, του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και των τηλεπικοινωνιακών δικτύων, για έργα διασύνδεσης νήσων και γενικά οποιοδήποτε έργο που συνδέεται με την κατασκευή και τη λειτουργία τους ή αναφέρεται στην περιβαλλοντική αδειοδότηση ως συνοδό έργο, συμπεριλαμβανομένων των έργων οδοποιίας και πρόσβασης.

Για τα έργα της παρούσας, κατά παρέκκλιση των παρ. 6 έως 10, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία μετά την έκδοση της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου διασύνδεσης, στην οποία πρέπει να περιλαμβάνονται όλα τα έργα, για τα οποία ζητείται η παραχώρηση του ανωτέρω δικαιώματος, συμπεριλαμβανομένων και όσων χαρακτηρίζονται ως συνοδά έργα από την απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η οποία συνοδεύεται από την απόφαση έγκρισης του έργου της διασύνδεσης από την αρμόδια αρχή διασύνδεσης, τη σχετική απόφαση περιβαλλοντικής αδειοδότησης και τα στοιχεία της περ. δ) της παρ. 6 του άρθρου 14. Η Κτηματική Υπηρεσία διαβιβάζει την αίτηση αμελλητί και πάντως μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την κατάθεση σ' αυτήν της αίτησης και της απόφασης περιβαλλοντικής αδειοδότησης, στα Υπουργεία Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Τουρισμού και στο Γενικό Επιτελείο Ναυτικού, εκτός αν οι υπηρεσίες αυτές έχουν ήδη γνωμοδοτήσει κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου και οι γνωμοδοτήσεις τους έχουν συνυποβληθεί από τον ενδιαφερόμενο με την αίτηση. Μετά τη συγκέντρωση των γνωμών ή την άπρακτη παρέλευση προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση στις υπηρεσίες αυτές της αίτησης, η αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία ενεργεί για την έκδοση της απόφασης παραχώρησης. Κατά παρέκκλιση κάθε άλλης σχετικής διάταξης για τον καθορισμό των τελών διέλευσης και των τελών χρήσης δικαιωμάτων διέλευσης για την παραχώρηση του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου και πυθμένα, όσον αφορά στην εκτέλεση έργων εγκατάστασης υποβρυχίων καλωδίων τηλεπικοινωνιών, λαμβάνεται υπόψη ο κανονισμός καθορισμού των τελών

διέλευσης και των τελών χρήσης δικαιωμάτων διέλευσης της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) ως καθ' ύλην αρμόδιας αρχής.»

Άρθρο 111
Αναστολή εκτέλεσης πρωτοκόλλων
κατεδάφισης και διοικητικής αποβολής -
Τροποποίηση του άρθρου 247
του ν. 4782/2021 (Α' 36)

Το άρθρο 247 του ν. 4782/2021 (Α' 36) τροποποιείται ως προς την προθεσμία αναστολής και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Αναστέλλεται μέχρι τις 31.3.2022 η εκτέλεση πρωτοκόλλων κατεδάφισης και διοικητικής αποβολής για έργα που υφίστανται πριν τις 9.3.2021, κάθε είδους, που έχουν κατασκευαστεί στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, την παρόχθια ζώνη, το υδάτινο στοιχείο, τον πυθμένα και το υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού χωρίς να υφίσταται απόφαση παραχώρησης της χρήσης αυτών.»

Άρθρο 112
Μεταβατική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 30Α
του ν. 2789/2000

Στον ν. 2789/2000 (Α' 21), περί της προσαρμογής του ελληνικού δικαίου προς την οδηγία υπό στοιχεία 98/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19.5.1998 σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού χρηματοπιστωτικών μέσων, προστίθεται άρθρο 30 Α ως εξής:

«Άρθρο 30Α
Μεταβατική διάταξη

Επεκτείνεται έως την 31η.12.2023 η εφαρμογή του παρόντος στα ιδρύματα των περ. (ι) έως (ν) της παρ. β' του άρθρου 1, τα οποία συμμετέχουν άμεσα σε συστήματα διακανονισμού συναλλαγών, κατά την έννοια της παρ. α' του άρθρου 1, με έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο.»

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 113
Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Η ισχύς του Μέρους Γ' αρχίζει δεκαοκτώ (18) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ	Εθνικής Άμυνας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	Υγείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ
Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ	Προστασίας του Πολίτη ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ
Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ
Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	Μετανάστευσης και Ασύλου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ
Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ	Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ
Τουρισμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ	Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ		

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 4 Νοεμβρίου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ